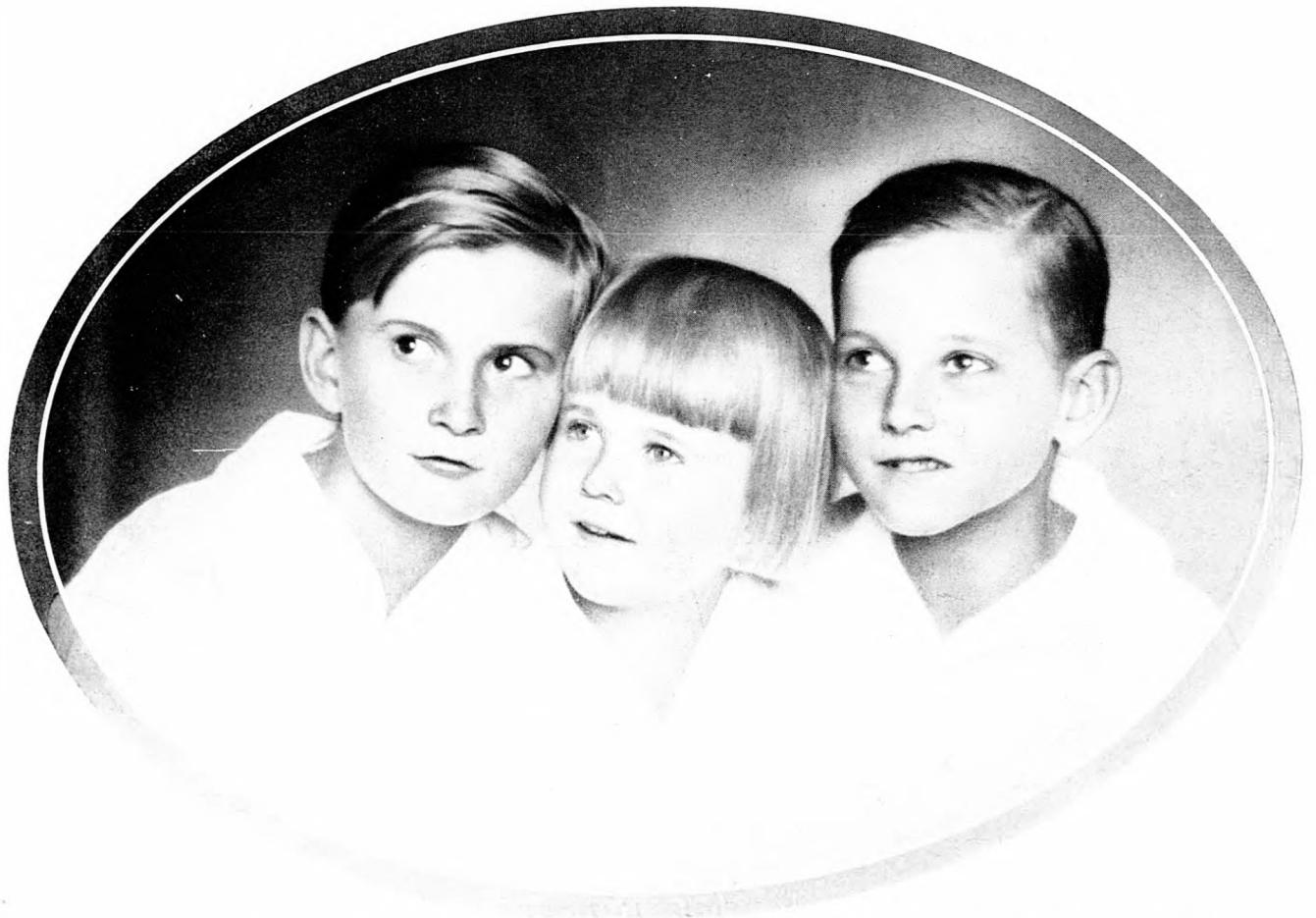

MAGYAR URIASSZONYYOK LAPJA

DÖRY GYULÁNÉ, BÁRÓ SZTOJANOVITS MICI GYERMEKEI: TAMÁS, MIHÁLY ÉS BÉLA
Veres udvari és kamarai fényképész felvétele Budapest

Amiben Magyarország vezet a föld kerekén

A MAGYAR NŐK MŰVÉSZI KÉZIMUNKÁJUKKAL A LEGELSŐ HELYET VÍVTÁK KI A VILÁGON. A RAGYOGÓ ÉS CSODÁLATOSAN VÁLTOZATOS SZÍNEZÉSŰ HÍMZÉSEKET ÉS FINOMMÍVŰ HORGOLÁSOKAT, AMELYEKET MAGYAR ELMÉK TERVEZNEK ÉS A MAGYAR NŐK ÜGYES UJJAI KÉSZÍTENEK, AZ EGÉSZ VILÁG MŰÉRTŐ ASSZONYAI ÍRÍGY SZEMMEL CSODÁLJÁK.

HORGOLJUNK!

egy rugalmasan erős selyemfényű cérnával, amiből a leggyönyörűbb csipkéket, függönyöket, terítőket, filetmunkákat, betéteket, készíthetjük otthonunk díszéül. Mindeme munkákhoz használjuk a világhírű COATS-féle »LÁNC» HORGOLÓ-CÉRNÁT, amely selyemfényű, rugalmas és könnyen dolgozható; fényét és eredeti színét mosás után is híven megtartja és nem válik foszlóssá.

HIMEZZÜNK!

mert a szindús kézimunkák derűt, fényt varázsolnak otthonunkba és értékessé teszik házunkat. ~ A hímzéshez használjunk CLARK-féle »HORGONY» MULINÉT. Több mint 300 pompás színből álló nagy választék áll rendelkezésünkre. A CLARK-féle »HORGONY» MULINÉ kitűnően mosható, sőt ki is főzhető, anélkül, hogy selyemfényéből és légységéből veszítene vagy fakulna. Tökéletesen helyettesíti a selymet és olcsóságánál fogva annak árával össze sem hasonlítható.

„LÁNC” és „HORGONY”

fonalak mindennemű finom munkához.

Gyártja a J. & P. Coats, Ltd. és a Clark & Co. Ltd.
Kapható az egész országban minden kézimunkaüzletben

Magyarországi főraktár:

**Angol-Magyar Cérnagyár Rt. Budapest,
V., Visegrádi-utca 14.**

MAGYAR URIALSSZÖNYVOK LAPJA

SZÉPIRODALMI, TÁRSADALMI ÉS HÁZTARTÁSI FOLYÓIRAT

Főszerkesztő: KERTÉSZ BÉLA

MEGJELENIK HAVONTA HÁROMSZOR: 1-ÉN, 10-ÉN ÉS 20-ÁN • SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, VI., JÓKAI-U. 37 (BERLINI-TÉR SAROK) • TELEFON: AUTOMATA 107—23 • POSTATAKARÉKPÉNZTÁRI CSEKKSZÁMLA: 41.490 • ELŐFIZETÉSI ÁR: MAGYARORSZÁGON ÉS AUSZTRIÁBAN: EGÉSZ ÉVRE 24 P, FÉL ÉVRE 12 P, NEGYEDÉVRE 7 P • BELGIUMBAN, FRANCIAORSZÁGBAN, NÉMETORSZÁGBAN, SVÁJCBAN, OLASZORSZÁGBAN ÉS ROMÁNIÁBAN: EGÉSZ ÉVRE 30 P, FÉLÉVRE 15 PENGÓ, ANGLIÁBAN ÉS JUGOSZLÁVIÁBAN: EGÉSZ ÉVRE 40 P, FÉLÉVRE 20 P, AMERIKÁBAN: EGÉSZ ÉVRE 8 DOLLÁR • EGYES SZÁM ÁRA 80 FILLÉR

A MAGYAR FALUÉRT

POLITIKAMENTESEN, tisztán magyar szivünk érzését követve, akarunk beszélni a faluról, a falu elhagyatottságáról, kulturális és higiénikus elmaradottságáról, modern intézményekben való koldusszegénységéről s azokról a megoldási módokról, amelyekkel a minduntalan szemünkbeötölő hiányokon és bajokon segíteni lehet. Megmondjuk kereken: addig tapodtat sem fog elmozdulni a magyar falu problémája a holtpontról, amelyen immár évtizedek óta vesztegel, amíg ezt a kérdést a pártpolitika szolgálatába állítják s valóságos futballjátékok rendeznek vele nyilvános gyűléseken és mindenféle agitációs összejöveteleken. A falu szellemi, lelki és általános kultúr színvonalának fölemelését nem sajátíthatja ki egyetlen párt vagy érdekcsoport sem. A falu arculatának a kor követelményei szerint való átalakítása: nemzeti ügy, mindnyájunk közös érdeke és lelkesen vallott célja. Ma, amikor a városi lakosság fájdalmasan visszahanyatló tendenciát mutat a gazdasági viszonyok szomorú leromlása miatt és amikor statisztikai megállapítás szerint egyre fogy a születések s egyre növekszik a halálozások száma, kettőzött figyelmet és gondosságot kell szentelnünk a falunak, a magyar társadalom ez örök rezervóárjának, amelyből új erőt, állandó pótlást merít. Nemcsak minálunk, ebben a sok válsággal küzdő kis országban, hanem a világ nagy centrumaiban is kimutatták, hogy a tetézett életgondok főleg a sűrűn lakott városokban ássák alá a nép erkölcsi erejét és ellentálló képességét. Kiváló szociálpolitikusok, tudósok s főleg orvosok számtalanszor hangoztatták, hogy a városok túlzufolttságával járó gazdasági elnyomorodás ellensúlya nem lehet más, mint a lakosság egészségesebb megoszlása város és falu között. És Nyugaton máris erőteljes áramlat indult meg ezzel a jelszóval: ki a falvakba!

Igen ám, — mondják a mi értelmiségi osztályainkhoz tartozók, — de hogyan kívánhatják az embertől, aki a város nagyarányu szociális s főleg higiénikus berendezkedését szokta meg, hogy primitív helyen, porfelhőtől elborítva, sárba ragadva, könyvtártól és színháztól megfosztva élje le azt a néhány esztenedejét? Tudjuk, hogy egész sor falu áll modern orvos nélkül, akik a napról-napra fejlődő tudomány áldásaiban részesíthetnék a rászorultakat. Tudjuk, hogy sok jeles tanár és tanító valósággal büntetésnek fogja fel, ha a kormány valamelyik eldugott kis községbe vagy falusi nivón álló kisvárosba vezényli ki. Magától a kultuszminisztertől hallottuk, hogy nem csodálkozik művelt és kényesebb ízlésű embereknek ezen a húzódozásán, hiszen falu-helyen, sőt egész sereg kisvárosban ugyiszólván egyetlen olyan lakás sincs, amelynek például vízszolgáltatása lenne.

Micsoda hallatlan könnyelműség és tunyaság juttatta ideig a magyar társadalmat! Anélkül, hogy indulatoskodni akarnánk, lehetetlen elnyomnunk a keserűség kitörését, amely torkunkat szorongatja. Végigjártuk a nyáron az Alföld, a Dunántul, a Tisza-balpart sokszáz faluját. Utána Ausztriában és Bajorországban tanulmányoztuk a falukérdést. Azaz hogy: tévedtünk. Ausztriában és Bajorországban már rég nincs falukérdés. Ott a probléma meg van oldva. Az osztrák és bajor falvak világitása, közlekedési és egészségügye városi mintára nyert rendezést. Ott nincsenek porfelhőben fűrdő nádjédeles házak, ott nem irtották ki esztelenül az erdőket és ahol a természet nem gondoskodott erdőről, programmszerű fásítással teremtettek jobb levegőt és javították meg a talajviszonyokat. Mindlunk? ... Kell-e vajjon színes leírását adnunk a magyar falu vigasztalan képének, amelyre a kétségbeesítő lakásvizonyok, a fertőzött levegő és a legtöbb helyen hiányzó egészséges víz a tüdőbetegség riasztó vonásait rajzolják.

Szeretnők, ha sikoltássá vagy vészjelző harangzugássá változnék a hangunk. Hogy mindenki meghallja és észbe kapva, az utolsó órákban siessen veszendő lelke, pusztuló javak mentésére. Mert ha ilyen álmosan, ennyi érthetetlen nemtörődéssel és bűnös tétlenséggel nézi a magyarság a falu tökéletes kulturális összemorzsolódását, holnap már későn érkezik minden segítség. Ezért mondjuk: ne taktikázzanak a falukérdéssel, ne használják fel voksfogdosó alkalmi jelszónak, hanem tegyék meg a mindennapi alkotó munka tengelyévé. A falu annyi mindent adott a városnak, az államnak, hogy joggal követelheti: egyszer már neki is adjanak valamit. Mit kell adni a falunak? A fejlődés feltételeit, vagyis intézményeket. Jó utakat, jó ivóvizet, mester-séges erdőket, tisztességes világitást és kifogástalan egészségügyi berendezést.

Ha ezek az elsőrendű szükségletek meglesznek, meg-látják: a földből fognak kinőni a csinos lakóházak. Nemcsak földszintesek, hanem — mint tőlünk csak egy kissé nyugatra — az emeletesek is. S pár év alatt egészen más képe lesz a falunak. Mosolygó virágok, lombos fák, aranykalászos mezők, csattogó madarak, színes pillangók szörnyű kontrasztjával nem fogja fájdalmasan meglepni a zsupfődeles kunyhó meg az ezer nya-valyában szenvedő nép a falura ránduló, vagy a faluban letelepedni kívánó intellektuelt. Lesz vonzóereje a falunak — nemcsak bimbónyitó tavaszok, gyümölcsérlelő nyárban, hanem az egek csatornáit megnyitó őszben és hóolvadás idején is. Majd nem fogunk libabőrös háttal, rettegve gondolni azokra a »kellemes« napokra, amelyeket november, vagy március havában kell töl-

tenünk faluhelyen. Sőt, a verőfényes nyárnak új örömei lesznek: portalan levegő és iható víz, ezek a magától értetődő dolgok, amelyek nélkül álmolni sem szabad róla, hogy városi ember akár csak néhány napot is töltsön falusi környezetben.

De nemcsak a nyaraló, kiránduló, vagy a faluhelyen kenyeret, egzisztenciát kereső orvosokról, ügyvédekről, technikusokról akarunk gondoskodni, amikor a falu kiépítését, megszépítését kívánjuk. Magának a falu népének egészségesebb, jobb, tisztább, kényelmesebb, szebb élete lebeg szemünk előtt. A lombos fák, az iható víz, a portmentes levegő, a higiénikus intézmények a nép fizikai jólétét szolgálják, veleszületett erejét konzerválják, ellentállóképességét hatványozzák. A többi kulturális intézmény: iskola, könyvtár, színház stb. a lelkét és szellemét fejlesztik, gazdagítják. Nekünk testben és lélekben erős, falusi társadalom

kell. Olyan, amely semmi másban nem különbözik a városi elemtől, csak földrajzi szempontból: hogy amaz kisebb, emez nagyobb közösségben él. Azt akarjuk, hogy falu és város egy szinten, azonos kultúrfokon álljon. Teljes szellemi és fizikai egyenlőség felében kell összefermnie a magyarság kisebbik felének, amely városokban és nagyobbik felének, amely falvakban lakik. Persze, nagy utat kell megtennünk odáig. Nyomasztó anyagi helyzetünk ólomsúlytal nehezedik a legnemesebb szándék, a legsürgősebb terv kivitelére. A kérdésnek ez a része a pénzügyi szakemberek dolga.

Hogy oldják meg, az ő dolguk. Mi csak annyit mondunk: öngyilkosságba rohan az a társadalom, amely egy nemzet törzse alól a gyökérszálakat vágja ki, de sorvadásra van itélve akkor is, ha nem gondolja őket.

Dr. SIMKÓ ELEMÉR : A MÁS GYERMEKE

A törvényszéki tárgyalóterem megtelt kíváncsiakkal. A kisvárosnak évtizedek óta nem volt ilyen szenzációja. Szenczy Istvánné megmérgezte az urát. Előbb elveszítette az első házasságából származó gyermekét s rá két napra meghalt hirtelen az ura is. Akkoriban nagy részvét nyilvánult meg iránta, aztán jött a nyomozás, a letartóztatása s a részvét átváltozott gyűlöletté. De mi lehetett tettének oka? Szerelmi csalódás, férjének durvasága? Hiszen mindenki tudta, hogy Szenczy István imádta a feleségét, nem ivott, nem káromgázott, nem kereste a más asszonyát...

Az asszony hallgatott, nem vallott semmit.

Maga a törvényszéki elnök tárgyalta a pert. Szigorú, kemény ember, jó barátja volt Szenczy Istvánnak s a másik két bíró is sokszor ült az asztalánál és csókolta kezét az asszonynak.

A tanács bejött. Az elnök emelkedett hangon szólt:

— Gyilkosság büntetvével vádolt dr. Szenczy Istvánné bűnügyében megnyitom a főtárgyalást, vezessék elő a vádlottat.

A tömeg kíváncsi mozgolódással tekintett az ajtó felé. Két szuronyos fogházor között lépett be az asszony. Fialat arcán gondráncokat szántott az utolsó hónapok kétségbeesése, szőke haja simára fésülten díszítette babaarcát. Azok a szemek, amelyekbe titokban a kisváros egész fiatalsága belebolondult, megtörtén néznek körül. A pad-sorokban a barátnői, ismerősei ülnek, akikkel oly sokszor zsúrozott együtt, és most ez a szenzációéhes népség kegyetlenül idejött, hogy összetörve láthassa az asszonyt és hallhassa az ítéletet.

Leül a vádlottak padjára és kétségbeesetten néz a bírásra. Egy kis jóindulatot, egyetlen meleg tekintetet keres, hiába, semmi részvét.

Az elnök száraz hangja halálos csendben kongott a teremben:

— Lépjén elő a vádlott!

Anna asszony felemelkedett, úgy érezte, hogy minden meginog alatta, minden összeomlik körülötte.

Az ügyész, Komoródy Pista is gyermekkori játszótársra volt, lánykorában udvarolt neki, sok bált táncoltak együtt végig és mégsincs részvéttel? Ő is a gyilkost látja benne. Mindenki ellensége? Tompán hangzottak az ügyész szavai, amikor vádiratát felolvasta. Gyilkos! Az asszony

nem is hallotta a vádbeszédet, az elnök zavarta fel a modozásából.

— Az ügyész úr azzal vádolja, hogy féltékenységből megölte az urát, adja elő a védekezését.

Anna asszony megrázkódik. Egy szó markol a lelkébe, féltékenység! Óh, hát a nyomozás nem találta meg az igazi okot, hát el sem tudják gondolni, hogy egy asszony más miatt is ölhesen, mint szerelemféltésből? Mire alapította az ügyész a vádját?

— A vádat alátámasztja Kerekesy Lászlóné tanuvallomása.

Tehát Kerekesy Lászlóné, aki mindig gyűlölte, aki a legnagyobb ellensége, irigye volt, most boldog, hogy visszaadhatja a kölcsönt, hogy az ura nem őt, a gazdag, előkelő leányt, hanem a szegény özvegyasszonyt vette feleségül.

— Elnök úr! Eddig hallgattam, de most vallani akarok.

Meglepődött moraj futott végig a termen.

— Tizenhétéves voltam, amikor férjhez mentem. Tizennyolc év tele ábránddal, reménységgel. Aztán eltelt két év és jött a fiam. Mikor az első mosolyt láttam az arcán, mikor a két kis meleg puha kezével átfogta a nyakamat, mikor az első szót kimondta: »Mama«, nem volt nálam boldogabb asszony a világon. Az uram betegeskedett, a tudóvész hatalmába vette, nem volt menekvés. Remegve féltettem a fiamat a borzasztó kórtól és ahogy az uram állapota rosszabbodott, annál inkább ragaszkodtam a gyermekhez. Az uramat eltemettem, a csapás le-sujtott, de erőt adott a fiam, akiért élni, küzdeni akartam, akinek édes gyűyögése elfelejtette velem a szenvedést, fájdalmat, bánatot. Amíg az uram élt, mindenki szeretett, mindenki barátom volt, amikor meghalt, nem lettem más, mint a többi özvegyasszony, akit az emberek semmibe sem vesznek, a férfiak pedig prédának tekintenek. Három hosszú évig túrtam, küzdöttem, szenvedtem, amikor megismerkedtem Szenczy Istvánnal.

Nem úgy közeledett hozzám, mint a többiek, nem a férfi vágyával, hanem a megértő jó barát meleg szeretetével. Megesküdtünk és boldogságban teltek az évek. A férjem gyöngéd volt, elhalmozott mindennel, de a boldogságom mégsem volt teljes, mert mindig élt bennem a gondolat, hogy egyszer mégis a más gyereket fogja látni a fiamban. A gyermek csintalan volt, talán túlságosan él

Táncorna

is kényeztettem. Sokszor észrevettem, hogy az uram rá szeretett volna szólni, de egy kétségbeesett tekintetem elég volt ahhoz, hogy a haragját lecsillapítsa. Egyszer a gyermek bement az irodába és valami fontos aktáját eltépte. Ekkor már nem tudta türtőztetni magát és megütötte. Nem feleltem rá semmit, nem tettem szemrehányásokat, de vége lett közöttünk a régi megértésnek. Az uram érezte, hogy elhidegültem tőle s ezt a gyermekemnek tulajdonította, féltékeny lett reá és ez az érzés lassankint annyira erőt vett rajta, hogy meggyűlölte a fiamat. Lassan teltek a hónapok, több könnyel mint boldogsággal. Nem volt közöttünk szóváltás, nem veszekedtünk sohasem, mindenki azt hitte rólunk, hogy a legnagyobb megértéssel, boldogsággal élünk, de elválasztott bennünket egymástól egy szorongó érzés: közénk állt a gyermek.

Az ebédőasztalunkon állt az uramnak egy féltve őrzött, értékes vázája. Régi családi emlék. Egy barátunkhoz voltunk meghíva vacsorára, öltözködtünk, a gyermek az ebédlőben játszott. Láttam, hogy az ugrándozása idegesíti. A fiúcska játék közben megbotlott, estében lerántotta az asztaltakarót, leesett és összetörött a váza. Az uram felkiáltott: »Mégis csak borzasztó, hogy más idegen ember kölyke tönkre tegye az én holmimat« és a sétabotjával hatalmasat ütött a gyermekemre. A fiúcska menekült, de elesett és esés közben a fején érte a durva ütés. Elájult. Nagy piros vonal jelezte a bot helyét. Borzalmamat sikítottam, úgy éreztem, hogy a szívem szakad meg, mikor az élettelen kis testet a padlón heverni láttam. Olyan lettem, mint az örült, felkaptam a gyermekemet, kirohantam vele a szobából. Fájt az ütés, de még jobban az a szó, hogy a »más kölyke«. El akartam hagyni a házat, de a gyerek olyan állapotban volt, hogy nem tudtam elvinni. Másnap reggelre meghalt. Az orvosok megállapították, hogy a fejében megszakadt egy ér és belső elvérzés

okozta a halálát. Nem tudom elmondani azt az érzést, ami bennem dült. A gyermekem gyilkosával egy fedél alatt kellett lennem. Meggyűlöltem az uramat, úgy ahogyan csak gyűlölni lehet. Bosszút akartam állani, borzalmas bosszút, olyat, amilyenre csak egy nőstény oroszlán képes azzal, aki elrabolta tőle a kölykét. Két nap mulva magam tettem az ételébe a mérget. Mikor összerogyott és szörnyű kínok között fetrengett, visszarettentem, de már késő volt, kiszivedett.

... Tudom, hogy szörnyű a bűnöm. Ismerem a törvényt és főként az Isten parancsait. Bűnhődni akarok és a vezeklést már meg is kezdtem a vizsgálati fogság alatt. Igen, a börtön magányában, ahol hárman voltak állandóan felelősségre. Halott első férjem a gyermekét kérte számon! Második uram a szerelmét! De mindnél fájóbb, panaszosabb és megrázóbb volt gyermekem sikoltása, aki engem, az édesanyját hívta kétségbeesett zokogással. Ők hárman az én bírám! Itélni ők fognak, akármilyen lesz is a törvényszék ítélete. Az élő ember talán megbocsáthat nekem, de a halottak... az én életem három halottja —

Rémes sikoly buggyant ki a száján és ájultan vágódott el a padlón...

*

Tíz hosszú esztendő telt el azóta. Egy tavaszi délután Mária-Nosztra kapui megnyíltak egy megtört asszony előtt, hogy újból szabad utat engedjenek neki az életben. Az asszonyon még meglátszottak a régi szépség nyomai s azok a szemek, amelyekbe valamikor titokban az egész város fiatalsága belebolondult, megtörtén tekintetek körül. Megnézte mégegyszer azt az épületet, ahol tíz hosszú esztendő rabságát eltöltötte, azután kiment a vasúttállomásra, jegyet váltott hogy egy begyepesedett gyermekéjre letehesen egy szál virágot.

Favágók

Irta: Rácz Pál

A völgyfeletti nagyerdő olyan volt, mint egy foghíjas tátott száj. Sok fa hiányzott a sorból. A favágók lent tanyáztak a völgyben. Fából összetakolt kalyibájuk közepén égett a tűz. A szél szokatlan hideg volt. A hó egyik völgyből a másikba vándorolt.

Csuda János meg is vakarta a fejét, mikor egy reggel nem tudott kijutni a kalyibából, melynek közepén a hideg, fekete széntuskó emlékeztette őt arra, hogy este tűz is égett itt. Jó, világos, melegítő tűz, melynek füstje a kerek fakalyiba tetején, egy fedett nyíláson jutott ki a szabadba. Onnan szélcsend idején lenyújtózkodott a síkságra, mint egy óvatos, puhatestű kígyó.

Csuda János végighúzta bütykös ujját a fejsze élén.

— Gyertek utat vágni!

Jókor reggel volt még. Alig pitymallott.

Keszeg Gergely a tarisznyája alá nyult, amely a párnája volt és pipát húzott elő.

— Megájj! Előbb rágyujtok, hogy melegebb legyen...

Kinéztek az ajtón.

— Hó...

— Hó bizony! A fejed búbjáig ér! Ezen vágd keresztül magad, ha tudod!

Keszeg Gergely belerúgott a fehér torlaszba.

— Hogy az Isten csudájába került ez ide?

Az öreg Mária Péter dörmögni kezdett:

— A szél hozta ide...

Leseperre a hegyről... Csak a mi hasznunk... A favágás könnyebben fog menni odafent...

— Affenét! — hitetlenkedett Csuda János.

— Pedig hídd el. Ha kisebb a hó, kevesebb a dolog a rönkökkel... Már én azt csak jobban tudom... Húsz éve járok ide fel, a hegyek közé... Te még fíjatal vagy, nem tudod... Most jöttél fel először...

— Az igaz, — jegyezte meg Keszeg Gergely. — Én se hittem sokmindent, mikor először jöttem ide... De hát a rönkök megtanítottak a munkára...

Csuda János nem szólt. Neki még új volt ez a környezet. A szükség hajtotta ide, ebbe a hegyi erdőbe, hogy tavaszra legyen egy kis tehénkére való. Így téltájt meg lehet keresni anélkül, hogy az ember észrevenné... Mondta is a fiatal asszony, akit a nyáron vett feleségül, hogy jó lesz egy kicsit dolgozni télen át is, mert ha jön a csöppesség, kell a tej... A magafejte tej, mert az jobb... Attól pufókabb lesz a gyerek és csakhamar az ekeszarva mellé kerül... A jó tejtől hamar nő a gyerek... Már pedig mi legyen más a szegény embernek, mint kenyere, meg gyereke?...

Csuda János ezt így, szép sorjában mind elgondolta, miközben kezében volt a fejsze, készen arra, hogy belevágja a kalyibát eltorlaszoló hólavínába.

— Éreggy csak oméé!

Csuda János hátranézett. Mária Péter mondotta a körpriesről, csak úgy ültéből kiáltotta oda:

— Nem fejsze kell ahhoz, de lapát!

Csuda János a fejét esőválta!

— De ha nincs!

Keszeg Gergely ravaszul nevetett.

— Itt van la, a pries alatt...

És kihúzta. Előbb két éleset vágott bele a hóba, függőlegesen. Ez határozta meg az út szélességét. Aztán fölébenyúlt. A kalyiba ajtajának felső küszöbe alatt tolta ki a lapátot és behúzta a havat.

— Mit csinál kend?

— Havat szedek, — vigyorgott a ravasz Keszeg Gergely.

— De ne befelé szedje!

— De befelé azt, mert különben nem jut kend kifelé...

Ügyesen ment a munka. Pár perc múlva már annyi út volt, hogy kibújhattak rajta. A szomszéd kalyibákból is hasonlóképpen bújtak elő az emberek. Favágók, mind. Lassan felküzdötték magukat a hegyoldalra és nekifeküdtek a kivágásra jelölt óriási fák tövének.

Dél felé kisütött a nap. Keszeg Gergely felnézett az égre.

— Csorogni fog.

— Megette a fene, ha igaz.

A túlsó vágásból átkiáltottak a favágók:

— Hahó! Hahó!

Az öreg Mária Péter dörmögni kezdett:

— Mit akartok?

A munkavezető átkiáltott:

— Estére pedig ittmaradni, mert holnap hajtani fogunk!

Csuda János rámeredt Keszeg Gergelyre.

— Nem megmondtam? ... Nem megmondtam előre?

— Igaz, megmondtá kend!

Csuda János magyarul kezdte:

— Vasárnap, mikor otthon vótam, mondta a tisztartó, hogy az uraság hónap vadászni jön... Karácsonyra vadat akarnak hazavinni...

— Akkor hát itt tőtjük a szentestét, — vakarta meg a nyakatövét Keszeg Gergely.

— Itt a', aki lelke van!

Csuda János elmosolyodott.

— Én mán tuttam vasárnap, azér megmondtam a menyecskének, hozza fel a vacsorát!

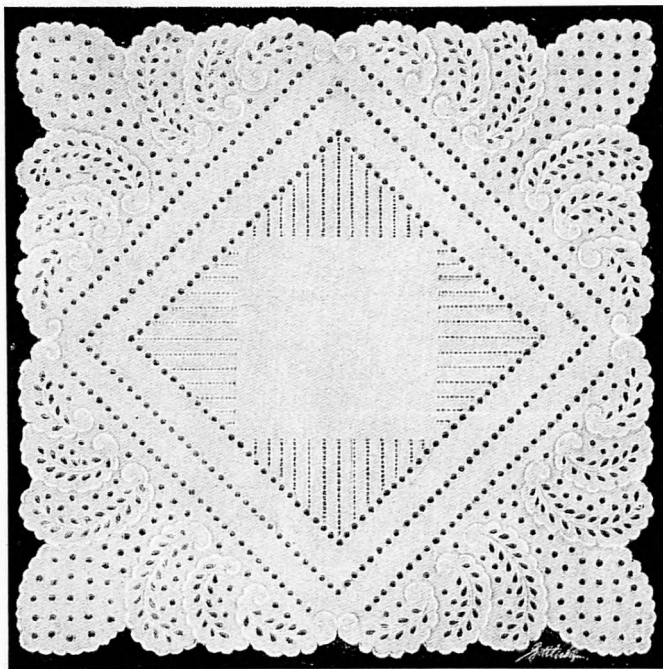
Az öreg Mária Péter rosszalólag nézett a fiatal házasa. — Pedig rosszul tetted! ... Hogy is gondolhattál arra, hogy asszonszemély ijjen istenverte időben ide felkapaszkodjék? ... Istenkísértés lenne, ha megtenné!

Keszeg elnevette a végét.

— Nem is teszi a'! ...

— Már mér ne tenné? — hitetlenkedett Csuda János. Keszeg belevágta fejszét a félig kivágott bükkfatörzsbe.

— Azér, mer az asszon a meleget szereti... A meleg, puha otthont, nem az ijjen kalibát, mint a mienk... Oszt ki tuggya? ... Fíjatal asszonnak mindig akad odalenn vígasztalója...

Milfiő (Gottlieb Gyula terve)

Csuda János mérgesen emelte fel fejszójét.

— Jó lenne, ha másképpen beszélne kend a feleségeről!

Az öreg Mária Péter rálökte a hurkot a fatörzsre.

— Hagyd el!... A magunk-fajta ember mindig csak okosítja a másikat... Az asszonypépet Keszeg is, meg én is, na csak jól ismerjük... Te még fíjatal vagy, mit tudod te, mennyire mérik asszonyoknál a hűséget?

Csuda János nem szólt. Szájából fehér pára tódult ki, ahogy belevágta fejszójét a fába...

Az óriás fatörzs még egyet inogott, aztán engedett az öreg Mária Péter kötélének. Merve büszkeséggel zuhant végig a hegyoldalra és ráfeküdt a hóra, mint egy királyi halott...

Kopasz koronája sírón recsegett. Pici élnivágyó gallyai összerőttek.

Csuda János most az egyszer megsajnálta az ilyen százéves faóriást. Ezt az egyet sajnálta meg, mert ebbe az egybe vágta bele haragból a fejszójét...

Senkise vette észre, mi történt a Csuda János belsejében. Keszeg hozzálátott a korona lekopasztásához, míg Mária Péter a pipáját tömögötte. Sandán nézett a magábaeső Csuda Jánosra.

— Mondd csak, Csuda, eljön az asszon?

A fiatalember szeme forró volt. Dacosan vágta arcát a Mária Péter szeme elé.

— Eljön!

Keszeg leengedte a fejszójét.

— Oszt biztos vagy benne?

Csuda Jánosnak sírás fojtogatta a torkát.

— Biztos!

Keszeg ingerelte:

— Fogadnál rá?

— Fogadnék...

— Mibe?

— Az életembe...

Az öreg Mária Péter megcsóválta a fejét.

— Az sok... Annyit nem reszkíroznék egy asszonra...

Este lett.

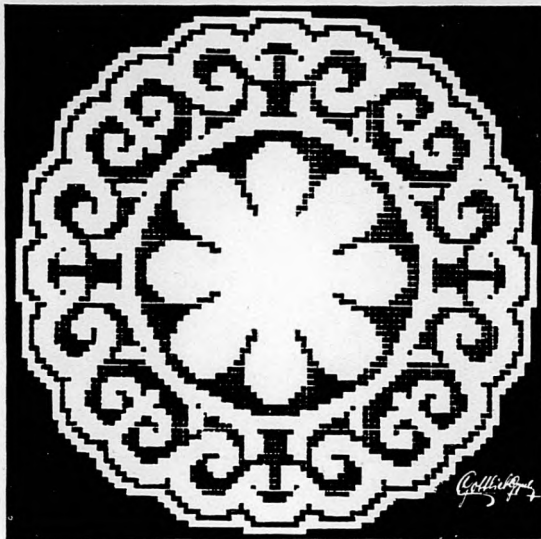
A kalyibában Csuda János tüzet rakott. Mint a legfiatalabbnak, az ő kötelessége volt. Keszeg Gergely méltatlankodott:

— Hogy azok az urak még ijjenkor se nyugszanak a bőriükben... Ki hallott karásony este előtt vadászni?

Mária Péter felkuperodott a pricesre.

— Jaj, komám! Kell a vadpecsenye... Igazában karásonyra kell... Már mi csak ittmaradunk... Ki a fene gyalogol le ijjen időben az állomásig?... Oszt még onnan vonaton hazáig... Reggelre érünk haza...

Keszeg Gergely a parázsba

Kis terítő (Gottlieb-modell)

nézett és egy darab szárazkenyeret majszolt. Ugy látszott, mintha az öt gyerekére gondolna... Biztosan várják már a Jézuskát... Nagy darab göresöt dobott a tűzre, mert-hogy az tovább ég, aztán végigheveredett a szalmán.

Az öreg Mária Péter mesélni kezdett:

— Egyszer volt egy király...

Paraszt vett fel a tűzből a pipájára és nagyot szítt belőle.

— ... aki szeretett vón favágó lenni...

Felhúzódtott ismét a kerek pricesre és a pislákoló, sírva égő fagöresöt nézte.

— ... Osztán elhatározta, hogy megtanulja ezt a mesteriséget...

Köhögni kezdett. Keszeg Gergely biztatta.

— Na osztán?

— Osztán a felesége sírni kezdett. Édes gazdám, — mondta, — nem neked való az a favágás...

Csuda Gergely nagyot sóhajtott, mert a felesége szép szemére gondolt.

— ... Inkább hagyd, hogy mások vágják ki... — mondta az asszon. — ... Miért? — kérdezte a király. — Azért, — mondta az asszon, — mer a fa csak úgy ég jól, ha nem királyok vágják...

Keszeg Gergely bölintott.

— Ez igaz! Okos asszon vót! Mi lenne belőlünk, ha királyok vágnák a fát?...

Csuda János meglefolt:

— Elvinnék a szegény ember szájából a kenyeret...

Mind a hárman elhallgattak. Lassan el is aludtak. A tűz is. Csuda János a feleségével álmodott. Láta, ahogy ásta magát keresztül a rettentő havon. Kezében kosár volt... A kosárban a szentesti étel... Már nem bírta a mászást... Fel, a hegynek... És kiáltozni kezdett...

— János te! János te! Segícs, mert itt pusztulok!...

Csuda János felrettent. Érezte, hogy a guba alatt igen fázik. Kint vijjogott a szél és bevágta a havat a fedett nyíláson.

Keszeg Gergely is fázott. Összehúzta magát és vacogott a foga. Alig várták a reggelt. A munkavezető sípja nagyot visított a völgyfeletti erdőben, amely olyan volt, mint egy óriási foghíjas tátott száj...

Estére holtfáradtan érték vissza a kalyibához. Egész nap hajtottak.

Csuda Jánosnak lyukas volt a sapkája. Valahonnan egy golyó beletévedt.

— Még szerencse, hogy a fejed nem találták el az urak... Most nem gondolhatnál vele az asszonra...

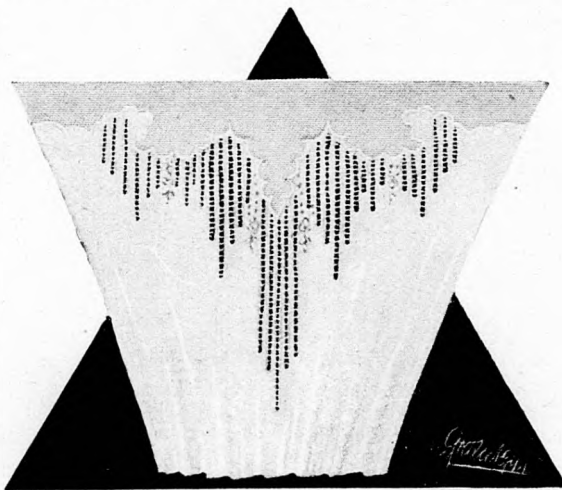
Keszeg Gergely elébe állott:

— Hát eljön?

Csuda János makacsul igenlődtött:

— El!

— Honnan tudod?

Kombiné hímzsminta (Gottlieb-modell)

— Megigérte.

Mária Péter nevetni kezdett.

— Amit egy asszon megigér...

Csuda János nagy hittel védekezett.

— Az én asszonyom, az más... Az betartya...

Keszeg Gergely évdödni próbált.

— De hátha eltéveszti az utat?

— Vót mán itten.

— Tudom... De hátha máshoz tér be?...

Csuda János nem felelt. Szent volt a hangulata. Asszonyt-
váró. Nagy hittel tele.

Az öreg Mária Péter kiment a kalyibából és csakhamar
egy kicsiny, korcs fenyő-
fácskával tért vissza. Köz-
ben vigasztalni kezdte tár-
sait:

— Sebaj! Vótunk mi
mán mások is így!

Keszeg Gergely azonban
nem hagyta magát.

— Hát mit szól hozzá?
Eljön a Csuda János aszo-
nya?

Mária Péter a vállát vo-
nogatta.

— Nekem ojjan régen
vót asszonyom, hogy mán
nem is tudom, mijje-
nek...

Csuda János kifordult az
ajtón. Kint orgonázott a
decemberi éjszaka. A havat arcába vágta a szél. Csuda
János túrte. Vacogott a foga, de azért állta. Akár a
fronton... Szeme lázas kíváncsisággal és féltő várás-
sal fúrta át a setétet. Minden kis árnyban az asszonyát
vélte.

Mária Péter a kis
korcs karácsonyfát a
prices széléhez erősí-
tette. A fűrészenésére
való faggyúból gyer-
tyácskákat gyúrt össze
és rákötözte a kicsi fe-
nyőre. Aztán meggyúj-
totta és eléje ült...

Előbb csak némán, pipaszó mellett bámult bele a fénybe,
majd lassan áhítatba enyhült a lelke és dudolni kezdett:

»Elmult már az éjfé, ayorsan föl tehát,

Siessünk az útra, látni a csodát...»

János kint, a kalyiba előtt beharapta az ajkát. Azt hitte,
hogy véle gúnyolódik Mária Péter. Keze ökölbe szorult.

— Ha mégegyszer a nevemet kiejti a száján, hát rátörök...

— vacogta ki ajka közül és még lázasabb figyelemmel leste
asszonyát.

Az ég kiderült. Fagyos szél csapott rá a hegyoldalra.
Bent, a tűzön új hasábfába kapott a láng. Az öreg Mária Péter
pedig ismét belefogott a szent karácsonyi énekbe.

Csuda János hallotta. Lelkét elbírhatatlan düh hasogatta
át. Megfordult és minden erejéből vágta be az ajtót.

— Hallgat mán el kend?

És vérben forgó szemekkel, vadul lenyúlt a fejszéért.

Keszeg Gergely leugrott
a pricesről.

— Megbolondultál, Já-
nos?

És megfogta kezében a
gyilkos szerszámot.

— Nem tudod, hogy ma
szenteste van?

Csuda János lehorgasz-
totta fejét. Belebámult a
tűzbe. Majd a kis fenyő-
fára esett a tekintete. Sze-
méből könny pottyant ki
és jöleső zokogással bukott
rá a pricesre.

... És ekkor, mint va-
lami túlvilági, kedves, an-
gyali hang, úgy szűrődött
be a repedt faajtón a hívás:

— János?... Itt vagy?... János!... Itt vagy?...

És a következő pillanatban kitérult az ajtó, melynek
küszöbén ott állott Csuda Jánosné. Piros, kerek, szép arca
ragyogott a boldogságtól. Karján nehéz, nagy kosárban min-
den jó volt. Egy egész
ünnepre való elemőzia.

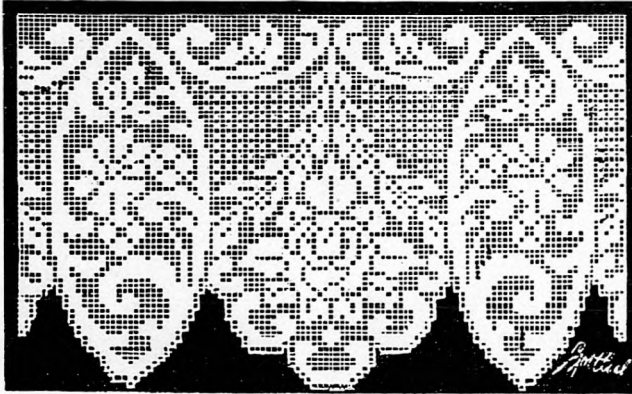
Csuda János felugrott.
Előbb kezefejével a
könyveit dörzsölte szét,
majd ráeszmélve a dia-
dalmas boldogságra, ölé-
be kapta az asszonyt.

Keszeg Gergely rava-
szul pislogott magában.

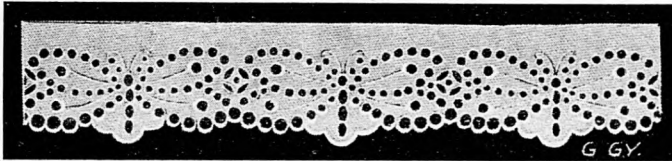
— Na, eztet se hittem vóna egy asszonyról...

Az öreg Mária Péter mentegetőzni próbált:

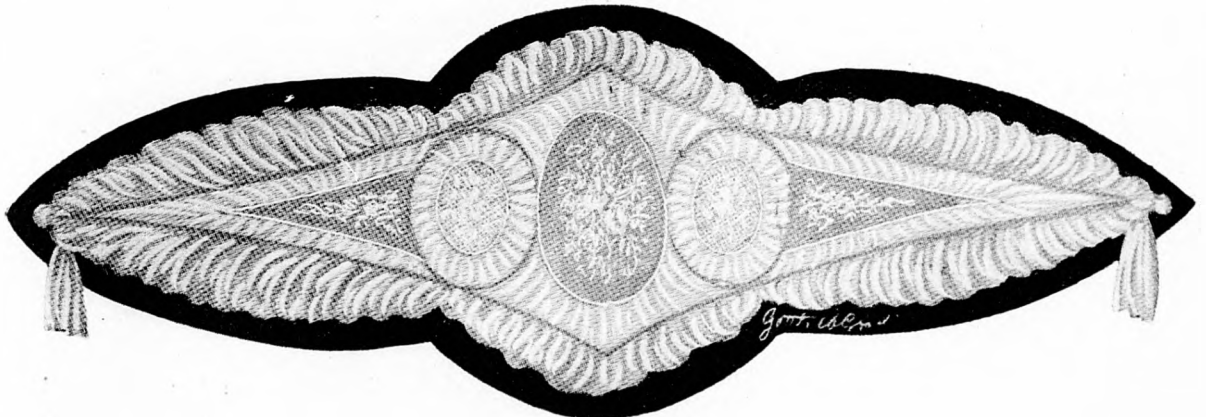
— Hát úgy van az, hogy nekem ojjan régen vót aszo-
nyom, hogy mán asse tudom, mijjenek...

Csipkeminta (Gottlieb-modell)

Szekrénycsik (Gottlieb-modell).

Diszpárna

(Gottlieb-modell)

Frédéric Boufet: Alice két férje

ELIE DOURBLAC festett. Nem érezte, hogy hideg a szoba. Elfelejtette, hogy éhes. Megfeledezett ezer gondjáról-bajáról, lelkében hordozott valamit, kézen, kiforrottan, csak vászonra kellett vetni. Lázás, mámoros volt, kezében remegett az ecset a hatalmas belső izgalomtól, boldog volt és szenvedett egyszerre, mert az alkotásban gyönyör és fájdalom találkozik.

Éles csengetés rikoltott bele a nagy, megszentelt csendbe.

Elie Dourblac összerázkódott, szinte testi fájdalmat okozott neki a csengetés. Rettenetes düh fogta el, egy pillanatilgy érezte, meg tudná ölni azt a szörnyű valakit, aki megzavarta. Kényszeredetten indult kifelé.

Kinyitotta az ajtót. Finomarcú, magas, karcsútermetű nő állt az ajtóban. Rőtvrös haja kibukott kopott posztókalapja alól, fejedelmi alakját nem rontotta el a rosszul szabott, divatjamúlt kabát.

— Te vagy az, Alice? ... Már megint minek jöttél ide? ... Nem megmondtam, hogy hagyj békében, ha dolgozol, — mordult rá a festő a finomarcú asszonyra, aki már hat éve a felesége volt.

— Ne haragudj, eljöttem ... gondoltam, hazajössz ebédre ... kaptam kölcsön egy kis pénzt, főztem jó ebédet ... már ... már egy hete nem ettél otthon ... és most már aludni se jársz haza ... hát gondoltam, ha jó ebéd van, nyúlhús, azt szeretted ... talán hazajössz, gombócot is főztem hozzá ...

— Hagyj békében örökösen azzal az evéssel, majd lemegyek a kávémérésbe és nekem itt ne lamentálj az ajtóban, menj, vagy jöjj be, bánom is én ... de tudd meg, semmi kedvem jeleneteket hallgatni ...

Már bent voltak a műteremben. Elie Dourblac odaállt a festőállvány elé és úgy tett, mintha tudomást sem venne az asszony jelenlétéről.

Alice leült a rozzant kanapéra, levette a kalapját, idegesen hátrasímitotta dús haját. Topogott a lábával, hátradőlt, majd felállt, járkált ... megint leült, harapdálta az ajkát.

Elie Dourblac nyugodtan dolgozott tovább. Alice gyűlölettel nézte vállas alakját, hosszú fehér kezét, amelyben az ecsetet tartotta, a vásznat, amelyen a kusza foltokból már kezdett kiemelkedni Elie Dourblac álma.

Ő nyugodtan dolgozik ... a műterem, a padlás tele képekkel, vázlatokkal és az ördögnek sem kellene a képei. Mégsem hagyja abba, az utolsó fillérjükön is képes festéket venni. Házbert nem fizet, hagyja, hogy felesége rongyokban járjon és ő zálogba viszi a télikabátját, hogy festéket vehessen. Nyomorult, azt hiszi, hogy tehetsége van ... félreismert zseni, ismert típus ... Akinek tehetsége van, az viszi valamire, de ő ... ezekkel a kúszá vonalakkal, ezekkel az értelmetlen színfoltokkal akar sikert elérni! Hiszen kineveti már mindenki ... inkább címtáblát festene pékeknek, henteseknek, többet keresne vele ...

Mindez átfutott Alice agyán. Mérgében összevicsorultak a fogai. Torkát szorongatta a sírás. Felugrott a rozzant divány-

ról, odarohant az urához, megrántotta hátulról kopott bársonykabátját, magánkívül kiáltotta oda neki:

— Nem bírom már tovább ... érted? Nem bírom tovább ...

Dourblac tétova tekintettel nézett rá, látszott az arcán, hogy nem érdekli, amit az asszony mond, sajnál minden perccet, amit nem a munkájával tölt.

— Mit nem bírsz tovább? ... Tudod mit, majd máskor elmondod, most se időm, se kedvem végighallgatni ...

— De igen, végig fogsz hallgatni, mert tudd meg, betelt a pohár ... nem vagyok hajlandó tovább túrni, amit te csinálsz velem. Hagysz belefulladásni a piszokba, nyomorba. Már hónapok óta semmit sem keresel. Minden értékes tárgyat elhordasz a zálogházba és ha legalább a pénzt nekem adnád ... hogy vegyek belőle valamit, ami a legszükségesebb ... hiszen még télikabátom sincs, kénytelen vagyok három szvettvert magamra húzni, hogy meg ne fagyjak ebben a szörnyű hidegben. Már nincs senki az ismerősök között, aki kölcsön adna pár garast ... a fűszeresnél annyi a tartozásunk, hogy még az utcájába se merem betenni a lábamat. Kénytelen vagyok mindennap máshova menni, de sajnos, már mindenütt ismernek és senki sem ad hitelbe. De ez még mind semmi, ezt még mind elviselném, ha legalább gyengéd lennél hozzám, ha legalább elismernéd, hogy milyen mártír vagyok melletted ... de soha egy gyengéd szót sem kapok tőled. Rám se hederítesz, talán azt is elfelejtetted néha, hogy élő lény vagyok, sokszor nem jelentek többet számodra, mint a kopott bútorok otthon ... azokat se, engem se vesznek be zálogba. Mert képes volnál engem is eladni, festéket vennél az áramon és telemázolnál vele egy kilométer vásznat ... Hát vedd tudomásul, gyűlölöm a mesterségedet, össze tudnám tépni a vásznaidat, rájuk tudnék tiporni ...

— Te, ezt én már sokszor hallottam tőled ... nem gondolod, hogy kár annyiszor elmondani?

— De vedd tudomásul utóljára mondtam el ... itthagylak, Elie Dourblac, élj boldogul imádott festékeid és vásznaid közt ...

— Szóval André Crevelle? ... Hát ami azt illeti, jobb izlésed is lehetne ...

— Igenis, ha akarod tudni, André Crevelle, akit mindig kicsúfoltál, pellengérré állítottál, mert érezted, hogy különb, mint te ... Jellemes, becsületes úriember, az tudom, nem fogja hagyni éhezni, rongyokban járni a feleségét. Már régen könyörög, hogy legyen a felesége, de én persze, amilyen jó bolond vagyok, még mindig sajnáltalak ... de rájöttem, nem érdemled meg. Holnap beadom a válópert és hozzámegyek, amilyen rövid idő alatt csak lehet, ahhoz a derék, finom úriemberhez, akit te mindig gúnyosan lemosolyogtál ...

Dourblac kezében egy pillanatra megállt az ecset, mintha villamos ütés érte volna váratlanul. Egy kövér idéltlen szépiafolt maradt a helyén és nem jutott eszébe a festőnek, hogy elővegye a fedőfestéket.

Két hét múlva kigyúlnak a gyertyák ...

— Isten veled... azt hiszem, ezek után nincs értelme, hogy továbbra is feltartsalak, — mondta az asszony és megindult lassan kifelé.

— Alice! — kiáltott utána a festő.

Az asszony már az előszobában volt, egy percig tétován megállt a hívásra. Egy percig úgy érezte, hogy valami húzza vissza...

— Nem, nem szabad visszamenni, nem szabad kibékülni, holnap kezdődnek megint a régi, — gondolta az asszony. André Crevelle adótanácsos úr jóltáplált alakja és egy nyugodt úri élet képe jelent meg a szeme előtt és nem fordult vissza.

* * *

Három hónap mulva Alice már André Crevelle boldog felesége volt. Szép háromszobás lakásba költöztek. Minden szakácsnőt fogadtak. André nem engedte, hogy ő főzzön.

— Nem való az neked, drágám, te csak felügyelni fogsz a háztartásra, meg ha kedved van, segíthetsz egy kicsit a takarításnál... eleget dolgoztál te már életedben, azt szeretném, ha most végre élveznél is valamit, — mondta Crevelle.

Egyszerű, de finom anyagból való ruhákat vásárolt Alicenak, a nevenapjára, születésnapjára mindig meglepte valami csinos ajándékkal. Minden szombaton elvitte moziba, minden két hétben színházba, egyszer egy hónapban operába. Ha színházba mentek, csak a metróra szálltak, de egyszer egy hónapban az opera tiszteletére taxiba ültek. Alice ilyenkor földöntúli boldog volt. Behúnyta a szemét és azt képzelte, hogy a saját autójában ül, az ura milliomos és a szolid, polgári posztókat helyett finom nerzbunda símul a termetéhez.

A nyugodt, békés napok olyan gyorsan múlnak, már idestova három éve annak, hogy Alice André felesége lett. Annaira, beleélte magát a polgári jómódba, hogy el sem tudja képzelni, hogy egyszer másképpen is volt. Hónapok telnek el és eszébe sem jut Elie Dourblac, szinte úgy érzi, hogy az nem is itt él egy városban vele, hanem messze, nagyon messze, talán egy másik bolygón... talán nem is él már Dourblac, talán éhenhalt a nyomorult... és ennél a gondolatnál talán mégis valami szánakozásféle támadt Alice lelkében.

* * *

Egy este várta haza André-t a klubból. Hogy az unalmát elűzze, kezébe vette az újságot. Kinyitja, azt hitte, nem jól lát, közelebb emelte az írást a szeméhez. Jól látott, az volt odaírva:

— Elie Dourblac...

Vastag betűkkel volt írva a neve és alatta hasábos cikk. Csupa gyönyörű, virágos szó, csupa dicséret.

Elie Dourblacot felfedezték. Minden újság róla írt, a képes lapok az ő képeivel voltak tele, lefényképezték állva, ülve,

ébredés és alva, pyjamában és frakkban, Rollsroyce kocsijában és keleti pompával berendezett lakásában. Alice lázasan nézte a képeket és még mindig azt hitte, álmodik, ő már azt hitte, hogy szegény nyomorult Elie éhenhalt vagy öngyilkos lett... és íme itt van a képen előtte, daliás, férfias, boldog mosoly az arcán... kárörvendő mosoly, mintha tudná, hogy ő látni fogja a képét...

Három tárlaton is kiállították a festményeit, a műkereskedők valósággal verekedtek a képeiért. Az amerikai milliomosok egy-egy vázlatért vagyonokat adtak. Mindenki róla beszélt, idézték mondásait, utánozták az öltözködését. A filmhíradók kedvenc témája volt, különösen eljegyzése alkalmából fényképeztek le sokszor.

Csinos amerikai leány volt a menyasszonya, valami iparkirálynak a leánya.

Azt beszéltek, az apóstól egy csodaszép főúri kastélyt fog kapni az ifjú pár nászajándékkul, teljesen berendezve...

Alice nézte a képeket, hallotta a híreket-pletykákat és elhatározta, akármilyen történet is, látni akarja hajdani térfjét.

Olvasta, hogy a Szalon tavasi tárlatának megnyitóján meg fog jelenni.

Nagy gonddal felöltözött. Legszebb ruháját, legszebb kalapját vette magára, egészen önkéntelenül «coeur de Jeanette»-el parfümözte be magát, amit hajdan úgy szeretett Elie.

Már egy órával a megnyitás előtt ott sétált a bejárat előtt, nehogy elmulassza.

Csakugyan, szembetalálkoztak, ő ránézett, az elnézett fölötte, ment tovább, mintha nem is ismerné őt. Egy fiús alakú hölgyet kísért... a menyasszonyát.

Alice-nak mintha valami szorongatta volna a torkát, alig várta, hogy kijusson a teremből. Rohant haza. A szobából beszélgetés hallatszott ki, persze egészen elfelejtette, hogy dejeunerre az ura meghívta két barátját. Éppen róla beszélgettek, figyelni kezdett. Az ura hangját hallotta:

— Hát ti nem tudjátok?... Alice a híres Elie Dourblacnak volt a felesége... Elvált tőle, hogy hozzám jöhessen...

Fennhéjázó, elbizakodott volt André Crevelle hangja.

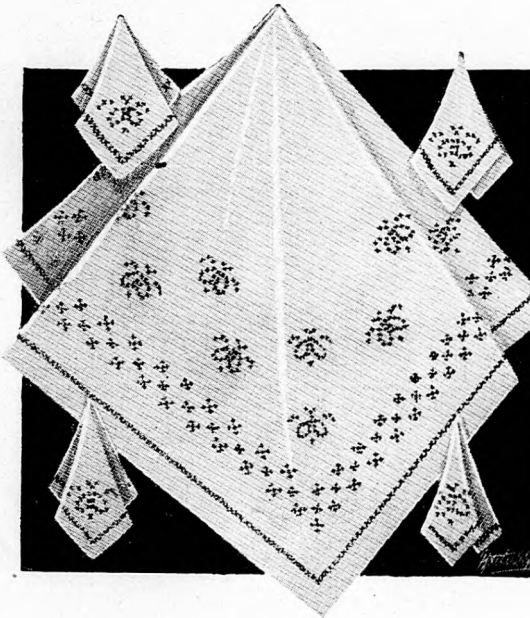
Alice hallgatta ott az előszobában és hirtelen gyűlölet támadt a lelkében a férfi szava nyomán.

Ebben a pillanatban elfelejtette, hogy ez az ember mentette meg Elie Dourblac-tól, a nyomortól, nélkülözéstől, szenvedéstől.

Ettől a pillanattól fogva gyűlölte, mert elszakította Elie Dourblac-tól, a híres embertől...

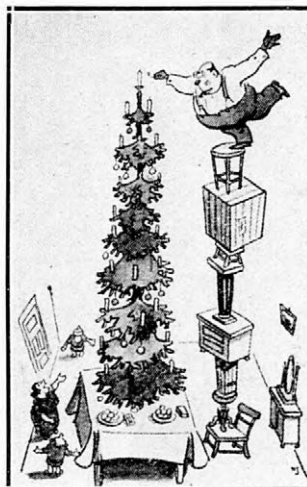
Franciából fordította:

K. Lányi Piroksa

Zsúraszaltalericő

(Gottlieb-modell)

Karácsony a Lipótvárosban

Az álomlovag

Vernéjoux asszony sürgetve szólott be leányához:

— Készen van már, Mathilde?

— Mindjárt, mama, csak még a cipőmet veszem fel.

— Melyik cipődet veszed fel?

— Természetesen az újat.

Vernéjouxné a faliórára nézett.

— Meglátod, még elkésünk, pedig tudhatod, hogy Ernest bácsi nem szereti, ha az ember négy óra után érkezik.

— Sietek mama... Rögtön kész leszek.

Az új krokodilcipő, amelyet egy lelkiismeretlen kereskedő rábeszélésére vásárolt, csak nagy erőlködés után ment fel a lábára.

— Nem szűk neked ez a cipő? — kérdezte az anyja.

— Áh, dehogya! — felelte Mathilde, miközben verejtek lepte el a homlokát. Aztán fölkelte és a szoba túlsó oldalára botorkált.

— Ugy veszem észre, nem érzed jól magad ebben a cipőben, — jegyezte meg a mama, akinek föltűnt a leány furcsa járása.

— Nagyszerűen érzem magam benne, — nyugtatta meg önmagát a leány, pedig a kemény bőr borzasztóan szorította lábait és szinte látni lehetett, mint vonaglik az arca az ügyetlenül felrakott divatos mandarinszínű festék alatt.

— Hát akkor menjünk, — mondta Vernéjouxné.

A látogatás, amelyre készülődtek, nagyon kecsesítő volt mindkettőjükre nézve. Ernest bácsi magas állást töltött be az egyik minisztérium személyzeti osztályában, jelentékeny összeköttetései voltak és sok minden függött tőle. Fogadónapjain, amelyeket évenként kétszer rendezett, egész sereg fiatal tisztviselő és újságíró itta a szintelen és izetlen teát és fogyasztotta a homokszertű süteményt abban a reménységben, hogy ez az áldozat meghozza a várt előléptetést, kintüntetést vagy egyéb földi jót. Mathilde, aki a sors mostoha kegyéből csak kevés hozománnyal és csinosnak is alig mondható arccsákkal rendelkezett, dobogó szívvel ment el ezekre a fogadódélutánokra, arról ábrándozva, hogy itt fogja megtalálni egyszer azt a bizonyos álomlovagot.

Amint az utcára értek, megeredt az eső.

— Taxiba kellene ülni, — mondta a leány.

— Na persze! — csattant fel az anyja. — Mi kellene még?

— Nem szeretném, ha sáros lenne a ruhám, — védekezett Mathilde. Azt persze elhallgatta, hogy az új cipő miatt minden egyes lépésnél szörnyű kínokat szenved; szinte már az volt az érzése, hogy az eleven húsába hasít a kemény krokodilbőr.

— Csak két perc ide a földalatti, — folytatta Vernéjouxné, — odáig nyisd ki az esernyődet, emeld fel kicsit a szoknyádat és lépj óvatosan, hogy a víz rád ne fröccsenjen. De főképpen: siess!

A szerencsétlen fiatal leány nagyot sóhajtott. Puha, hattyúprémes, kényelmes papucskok jelentek meg a képzeletében, meg arra gondolt, milyen jó is lenne most a tengerpart bársonyos fővenyében mezít-láb szaladgálni. A földalatti vasútig harminc lépcsőt kellett lemenni.

— Gyorsan... váltsd meg a jegyedet, — sürgette anyja.

Mathilde mukkanás nélkül szót fogadott. A nagy tolongásban többen a lábára léptek. Most már azt érezte, mintha paraszakon járkálna és a talpa csupa seb volna.

Vaszary Piroska, a Nemzeti Színház művésznője

A könnyei buggyantak ki, miközben átkozta a kereskedőt, aki valószínűleg azért kapacitálta, hogy ezt a pár cipőt tartsa meg, mert nem volt a raktárán egy számmal nagyobb. A lépcsőkön menet még csak növekedtek a kínjai. Egyik kezével a rácsba fogódzva, szökdécselő lépésekkel — mint valami beteg madár — bukdácsoló fokról-fokra, a mögötte siető utasok bosszúságára, akik mindenféle ideges megjegyzéseket tettek. Nagynehezen bepréslődött az egyik kocsiba, amely olyan zsúfolt volt, hogy még fogódzkodni sem tudott. A koci rázásától jobbra-balra dülöngélt, miközben fájdalmai egyre fokozódtak.

Végre célhoz értek. Anyja előre sietett, míg ő egyik lábáról a másikra ugrálva követte néhány lépésnyire a kiözönlő tömegben. Most irtózáttal állt meg, látva az előtte meredő kétemeletnyi lépcsőt. Egyszer csak lágy hangon szólalt meg mellette valaki:

— Bocsánat, kisasszony... Szabad egy szóra?

Hátranézett és fülig elpirult. Egy világosszürkeruhájú fiatalember volt, aki megszólította.

— No de kérem!... — tiltakozott Mathilde.

— Csitt, ne olyan hangosan és főleg ne haragudjon. Maga olyan elragadóan szép...

Olyan kellemes volt a hangja, olyan kedves a hangszíve és olyan lebilincselő a mosolya, amilyennek legszebb álmaiban képzelte el a mesebeli lovagot. A közönség előrenyomult, ő akaratlanul is megállt, nem törődve vele, hogy anyja kissé előresietett. A csábító hang tovább suttogott:

— Mióta kilépett a ház kapuján, követem...

— Kérem, hagyjon!... Mit akar?

— Ne kergessen el... Hígyje el, magához való vagyok... Nálam megtalálja azt, amire olyan nagy szüksége van...

— Ez már mégis sok! — sziszegte a leány.

— Persze... egy ilyen fiatal leánynak nem lehet bizalma egy ismeretlennel szemben. De sajnos, vannak az életben pillanatok, amikor nem lehet a társadalmi formáságoknak eleget tenni. Ez is egy olyan eset.

— Uram, figyelmeztetem, hogy az édesanyámmal vagyok és...

— Óh, az a finom hölgy, a kedves mama?... Nagyon boldog leszek, ha megismerhetem, de engem elsősorban maga érdekel.

Majd közelebb hajolt hozzá és még halkabb hangon folytatta:

— Igérje meg, hogy eljön.

Mathilde egész testében remegett, úgy mondta:

— Hallatlan! Hogy érti ezt?

— Ahogy mondtam. Arra kértem, fáradjon el hozzám, de biztosan.

Az ismeretlen férfi most a tárcájából névjegyet vett ki és egy határozott mozdulattal kezébe nyomta. Mathilde riadtan védekezett:

— Nem, nem!... Hova gondol?

— Hígyje meg, nem fogja megbánni. Igérje meg... számítok rá... Várom.

A leány rémülten hunyta le szemeit, pillanatnyi ájulás környékezte... Majd mikor magához tért és széttekintett, a férfit már nem látta sehol. A tömeg szétoszlott és Vernéjouxné a lépcső legfelső fokán állva élenken integetett neki.

— Jövök, mama, jövök már! — hebegte Mathilde.

És mielőtt elrejtette volna a névjegyet, gyorsan kibetűzte az álomlovag nevét. A névjegy pontos szövege ez volt:

»Arsène Begut, orthopéd-cipész. Érzékeny és fájós lábúak aranyéremmel kitüntetett specialista.»

Franciából fordította: **Molnár Jenőné**

NŐK A VILÁGTÖRTÉNELEMBEN

Írta: LÁZÁR ISTVÁN

HÁGÁR

Csak egy szegény szolgáló volt, mégis ott ragyog a halhatatlanságban, a világtörténelmi női nagyságok között. Nem fűződik az ő nevéhez nagy, világrengető esemény, csak a könnyecskéje csillog ránk az időkben, mit Mamré mezején hullatott az ő szent anyaságáért, Ábrahám házában... Szegény Hágár! Az örök anyai szenvedés szimbóluma ő.

Ábrahám feleségének, Sárának volt a szolgálóleánya a szép egyiptomi Hágár. Szerény, jó és alázatos teremtés, engedelmes és tisztaszívű. Szolgált

szent örömeivel, hadd adhasson utódot Ábrahámnak, de hiábavaló volt minden imája és könyörgése, nem adatott meg neki az istenáldás, pedig Sára, — ha szép is volt még, — de bizony már nem volt fiatal. És Ábrahám fohászzkodása is meddő maradt, pedig már az ő szakállát is belepte a dér. Csüggedten üldögélt szőnyeges sátrában: mit ér a vagyton és a tisztesség, ha nincs, akire hagyja? Ha nem mondja neki egy kicsi, gügyögő száj: Édesapám...?

Látta Sára az ura csendes bánatát s addig töprengett-tépelődött, míg egy napon így szól Ábrahámnak: »A földi törvények szerint a szolgálóleány az úrnőjéé, testével és minden javaival együtt. Ha Hágárt megáldaná az Úr, az ő fia is az enyém lenne teutánad!« Ábrahám megütöközött a lelketlen beszéden, de minthogy ez más törzseknél is szokásban volt, — engedett Sára rábeszélésének. Szép volt Hágár, opálkék szemű és aranyhajú, kegyelmet is nyert Ábrahám előtt és az Úr akaratából fia fogant...

Itt kezdődik Hágár tragédiája. Történt, hogy Ábrahám hadrakelt Elám királya, Khedorlaomer ellen, ki Sodomát és Gomorrát porrá égetve, Ábrahám atyafiát, Lóthot rabszíjjon elhurcolta családjával együtt. Ábrahám elérte az elámi királyt Dán mezején s megfutamította, majd Hoblánál, Damaskus közelében bekerítette és megsemmisítette öldöklő csatában, aztán hazatért diadalmasan. De otthon kisírt szemmel jött elébe Sára és bepanaszolta Hágárt, hogy amióta anyai örömök elé néz, azóta ékes köntöst hord s hajába cifra csattokat fűz, holott csak egy közönséges szolgálóleány. »Lenéz engem! Mivelhogy látja az ő anyaságát, semmi becsületem sincs előtte. Inkább a gyermek sem kell, semmint idegenek és ösmerősök előtt megszegyenítsem!« Hivatta Ábrahám Hágárt és megdorgálta: »Mit s mit nem cselekszel asszonyod bosszantására, Egyiptom leánya? Avagy elfelejtet-e, hogy az ő kegyelme magasztalt föl téged?« Hágár szeme könnybe lábadt. Elmondja-e, hogy amíg Ábrahám Khedorlaomer ellen harcolt, neki csak szidalomban, megvetésben és megcsúfoztatásban volt része s hogy mennyit szenvedett, tanuul hívja-e az Istent? Hallgatott. Feleselő cselédnek vessző a jutalma. Csak könnyes tekintéssel mondta el... aztán Ábrahám parancsára kínzója elé járult alázatos kézcsofolásra. Meg is bocsátott neki Sára, de azért titokban csak tovább kínoztatta-nyomorgatta szegény Hágárt, ki az Eber-törzs reményességét hordozta szíve alatt, a bibliai ősidők kezdetén...

És egy napon megszületett Hágár fia, Izmael. Született a por és a gyémánt szerelméből, hogy nagy idők és korok teremtoje, királya legyen. Sára egy pillanattig valami meghatott, könnyes bűnbánatot érzett Hágár betegágya fölött, de megint marcangolni kezdte az irigység s a féltékenység, hogy az ura homlokon csókolta Hágárt, amiért fejedelmi utódot szült az Eber-nemzetségnek. Kialudt a vénülő asszony szívében az öröm s vad gyűlölettel nézett a szenvedő anyára. Megtúrte még két napig a selyemsátorban, aztán kitette a többi szolgáló közé és elvette tőle a kis fiát, mint valami ragadozómadár a galambfiókat. Szegény Hágár! Csak akkor láthatta fiacskáját, ha meg kellett szoptatnia; nem ringathatta, nem énekel-

Irén Biller
Magyar Urasszonyok Lapja
szerkesztés
Budapest
Mien 26/X 30.

Billér Irén,
Bécs magyar primadonnája

úrnőjét hűségesen és kedvelte Sára az ő ékesábrázatú szolgáját, hiszen sohasem volt ellene panasz...

Teltek csöndben a verőfényes pusztá napjai, egyhangú dalok közt, halk békeségben, a gazdag juhnyáj ellátta minden szükségét a nomád telepnek s Ábrahám népe boldog melegekben éldegélt a cserfás mezőben, csak Ábrahám és Sára búslakodott titkon, hogy az Úr nem adott nekik gyermeket s nincs, aki tovább uralkodjék az Eber-törzs felett a fejedelmi székben, — Ábrahám nemzetsége kihal s a nagy nyáj, a szép füvelő mező damaskusbeli Eliésérnek jut örökségül, aki az ő szívüknek mégis csak idegen... Imádkozott Sára, sírt is eleget és sok-sok áldozatot bemutatott az Úrnak: egy efa liszt tizedrészét elegyítette sajtolt olajjal s nem egy galambot és gerlicét is áldozott, hogy áldja meg őt az anyaság

Szilágyi Marcsa,
a Belvárosi Színház művésznője

hetett dajkadalt neki, nem virraszthatott álmai fölött és amikor eljött a »tejelválasztás ünnepe« s bent a sátorban a vendégfejedelmek Sára anyaságát magasztalták, be sem engedték Hágárt a gyermeke ünnepére, — ott sírt szegény az ajtó előtt, kint a porban, a csillagok alatt...

Történt, hogy a nyáj igen elszaporodott, kevés volt már a legelő és Ábrahám fölkerelkedett a házanépével, áthaladt a hitteusok földjén, a Hakila halmárral s Gerár tartomány határánál megállapodott. Abimélék filiszteus fejedelemtől megvette ezer ezüstszékelt a termékeny határt és sátrat vert a gyönyörű mezőben, de csakhamar összetűzés támadt köztük, mert a fekete filiszteusok elrabolták Sára asszonyt és Abiméléknek adták ajándékkul. Boldogságos, szent napok! Hágár maga ápolhatta és gondozhatta fiacskáját, míg Ábrahám visszaszerezte Sárát. Az a néhány boldog nap, mit gyermekével tölthetett, ismét fölébresztette benne

fejedelmi széket? Ábrahám nagyot nézett: »Ki volna más, mint Izmail, ki előbb született?« Sára kitört: »Hágár csak szolgálóleány, én pedig a feleség. Ezek után olyan gyermeked-e Izmail, mint az, akit én, a te feleség fájdalommal hoztam e világra? Izmail félvér! Anyja egyiptomi...« Ábrahám-ból is kitört a fojtott keserűség: »Jobb, ha anyai ágon egyiptomi, semmint apai ágon — filiszteus!« Mély csönd. De kora reggel már harag és civódás rengette a pusztát: szidta Sára Hágárt s később, mikor az ura kiment a nyájhoz, — kezére csavarta Hágár aranyhaját és megverte szegényt...

Nőtt a keserűség, a gyűlölködés, a türelmetlen perpatvar és Sára — látva, hogy semmit sem tehet Hágár ellen — megfenyegette az urát, hogy megöli magát és a gyermekét is, ha rögtön ki nem űzi Hágárt a házából. Ábrahám megtört és engedett. Másnap kivitte Hágárt fiával együtt a pusztá peremére, elbúcsúzott tőle és útnak bocsátotta, ki a nyomorúságba, a bizonytalan életbe, a sívó pusztába, a kétségbeesésbe. Isten veled, édes Hágár! Állott Ábrahám megszakadó szívvel s omló könnyein keresztül nézte, hogy Izmail piros köntöskéje ott virít még a sárga

a nagy, forró anyai vágyat és fájdalmat. Mi lesz, hiszen a gyermek is elszokik Sárától? Az történt, hogy Sára végkép elvette tőle a gyermeket és más szolgálójára bízta, ám ki-kiszökött a fiúcska az édesanyjához... És meggyűlölte Sára Hágárt még gonoszabbul, kiküldte mosni a patakba s mindenféle nehéz munkával gyötörte, de mégsem tudta összetörni Hágár lelkét, — isteni erőt adott nagy szenvedéseinek elviselésére az a kicsi, fénylő mosoly a gyermeke szemében...

Csoda történt! Egy napon Sára Hágárra mosolygott megértően és jóindulatúan: »Vidd ki csak a gyereket a sátradba, te kedves Hágár, hiszen a te fiad!« Hágár előtt megnyíltak az egek. Szólt pedig Sára Ábrahámhoz: »Nevetést szerzett az Isten énnekem. Ki hitte volna, hogy az meghallgatja az én könyörgésemet s vénségemre anya leszek...« Örült Ábrahám s új áldozatot mutatott be az Úrnak Izsák születésekor, ám csakhamar öröm vegyült az örömébe, mert Sára fölvetette a kérdést: ki az elsőszülött s ki örökli a

homokon, mint valami kicsi, bujdosó pipacs... hogy visszanéz még egyszer Hágár a könnyes arcával, aztán megy egyre beljebb, egyre beljebb az elhagyott pusztába, örökre... Adonai! Fényben fürdött a pusztá és Hágár lassan az aranykőbe tűnt...

De nem hagyta el az Úr a számkivetett anyát Beerseba pusztájában... ment, ment a forró nap-sütésben, takargatta köpönyegével árva fiacskáját a hideg éjszakákban, aztán tovább vonszolta tört szívét... Szegény Hágár! Meghallgatta Isten az ő anyai fohászát és a sívó pusztában egy kis oázist talált, de egy becsületes szívet is talált, aki védelmébe fogadta: Kiri-Aku, a nomádevezér. Így lett Hágár az arabok ősanja és szent minden anyák között, akinek a szenvedéseit ragyogó alkotásokban örökítette meg úgy az újkor, mint a középkor minden nagy művésze. Kedves, vonzó, szépséges alakja örök művészi téma és hasonló ama Szent Asszonyéhoz, aki kétezer év múlva ugyancsak Beerséba pusztájában vitte az ő elhagyatott Jézuskáját menekülő útján Egyiptom felé...

Jó tettért jót — ne várj!

Nyári este.

Férj és feleség a lakásuk előtti lépcsőn ülnek. Mit csinálnak? Veszekednek egymással.

— Semmit sem lehet asszonyra bízni!... Mindent rosszul csinál! — sziporkázik a férj.

— Te részeges, kártyás! — rípsztoz az asszony, a tulajdonképpeni tárgyra nem is vonatkozó dialektikával.

A férj a lépcső karfájához intézi továbbbi mondanivalóját, abban a hitben, hogy több megértésre talál:

— Kedves karfa, méltóztassék idehallgatni... Amikor elmentünk hazulról, illedelmesen megkértem a feleségem öngagságát, hogy háziasszonyi komolysággal zárja le a lakást és a kulcsot vegye magához. Ezzel szemben öngagsága a kulcsot belülről a kulcslyukban hagyja, nagyszerű temperamentumával bevágja az ajtót, amely — angol zár lévén rajta — szabályszerűen becukódik. Mit méltóztatik szólni ehhez?

A karfa válaszolni képtelen lévén, a férj kénytelen volt folytatni panaszkodását:

— És erre öngagsága azzal védekezik, hogy én »részeges és kártyás« vagyok. Nagyszerű logika, mi?!

De már erre az asszony is kitört:

— Meg akarsz ölni?... Mit akarsz tőlem?

— Tőled semmit, — sóhajtott a férj. — Mindenesetre azonban be szeretnék jutni a lakásba.

— Te vagy mindennek az oka! Miért adtál kimenőt a cselédnek?! — állapította meg öngagsága.

Szegény férj újra a karfához fordult:

— Méltóztatott hallani? Én vagyok mindennek az oka!... Talán igaza is van. Én vagyok az oka mindennek. Mert öngagságát elvettem feleségül!

Hosszabb szünet következett. Férj és feleség buzgón ástottak. A karfa csak azért nem ástott, mert nem volt szája.

Az asszony kis idő múlva sirdogálni kezdett:

— Édes uram... itt rossz... Le szeretnék fekiüdni.

— Én is! — visszhangozta a férj.

— Hívj lakatost, — rimázkodott az asszony.

— Most? Éjjelkor? Ilyenkor minden becsületes lakatos alszik!

— Bánom is én... hívj egy nem becsületeset... Csak nyissa ki az ajtót!

A férjnek eszébe jutott, hogy nem messze, egy sötét kis utcában, van egy rossz hírű vendéglő. Betörök, zsebmetszők, tolvajok tanyája. Rendes lakatost úgysem kap most, elhív hát egy betörőt.

Az is ki tudja nyitni az ajtót.

Hirtelen felugrott:

— Hozok lakatost!... Te addig maradj itt! — és leszaladt a lépcsőn.

*

Egyenesen a kocsmároshoz fordult.

— Egy lakatost keresek... Talán akad a vendégek között.

— Ezek itt mind... lakatosok, — felelte a kocsmáros. — De én semmiről sem akarok tudni.

Egy asztalnál hárman ültek és gyanakodva nézték az éjjeli vendéget. A férj hozzájuk lépett és előadta kérését.

— Kis üzlet... és egyáltalán nem méltó hozzánk, — mondták egyszerre mind a hárman.

— De tíz pengőt fizetek érte, — ismételte a férj.

— Hogy tetszik ilyet gondolni? — szólt az egyik, akinek Misa volt a neve. — Éjjel hatoljunk be egy

idegen lakásba? Törjük fel az ajtót?

— De hisz az én saját lakásomról van szó. Felhatalmazom erre. Sőt felkérem!

— Tessék lakatoshoz fordulni, — jegyezte meg Misa.

— Ilyen késő éjszaka nem zörgethetek fel egy lakatost... Ha nem segítenek, kénytelenek leszünk a lépcsőházban háltni. És meg fogunk fagyjni!... Tegyétek meg! Hűsz pengőt adok! És engem is, meg a feleségemet örök hállára köteleznek!

Misa szíve meglágyult.

— Tessék előre menni!... Rögtön jövök én is... Csak összeszedem a szászámokat!

*

Öngagsága nagyon boldog volt, amikor férje egy idegen férji kíséretében visszaérkezett.

— Itt a lakatos! — jelentette diadalmasan a férj.

Misa munkához kezdett.

— Mi ez? — kíváncsiskodott az asszony, rámutatva az egyik szászámra.

— Ez, nagyságos asszonyom, olyan

amerikai reszelő, amellyel zajtalanul lehet dolgozni, — magyarázta Misa.

— Mért kell zajtalanul dolgozni? — érdeklődött tovább az asszony.

Misa és a férj megértően összevették.

Misa egyébként rendkívül ügyes legénynek bizonyult. Olyan finoman és elővigyázatosan dolgozott, mint egy orvos, amikor fontos operációt hajt végre.

A férj és a feleség a legnagyobb érdeklődéssel kísérte minden mozdulatát.

Misának jólesett ez. Valóságos hősnék, jötevőnek érezte magát, aminthogy a valóságban az is volt.

Az ajtó végre is kinyílt és mosolyogva mondta Misa:

— Parancsoljanak! — aztán összeszedte a szászámait.

A férj és a feleség boldogan mentek be a lakásba.

Misa egyedül maradt.

Dudolgotott.

És várta a pénzt. A megígért hűsz pengőt.

De az ajtó csak nem akart nyílni.

Misa már türelmetlenkedett.

Végre mégis nyílt az ajtó és megjelent benne: a férj, a házmester és egy — rendőr!

— Pardon! Nem így alkudtunk! — tiltakozott Misa és menekülni akart.

De a rendőr elfogta.

A férj pedig a következő szónoklatot intézte hozzá:

— Kedves uram, önnek nincs igaza! Kénytelen voltam önt elfogatni, mert nagyon ügyes ember. Szó sincs róla: az én engedelmmel nyitotta fel az ajtót. Sőt: az én kérésemre!... De honnan tudjam én, hogy holnap nem csinál-e ugyanígy, de az én engedelmem nélkül?... Fáj a szívem, de be kell látnia, hogy másként nem cselekedhettem! Akinek ilyen nagyszerű szászámjai vannak, az nem járhat szabaddal... Egy pillanatig sem tudnék nyugodtan aludni...

— Fúj! — sziszegte a fogai közt a megbilincselte Misa. — Egyszer végez az ember becsületes munkát és éppen akkor fogják el. Hát érdemes becsületesnek lenni?!

De erre a kérdésére már legfeljebb csak a karfa válaszolhatott volna, mert a rendőr tuszkolta le a lépcsőn, a tömlőc felé.

A férj pedig eltorlaszolta az ajtót, ágyba fekiüdt, kiolvasta az újságját, eloltotta a lámpát és nyugodt álomba szenderült.

Forró Pál: Csodálatos álmok és jóslatok

FÉSŐ téli délutánokon szeretek szobámból kitekinteni a ködös alkonyatban elnéptelenedő utcára, melyet csak néhány lámpa világít meg tétova, remegő fényfoltokkal. Ilyenkor különös árnyak surrannak el a házfalak között, felgyürt gallériú emberek, feketék és vékonyak, mintha régi metszetekből keltek volna életre. Ebben a hangulatban Poe Edgart illik olvasni, vagy E. T. Hoffmant, hogy az ember stílusosan tudjon borzongani a rejtélyes és hátborzongató történetek felett.

Ne tagadjuk! Csakugyan vannak csodálatos esetek. Néhány hét előtt azon bosszankodtam éppen, hogy a szomszédos szobában alvó barátom még mindig nem kelt fel. Elhatároztam, hogy bemegyek hozzá és felébresztem. De közben annyira lekötötte figyelmemet a kezemben lévő könyv, hogy elálltam szándékomtól. Alig forgattam azonban egy-két oldalt, mikor álmosan belép a barátom és azt kérdezi:

— Mondd, kérelek, nem voltál az előbb a szobámban?

— Nem!

— Érdekes! Nekem tisztára az az érzésem volt, mintha bejöttél volna hozzám és rámszóltál volna, hogy keljek fel!

Hát bizony, ez eléggé kísérteties história, hiszen tisztára úgy fest, mintha

szellemtestem kilépett volna földi hüvelyemből és ő rázta volna fel a barátomat. Még nem olyan régen feltétlenül így magyarázták volna. Ma azonban már tudjuk, hogy az ember agya éppen úgy kilövel elektromos sugarakat, akár egy rádiótorony és minden egyes gondolatunk ilyen elektromos hullámokat röpít szét. Az ember agya azonban nemcsak szétlöveli, hanem fel is fogja az ilyen elektromos hullámokat. Ez persze csak abban az esetben lehetséges, ha agyunk véletlenül éppen olyan hullámhosszra van beállítva, mint az a másik agy, amely felénk lövelte az elektromos hullámokat, mint ahogyan rádiókészülékünkkel is csak akkor foghatjuk Bécsét, Londont vagy Berlint, ha előbb megfelelő hullámhosszra állítottuk be. Nem történt tehát semmi csoda. A barátom egyszerűen megérezte az agyamból elindított elektromos gondolat hullámokat és felfogta azokat. Ime, ez a telepátia magyarázata. *Flammarion*, a nagy francia tudós és csillagász, több mint háromszáz ilyen esetet jegyzett fel, főleg haldoklók jeladásait. Már ő is sejtette, hogy ezek a különös megérzések ilyen elektromos rezgések felfogása után ébrednek bennünk öntudatra.

A telepátia tehát már megmagyarázta a tudomány. De még mindig titokzatoság fűdi a jövőbelátás és jóslás lényegét. Különösen érdekes és izgató kérdés: hogyan álmodhatja meg valaki a jövőjét?

A legcsodálatosabb ilyen álma *Boccacionak* volt. A nagy olasz író mint tízesztendősi fiúcska, Firenzéből Nápolyba lovagolt nagyobb kísérettel. Utközben a fáradtság elnyomta és elbóbiskolt a lován. Ebben a félálomban csodálatos szépségű nő jelent meg előtte, aki Nápoly kapujából kilépve, így szólt hozzá: e városban minden kívánságod teljesedni fog!

Mikor felébredt, nyomban elmesélte álmát, melyen a többiek természetesen csak nevettek.

Hat esztendővel később *Boccacio*, mint előkelő, gazdag ifjú, vígan élte világát Nápolyban és szívét két leány — *Pampinea* és *Abrotonia* — között osztotta meg. Egy éjszaka, mikor elalvás előtt éppen azon gondolkodott,

Érdekes vadászfelvételek

hogy nem kellene-e már új ideálok választani, megjelent álmában *Pampinea* és *Abrotonia* és szemrehányást tettek neki, amiért rövidesen hűtlen lesz hozzájuk, mert egy harmadik nő fogja szívét teljesen birtokába venni. *Boccacio* felébredt és csak nagynehezen tudott újra elaludni. És most jön az érthetetlen és csodálatos. Álmában ismét megjelent a két lány, de már akkor egy harmadik, zöld selyemruhába öltözött nő is volt társaságukban, akiben *Boccacio* ámulva ismerte fel ugyanazt a nőt, akit tízéves korában látott álmában, mikor Nápoly felé lovagolt.

És az álom betűről-betűre valóra vált. Nemsokára ezután *Boccacio* egy ünnepélyen megpillantotta *Aquinoi Máriát*, a nápolyi király törvénytelen leányát. Hajszányira olyan volt, mint amilyenek álmában látta, még a zöld selyemruha is egyezett. Ez a nő lett *Boccacio* végzete, őt örökölte meg az író *Fiametta* név alatt műveiben.

Nagyon érdekesen álmodta meg sorsát a híres szépségű *Fontanges* francia grófkisasszony is. Álmában napfényben tündöklő sziklaormon állt. Körülötte minden sugárzott és szikrázott és neki az az

Leánya látogatóruha

érzése volt, hogy mindenki fölé emelkedett, hatalmas nő lett. De a fény hirtelen elborult és *Fontanges* kisasszony vad szakadék szélén találta magát, melynek mélysége ellenállhatatlanul vonzotta, úgy hogy bele is zuhant.

Másnap reggel elmondta álmát gyóntatójának, aki nagyon gondterhes arcot vágott és figyelmeztette, hogy óva kerüljön minden könnyelmű kalandot. A figyelmeztetés azonban pusztába röpített szó maradt, mert *Fontanges* kisasszony egy vadászatot hamarosan magába bolondította XIV. Lajos, akit valósággal elbűvölt szépségével. De az udvar és főleg a kegyenc *Montespan* asszony cselszövényei hamarosan kegyvesztetté tették. S a rövid dökklés után a kétségbeesett grófkisasszony önkezével vetett véget életének a kolostorban, ahová visszavonult.

Vannak, akik azt állítják, hogy a sértett vetélytársnő: Mme. *Montespan* csempészett mérget ételére. Hogy melyik az igaz a kétféle állítás közül, azt ma már bajos eldönteni. Csak annyi bizonyos, hogy XIV. Lajos nem engedte felboncolni a holttestet.

Az ilyen híres álmoknál is sürűbben szerepelnek azonban a történelemben olyan jóslatok,

melyek valóra váltak. Így például *Pompadour* asszony gazdag ajándékkal jutalmazta azt a jóst, aki még mint süldő lánynak megjövendölte, hogy pályafutása a királyi trónusig fog ívelni. *Dubarry* grófnőnek pedig egy cigányasszony előre megmondta, hogy életét a vérpadon fogja befejezni.

De a história által ismert valamennyi jóslat közül a legsodálatosabbat egy *Gazotte* nevű francia nemes úr mondta.

Ezerhétszáznyolcvannolcban, tehát évekkel a nagy francia forradalom kitörése előtt, főúri társaság ebédelt az egyik püspöknél. Ebéd után a társaság azzal szórakozott, hogy a várható politikai eseményekről vitatkoztak. A vitában mindenki résztvett, csak *Gazotte* hallgatott.

— Miért nem mondja meg ön is a véleményét? — kérdezte a házigazda.

— Nem vitatkozhatom olyan tények felett, melyeket bizonyosan tudok. Én tisztán látom a jövőt.

Általános elképedés fogadta e szavakat. Voltak, akik nem fojthatták el gúnyos mosolyukat.

— Hát ha ennyira látja a jövőt, kedves *Gazotte*, — mondotta *Condorcet*, az akkori idők divatos filozófusa, — úgy jóslja meg az én sorsomat!

— Ön börtönben fog meghalni, ahol megmérgezi magát, hogy elkerülje a vérpadot.

Kínos feszengés követte e szavakat. *Grammont* hercegnő, hogy tréfás fordulatot adjon a beszélgetésnek, nevetve fordult *Gazotte*hez:

— Ön nagyon kegyetlen a férfiakhoz, kedves *Gazotte*. Remélem, nekünk nőknek sokkal kellemesebb dolgokat fog jóslolni.

— Sajnálom, hercegnő, de önt például hátrakötött kézzel kis kétkerekű taligán fogják a vesztőhelyre vinni!

— Azt hittem, legalább díszfogaton! — válaszolta fanyarul a hercegnő. — Talán még gyóntatónk sem lesz?

— Valóban nem lesz. Az utolsó halálraítélt, aki különös kegyelemből gyóntatót kap, az...

— Nos kicsoda? — sürgették a vendégek.

— Franciaország királya...

Fagyos némaság dermedt a vendégek ajkára. A házigazda sápadtan figyelmeztette *Gazotte*-t, hogy legyen óvatosabb, mert az ilyen beszéddel magát is és a vendégeket is bajba hozhatja.

Gazotte vállat vont.

— Az én sorsom már amúgy is megpecsételtetett. Vérpadon fogom magam is végezni. És mindez hat éven belül következik be...

Gazotte borzalmas jóslata szó szerinti teljesült. Öt magát 1792-ben fejezték le.

GONDOLNAK-E RÁJUK?

A TISZTVISELŐK KARÁCSONYA

Az egyre rövidülő napok, a hideg éjszakák, a téli nap bágyadtan elhanyagolt sugarai, nemcsak a természetimádó ember borongó lírját szólaltatják meg, hanem a zordon évszak nagyobb szükségletei miatt aggódó szívet is. Fájdalom, rég elmúlt az az idő, amikor ez a hónap a haldokló természet szépségeit és szórakozásait juttatta eszünkbe. Ma gond árnyéka sötétlik a homlokon, mikor a korást homálya fekszik hanyatt városon és mezőn és sóhajok sűrű felhője rekeszti el azt a kevés világosságot is, ami a fogyó esztendő alkonyán megmaradt. Ha nem énekelte volna meg a halhatatlan lantos,

daliás idők emlékét idézve, letűnt szép napok verőfényét hívogatva, bizony most el lehetne mondani, hogy „megnehezült az idők viharos járása felettünk“. Viharok barázdálják, szántják végig nemcsak a magyar tarlót, hanem egész Európa, sőt az egész kultúrvilág földjét. Minden társadalmi osztálynak, a nagybirtokostól az utolsó béresig, a nagyiparostól a rakodóparti munkásig, a nagyvállalkozótól a bolti kifizetőlegényig, megvan a maga baja, keserve, gondja, ám számszorosan sújtja a gazdasági válság azt a nagyon sokszor helytelenül aposztrofált réteget, amely a közhivatalok és a közintézmények munkáit foglalja magában. Mert minden gazdasági megrázkódtatás elsősorban azokat érinti, akik rögzített életstandardhoz, ama bizonyos fixfizetéshez vannak odaszögezve, akik még akkor sem tudhatnak segíteni magu-

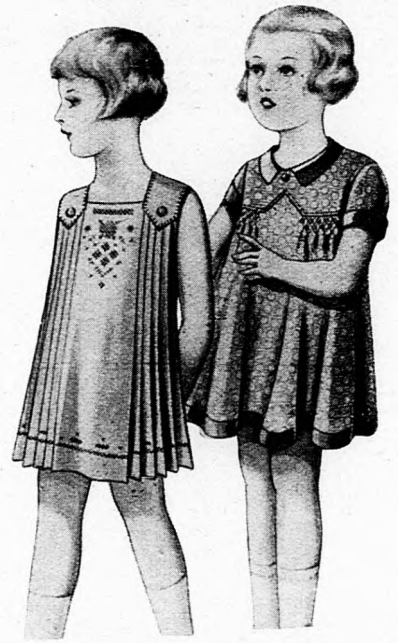
kon, ha mód és alkalom nyílnék rá, mert a közpálya erkölcsé tilalomfát állít az anyagi korrekktúrák elé.

A köztisztviselő valósággal olyan, mint a leláncolt Prometheus, akinek összeszorított fogakkal, a legszörnyűbb fájdalmak közben is túrnie kell, hogy az ő keserves kis keresményéből, a fixumából lakmározának a gazdasági élet ragadozója. A fixumos ember (idesoroljuk a magántisztviselőket, a gazdasági élet többi alkalmazottját is) nem tud védekezni, mert nincs miből előteremtenie a védekezés eszközeit. S ha százszor azt mondják, hogy a tisztviselő kenyeré bármily kevés is, de biztosítva van és ha ezerszer azt mondják, hogy sokaknak még karéj kenyérre sem telik, abban az egyben sohasem engedhetünk, hogy a fixfizetéses osztályt gazdaságilag gyengének, tehát olyanak tartjuk, amelyet államnak és társadalomnak meg kell védenie a gazdasági bizonytalanságokkal, pláne a válságokkal szemben. Mert az állam egyszerűen nem exisztálhat megbízható, lelkiismeretes, kötelességtudó tisztviselő nélkül (ahogy a legkisebb boltnak is csődbe kell mennie, ha hűtlenek az alkalmazottjai), a társadalom pedig kiszámíthatatlan kockázatoknak teszi ki magát, ha békés munkáját mint valami védősánc nem övezi, nem oltalmazza egy kipróbált tisztviselői kar. Mindenki a magát is védi, amikor a magánvagyonokból összetevődő közvagyon órének tisztességes anyagi helyzetet biztosít.

Ezek a gondolatok abból az aproposból jutnak eszünkbe, hogy a közeledő karácsonyi ünnepekre való előkészületek ismét fölvetik a tisztviselő karácsonyi segélyének a kérdését. Már maga a nagy ünnepre való gondolás is a téli gondok Pandora-szelencéjét nyitja meg. A fűtés, a meleg ruha, a felsőkabát, a megtalpalt cipő gondjait, amelyek mind-mind csupa apró örömmé varázsolhatók, ha idejében kéznél van az a pár pengő, ami a földi bajok elhárításához szükséges. A hangsúly ezen a szón van: **i d e j é b e n**. Tehát nem karácsony után, hanem karácsony előtt. Még pedig jóval előtte. Mert tapasztalatból tudjuk, hogy az ünnep hetében a tömeges vásárlás mestersegesen felhajtja az árakat és az az úgynevezett boldog fixumos kétségbeesetten áll a magasságos egekig feltornáztatott árak lajtorjája előtt. A segélynek csak a neve legyen karácsonyi, nem pedig a kiosztásának időbeli meghatározása. Az a bizonyos „kétszer ad, aki gyorsan ad“, a tél küszöbén érvényesebb és igazabb, mint bármikor.

Az adózó polgárságnak pedig nincs semmi oka idegeskedni vagy éppen megriadni a köztisztviselő karácsonyi segélyétől. Az állam költségvetésében biztos fedezete van ennek a szükségletnek, azután meg: hova kerülnek a szűkösen mért segélypénzek?

A gazdasági élet vérkeringésébe, a mezőgazdához, az iparoshoz, a kereskedőhöz. A köztisztviselő ugyanis — és ezt jó lesz egyszer tréfa nélkül is elmondani — nem tőkepenzes, nem vagyonthalmozó, még csak nem is abból a fajtából való, amelyek szerény fölösleggel zárja le az „üzleti“ évet. A tisztviselő, sajnos, a deficit csillagjegyében született és élete végig a deficit csillagjegye alatt marad. Mert ami kis pénze van, nyomban elkölti. Még pedig elsőrendű élet-szükségletekre. Oh, micsoda boldogság lenne itt, ha a tisztviselőnek luxuskidásra is telnék!... Egy héten egyszer hangversenyre, vagy mozira... Mint ahogy Angliában, Amerikában, Franciaországban telik is neki. És tudunkkal senki sem panaszkodik emiatt, sőt dícséri az állami gazdálkodást, amely lehetővé teszi, hogy az alkalmazottak jól és boldogan éljenek.

Sajnos, a mi tisztviselőink ennyire nem követelődzök. Osztoznak az egész társadalom sanyarú sorsában és megelégszenek azzal a kevéssel, amit egy gyöngülő gazdasági rend tud adni. De hogy tisztos ruhájuk, télen meleg szobájuk, a gyermekeiknek megtalpalt cipőjük, elegendő élelmük legyen, ezt nem lehet megtagadni tőlük.

Mindazt az életszükségletet, amely ma már szinte boldogításnak is minősíthető, könnyen megadhatja az állam, ha az amúgy is terbevert karácsonyi segélyt jóval karácsony előtt osztja szét hűséges tisztviselőinek. Hosszú esztendőket óta ez lenne az első karácsony, amely valóban a béke boldogságát hintené a tisztviselő-családokra és újra felbresztené az államhatalom jószágában való hitet, ami — azt hisszük — nagyon fontos államérdek ezekben a gondterhes napokban.

Száz év egy szoba életéből

Ötszáz év alatt nem történt annyi csoda a nők életében, mint amennyi az utóbbi száz évben. Szót kaptak a parlamentekben, szót a paragrafusok világában. Versenyt úsznak a férfiakkal, versenyt rohannak szárazon s a levegőben. Hogy mindehhez idejük is legyen, úgy kitolták a korhatárt, hogy ma már nem is öregszi meg más, csak az, akinek nincsen kedve fiatalnak lenni.

A nők e gyökeres, nagy változását mi sem jellemzi jobban, mint a divat. A ruha divatja elsősorban s másodsorban a lakás. A nő ízlését, vágyait, életmódját, higiéniáját tökéletesen megismerjük szobáján keresztül.

Egy pillantás a száz év előtti nő boudoirjába s e szoba gazdájáról megtudunk mindent. Megtudjuk elsősorban, hogy kedvenc olvasmányát Walter Scott középkori témájú regényei alkották.

Miből tudjuk meg ezt?

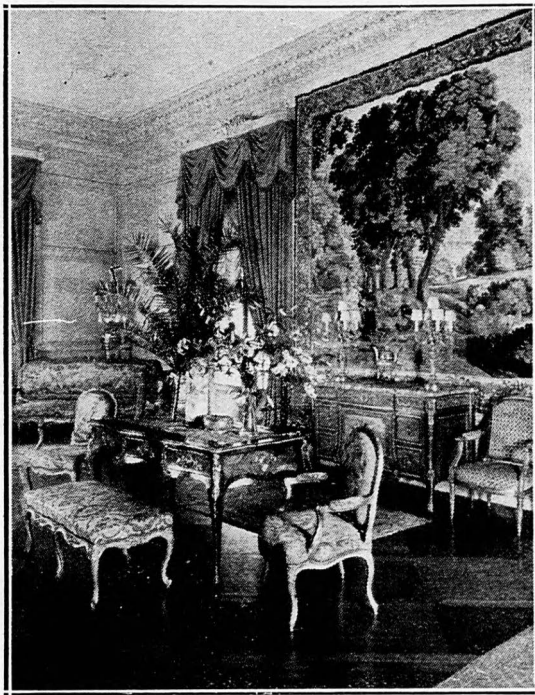
Abból a nélkülözhetetlen gótikus bútordarabokból, mely — legyen asztal, legyen szék — nem hiányozhatott ama száz év előtti szobából, melynek gazdája tudta, hogy igazi divathölgynek a gótikáért kell rajongania.

Megtudjuk — szobájába pillantva — azt is, hogy a dámanak bőven volt ideje. Sport, munka, tudomány s a pénzkeresés démona nem tették még lélegzetrabló, szédületes tempójú valamivé a nők életét. A dáma kedvére álmódhatott s közben — ez lévén az álmódzás legharmonikusabb kísérője — kedvére kézimunkázhatott.

Rózsát, ibolyát, nefelejtset öltögetni a sokméteres esengetyűhöz, büszke pávát a kályhaellenzőre, kis ölebecskét a számlolyra — igen divatos volt 1830 körül.

A »servante« nevű szekrény ekkor születt. Keresztanyja a mult század pedantériája, amelynek értelmében szekrénybevaló tárgy a »nippe«. A nippek mellett szívesen fogadta magába a »servante«, melynek hát-fala tükörből, többi há-

rom fala üvegből készült, a csészéket is. Királyok, királynők, híres írók, művészek és művésznők arcképei díszítették e csészéket. Gyermek és szülők, ifjú szerelmek egy-egy csészét díszítő jelmonddal biztosították egymást érzelmeikről.

Régi stílusú szalon

Meisseni és bécsi porcellánból készült az előkelő lakás mosdótála, kancsója és szappantartója is. Mert azt, ugyebár, mondanom sem kell, hogy a legürbber kényelemmel berendezett pol-

gári lakásban is hiába keresnők 1830 táján a — fürdőszobát.

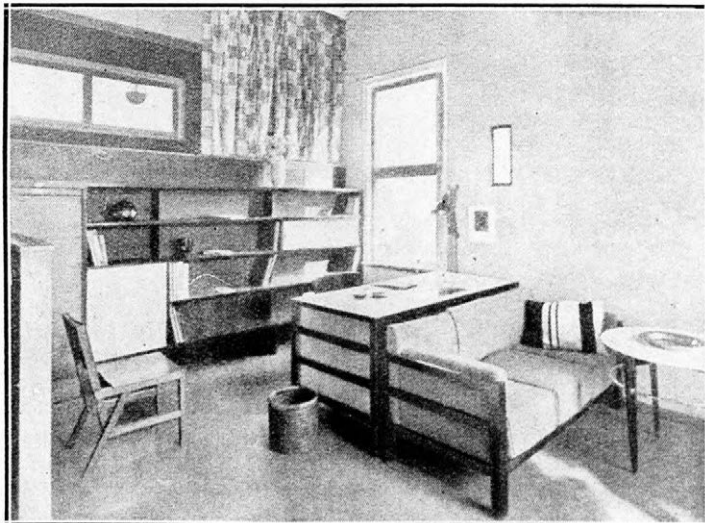
A mai lakásnak e legfontosabb helyiségét a toalettfülke helyettesítette, mely folyóvízzel, káddal ugyan nem dicsekedhetett, de volt ehelyett virágos tapétája, nehézrámájú tükre, márványlapos asztalkája, öklömnymi mosdótála.

Nemrég az az ötletük támadt a franciáknak, hogy életrekeltik a száz év előtti interieur. A párisi Grand-Palaisban látható e kiállítás, melynek legfőbb pikantériája, hogy a romantika idejének lakberendezése mellett kiállították a lakástervezés legeslegmodernebb csodáit is.

Legelőrehaladottabbak (és számunkra egyelőre még legidegenszerűbbek) a németek e téren. Mélyített fürdőkáddal, futurista mintájú mozaik medencével ma már nem elégszik meg a modern német lakás gazdája. Hidegmeleg szőkőkút alatt fürdik s fürdőszobáját nemcsak felülről világítja. Egy csengőnyomásra vörös fényben izzik a fürdőszoba üvegpaddója is.

Ez azonban a modern lakás egyetlen luxusa, különben lélegzetrabló egyszerűség uralja mindenütt.

Hajlított nikkelesövekből készült az új fotel. Támlája és ülése szürke antilop. Nikkeleső-lábakon üveglap — ez az asztal. Mondanom sem kell, hogy szekrényről szó sincs. A szürke antiloppal kárpitozott fal végesvéig szekrény belül. Az ágy is ismeretlen fogalom a modern lakásban. Széles díván helyettesíti, mely ágyneműstől, mindenestől a falba fordítható. Ez az ötlet nem új. Rég bevált Amerikában a kétszobás lakások hazájában, ahol nem igen engedhetik meg maguknak az emberek azt a luxust, hogy hálószobájuk legyen. Reggel eltüntetik az ágyat a falba. A női secretair, mely rózsafából készült valaha (hosszú leveleket irt rajta a dáma), a modern — sőt ultramodern — ízlés szerint tükörüvegből készül. Tükörüveg a kandalló is. Az emberek idegenkedve nézik e különös, új lakásokat. Ez lenne a jövő zenéje, ez a falanszteri ridegség?

A modern lakás

Öreg író, öreg művész

Van valami barbármaradvány a felvilágosultságára, műveltségére oly büszke mai emberben. Ennek a barbár vércsőppnek a megmozdulását érzem, amikor értékes, kipróbált tehetségű író vagy művész fitymálva, ezzel a bosszantóan ostoba és borzasztóan igazságtalan jelzővel intéznek el: »Öreg!« Öreg? No és? ... Semmi más, csak »öreg«. Ami annyit jelent: elég volt belőle, álljon félre, nemuljon el, esetleg ... az alföldi kisgazda vagy inkább a béres nyelvén, amely — fájdalom — szalonképes lett néhány év óta, holmi kívánságokkal kísérik a nyugállományba a megöregedett író és művészt.

Hohó, hátrább azokkal a kritikai agakkal! Tisztázzuk először is az öregség fogalmát az alkotó művészet terén. Mikor öregszik meg az író, a zeneszerző, a festő, a szobrász és miről, honnét lehet megismerni, hogy valóban megöregedett? A kopaszodó fejről? ... Ugyan kérem, látunk mi már huszonnégy éves tar koponyákat is. A szürkülő hajáról? ... Kevésbé skrupulózus ember tud rajta segíteni. Az arcvonások elváltozása, a bőr megráncosodása, a szemnek szelidebb fénye, kevesebb tüze, a rugalmas lábak megereszkedése: mindez és még sok egyéb apró jel, amely az idő múlását mutatja, csupán a szervezet fizikai életének bizonyos előhaladottságát árulja el. De mi köze a fizikumnak a lélekhez, a tehetséghez, az inspirációhoz, az alkotó szellemhez, a tudáshoz? Legföljebb csak annyi, hogyha a szervezet beteg, nagyobb ellentállást kell leküzdenie a szellemnek, mígnem úrrá válik rajta és igájába kényszeríti. Beteg pedig lehet a fiatal is, nemcsak az öreg. Az egészséges fizikum, túl a férfikor delelőjén is, engedelmes szolgálja a léleknek, kivált ha ezt a lelket a hivatottság, a tehetség tüze fűti, motora hajtja.

Életkor szempontjából lehet az író és a művész fiatal vagy öreg, de az alkotószellem nem ismer korhatárt. Mihelyt az író és a művész kora meglátszik a művén, akkor maga a szellem, a lélek hanyatlott. Az alkotás megítélése tisztán ebből a szempontból történhetik, függetlenül az életkortól. Egy vers nem azért jó, mert a költője húszesztendő és egy bölcséleti mű nem azért gyöngé, mert az írója hatvanesztendő. Az igazi poéta hetvenéves korában is poéta, a tehetségtelen író húszéves korában is tehetségtelen. Az ifjúság nem szankciója a tehetségnek és nem mentsége a tehetséghiánynak. Viszont az öregkor nem jelent kiváltságos helyzetet és nem bástyázza körül az író s a művészt enyhítő körülményekkel. Mindenkit csodálatra gerjeszt egy aggasztóankorban lévő művész töretlen fényű

szellemi munkája, aminthogy hajlandók vagyunk a magasztalás szuperlatívuszait zengeni az »ifjú óriások«-ról. Az abszolút mértékkel mérő kritika azonban nem ismerheti el az ilyen gyönyörű elfogultságok jogosságát.

Gyakran hallani társaságban bántó összehasonlításokat fiatalok és öregek közt. A publikum, amely szinte áhitattal borul le az öreg kapitalista bankbetétje és az öreg földbirtokos ezer holdjai előtt, a legkegyetlenebbül fordul el az öreg írótl és művésztől s még jó ha nem szedi le fejről azt a néhány borostyánlevelet,

amely egyetlen vagyona szegénynek.

Még nem fordult elő, hogy egy hatvanéves posztógyárostól azért vonták volna meg a hitelt, mert öreg, hacsak a hitel egyéb feltételei közül nem hiányzott valami. Annak a posztógyárosnak az ő posztógyára: a vagyoni tőkéje, amihez tagadhatatlanul bizonyos szellemi kvalitások is kellek, amíg azt összehozta és a hatvanéves művész meg az író? Annak a szellemi munkája az ő erkölcsi

tőkéje. Ebből a tőkéből egy sajátságos társadalmi törvény kegyetlenségéből alig lehet megélni, de hogy aztán az anyagi tőke urai kényes elbizakodottsággal még az erkölcsi tőkétől is meg akarják fosztani a szellem harcosait, ez több a soknál, ez merénylet az emberi érték, a kiválasztottak mindenkor respektálandó előjogai és a legszentebb valami: a tehetség ellen.

Szántsándékkal állítottuk szembe a pénz és a birtok hatalmasait a szellem nagyságaival. Szegény sorban, szerény anyagi helyzetben élő emberek igenis megbecsülik a tehetséget, elismeréssel és hálával adóznak neki a gyönyörűségért, amelyet egy szép vers, mese, regény, színmű, festmény, zenei kompozíció, szobor stb. szerzett. A vagyon, sajnos, köztudomás szerint megkeményíti a szívet, fukarságra szoktat, ami abban is megnyilvánul, hogy még az elismeréssel, a tapssal is fukarkodnak a jólét jeleivel. Ki lelkesedik az íróért vagy akár csak a színészért is forróbban: a páholyosok-e vagy az olcsó támlásszékerek és az erkélyek? Vagy hallgassunk végig társaságban egy vitát az írókról, a művészekről: tud-e olyan kipirult arccal, olyan elragadtatással a nagy vagyon ura és úrnője beszélni, mint az a gazdasági réteg, amely bizony megérzi a vacsoráján, ha egyszer színházba megy, vagy könyvet vásárol? ...

Az öreg író, az öreg művész átszellemlült arccal siklik el a kor hálátlanságai felett. Érti, hogy ő a különb, ő a nemes fém s ami rátapad: talmi érc, agyag, porszem. Nyugodtan lefricskázza és derűs lélekkel halad tovább az Eszmény útjain. Deres fejjel vagy dús fekete hajfürtökkel, rugalmas vagy megroggyant lábbal. Verdi, az olasz opera nagymestere, nyolcvanéves korában is tudott melódiát, Tolsztoj a patriarchák korában is tudott mesélni és a mi Jókaink öregkorában is elbűvölő volt. Az öreg művész előtt tisztelve álljon fel a nemzedékek sora, akiket jóra, szépre, igazra nevelt, mert az öreg művészek a megbecsülés hiányában nem a személyes sérelmüket látnák, hanem egy fájdalmas dekadenciát s ez a látvány százszor hevesebben marcangolná csalódott szívüket, mint az elismerés megtagadása.

Öreg katona az öreg művész. Zászlóját hűséggel szolgálta, önkéntese a nemzet nagy szellemerkölcsi hadseregének, zsoldot nem kér és nem vár. Ami dísz neki a tehetség szerzett, azt a néhány szellemi vitéségi medáliát se tudatlanság, se tapintatlanság ne próbálja leszakítani. Az öreg író, az öreg művész mindenütt a szellemi őrütek legbecsületesebb ápolója, a nemzeti közösség eleven lelke és ha kell, lelkiismerete is. Ne oltuk ki botor kézzel a lelkiismeret világító fényoszlopait.

Miért boldog az ön házassága..?

Jelige: „Kék madár“

Ábrándok és igények nélkül indultam neki a házasságnak annakidején. Nem hittem a házasságot paradicsomnak, csak két ember együttes küzdelmének az életért. Az uramról is tudtam, hogy nem szeráf és nem trubadur, hanem csak egy jóérsű, beszületes, munkás férfi, aki felajánlja nekem szívéét, nevét és hogy velem marad az élet minden nehézségeiben.

Ezt a tisztánlátást tartom legfőbb oknak, hogy nem csalódtam soha. Mivel nem vártam sokat, nem is volt alkalmam csalódní. Nem mondom, nem ment egész könnyen behelyezkedni az élet hétköznapjaiba, annál is inkább, mert az a szokásom, hogy ha akár az urammal, akár a gyermekekkel, akár a háztartással van valami zökkenő, elsősorban mindig magamat vonom felelősségre: vajjon hol téveszthettem el? De aztán rövidesen találtam egy módszert, amivel nagyjából kipariroztam, ha valami baj, nehézség, kellemetlenség fordult elő. Igyekeztem, hogy semmit tulságosan szívemre ne vegyek, hanem jókedvű tudjak maradni, ameddig csak lehet. Házasságunk első idején kissé érzékenykedő voltam. Semmiségeken elkedvetlenedtem, megsértődtem, — egy barátságatlanam látszó tekintetért fél éjszakán elbőgicséltem. Aztán elmúlt egy-két esztendő, jöttek a gyermekek, idősebb lettem, elnézőbb, megértőbb és megtanultam sok mindent, amit még nem tudtam. Hogy jókedvűen tudjak vállalt vonni olyan eseményeknél, amik azelőtt szíven sebeztek volna, mosolyogva lemondani mindenről, amiről csak kell, jókedvű közömbösséggel elhallgatni gyöngédtelen és igazságatlan megjegyzéseket, — semmit

nagyon komolyan nem venni, semmi szomorúságba nagyon bele nem merülni.

Hogy vettem-e észre változást férjem viselkedésében, cselekedeteiben, életmódjában? Sajnos, bizony vettem! Mintha fáradtabb lenne, gondterheltebb, életmódja még igénytelenebb s a haja megöszült. Nem csoda, a család megnőtt, a megélhetési viszonyok pedig egyre nehezebbek. Természetesen tudom én, hogy nem így kell értelmezni a változást, amiről a 4. kérdésben szó van. De »olyan« változás nálunk még nem fordult elő. Ha — Isten ne adja — valaha előfordulna, azt hiszem, nem választanám fegyveremül sem a nyílt offenzívát, sem a csendes megadást, inkább talán az asszonyi taktikát.

Olyan esemény sem történt még életemben, amit tragikusnak gondoltam és később elsimult. Nem is igen veszek én semmit nagyon tragikusan! Holnap esetleg egész más színben fogom látni a dolgot s egy hónap múlva talán már nem is fogok emlékezni rá. Az élet nagy ajándékainak tartom, hogy az idő mulik s az ember felejt és mindent megszokik.

Mások segítségét és beavatkozását még soha nem kértem, még szüleimét s a legközelebbi családtagokét sem. Minek a jó szülőknek felesleges aggodalmakat okozni a panaszokkal, mikor minden szülő ugys éppen eleget aggódik gyermeke boldogságáért? Minden külső beavatkozástól pedig Isten mentsen! Egy harmadik személy, még ha legközelebb áll is hozzánk, nem láthat elég világosan oly dologban, ami kizárólag két ember ügye.

Legutoljára hagytam azt a pontot, ami most általában a családok Achilles-sarka,

az anyagi kérdést. Mit tagadjam, a mi életünknek is ez a legkényesebb oldala s ha valakinek eszébe jutna megkérdezni, hogy vagyunk anyagilag, csak azt a választ adhatnám, hogy: köszönöm, rosszul. Bocsásson meg, Szerkesztő Ur, de én is menthetetlenül beleestem abba az ingoványba, ami vita alakjában terjeng körülöttünk és a »k i l e h e t j ö n n i « — n e m l e h e t k i j ö n n i « problémája körül s amibe előttem már annyian beleestek. A következőket szeretném egy kicsit a kedves kis Jövendő Feleség felé adressálni, aki az

október 10-i számban olyan kedves ijedelemmel szólt bele a megindult vitába. Arra akarom kérni, hogy ne haragudjék olyan nagyon a két bácsira, a Kiváncsi és a Dolgozó Férjre, akik szintén hozzászóltak a tárgyhoz és akiknek azt veti a szemére, hogy sötétenlátásukkal elriasztják a fiatalokat a házasságtól. Ne haragudjék rájuk, amiért talán túlozatosan látják a helyzetet és higgye el, hogy egy kicsit igazuk is van. Nemcsak arról van itt szó, hogy »...nem, mintha nem tudnánk többet is elkölteni«,

— igen nagy jövedelemnek kellene lennie annak, aminél nagyobbát már nem lehetne elkölteni. Hanem valóban a tisztviselőosztály fizetése olyan lelkiismeretlenül történik, hogy sokszor a megélhetéshez szükséges fizetésminimumot sem kapja meg az az osztály, amelyik egyik leghatalmasabb és legerősebb oszlopa az államnak. Az én uram is diplomás ember, van annyi jövedelmünk, amennyiről említés van a »Megértés« jelígejű levélben, sőt talán valamivel több is. Ha igénytelenségi versenyt rendeznének, ott sem lennének éppen utolsó helyezettek. Étkészésünk a legszerényebb, szórakozás ugyszólván semmi, költséges passzióink nincsenek. Cipőt, harisnyát oly keveset koptatok, hogy ezek — a kalappal együtt — nem is szerepelnek a kiadási tételek között. Az uram ugyanígy van. És mégsem tudjuk összehangolni a Bevétel rovatot a Kiadás rovattal.

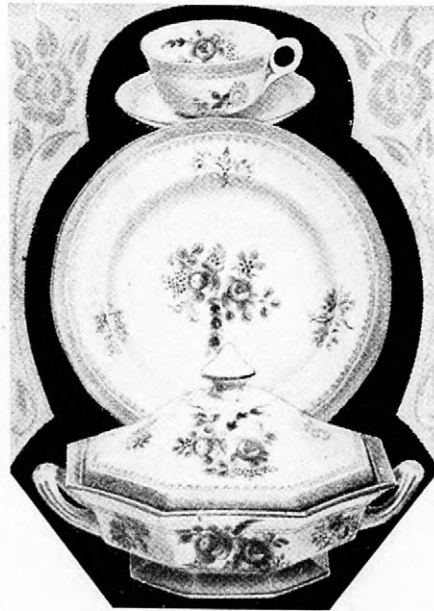
A kedves Jövendő Feleség most engem is megvádolhat, hogy elriasztom a házasságtól és méltán teheti fel a kérdést, hogy: érdemes akkor egyáltalán férjhezmenni? Hát — ha uly vesszük — tulajdonképpen talán nem is nagyon érdemes, de, Istenem, az ember nem szokott mindig érdem szerint cselekedni.

Egyik barátnőm most lett menyasszony. Mikor megtudtam, hogy két hónap múlva lesz az esküvője, természetesen elmondtam neki az összes obligát vicceket és intelmeket, amiket ilyenkor el szokás mondani.

Barátnőm erre már csodálkozva kapta fel a fejét:

— Mindig azt hittem, meg vagy elégedve az életeddel. Te, mondd, mégis mit csinálnál, ha ezt a pár évet vissza lehetne forgatni oda, hogy te megint fiatal leány légy?

Hát, elsősorban sietve — férjhezmennék az uramhoz...

Izléses porcellánok

Szellemes és gáláns feleletek

Amikor Anna királyné lépett Anglia trónjára, a számtalan gratuláló sorában megjelent Normamby márki is, akit a hercegnő már régen és őszintén kedvelt. Jókivánságait olyan elragadó formában adta elő, hogy a királyné szinte megbüvölve hallgatta és egyetlen köszönő szót sem tudott mondani. Amikor a márki üdvözlő beszédét befejezte, a királyné mélyet sóhajtott, aztán hosszabb szünet után így szólt:

— Milyen meleg van! — és legyezni kezdte arcát.

— Felséges királyné, hogy is lehetne ez másként? — mondta a márki. — Amióta áll a világ, ilyen szépen és melegen még nem süttött Anglia fölött a nap!

Ennek a szeretetreméltó bóknak meglett a maga következménye. A márkiből rövidesen Buckingham hercege lett.

*

A török soha nem válaszolt komolyan a »hitetlenek« kérdéseire, ha azok a vallására, az erkölcsükre és szokásukra vonatkoztak. A 18. század végén a bécsi udvarban egy előkelő hölgy a török követhet a következő kérdést intézte: a mohamedán vallás mért oly bőkezű a férfiakkal szemben és mért engedi meg a többnejűséget?

A követ így válaszolt:

— Madame, a mi vallásunk a többnejűséget azért engedi meg, mert a mi fajtánk nőiben, szóval a török nőben csak szétszórtan és egyedülállóan található meg az a sok nagyszerű erény és szeretetreméltó tulajdonság, amely az ön személyében, madame, együtt és a legtökéletesebb egységben felfedezhető!

Az előkelő hölgy nagyon elpirult, nem tudott mit válaszolni és felhagyott a további kíváncsiskodással.

Lapunk legközelebbi
számához
nagyon értékes,
izléses, divatos,
kézzel festett

Szönyegmintát

mellékelünk

Fülemet rányomom a földre

Tikkadt nyári éj, milliárd csillag
hunyorog s dermeszti a vért bennem.

Egy kis gyöpon fekszem, körülöttem
sok ezer hold a paraszti munkát
zengi, éli, érteli a csendben.

Messze van a jalu, messze minden:
ember, szerelem, gyűlölet, élet.

Itt-ott messzi szállások felül
ugatás bugyog jel, majd elül . . .

Éjjel. Bácska. Csak én heverezek
járadt földek tikkadt kebelén.

Csak én.

Pihog a föld. Hallgatózom. Hátha
valahol szekér jön messze, messze?

Fülem rányomom a földre, mintha
gyermek volnék, ki lihegő lovas
vár az alvó földben hangot lesve.

Éjjel. Egyedül virrasztok néhány
konok komondorral. Lesem, mi jön?

Titkok húznak át a lohadt levegőn . . .

Zord zürök szitálnak, mintha esne . . .

Valaki nyöszörög halkán esdve,
mintha valaki messze könyörögne:

»Ne bántsd! Ne bántsd!« Most hirtelen
robban valami. Talán egy gránát.

Csend, majd vad sikoltás. »Jézus! Jézus!«

»Segítsé!« Motor berreg. »Balra át!«

A messzi zaj erőre kap.

Resegés, rikoltás. Egy szónok beszél:

»Testvérek! Testvérek! . . .« Értlen nemlehet.

»Adjatok kenyeret! Adjatok életet!«

»Egy maszkot adjatok!« Zuhanó robajok,
sisteregő morajlás, fejgyver sivit egyre.

Kattogás, kopogás. »Pusztuljon az élet!«

Pokoli már a zaj, itt a végétélet.

Bombák robbannak jel. »Jó anyám, meg-
ölnék!«

Házak dőlnek össze. »Meghalok! Meghalok!«

Ropognak, zuhannak tornyok és templomok.

Fárosok hullanak, keresztek hullanak.

Nagyszerű halál!

Állatok vonítanak, emberek hörögnek,
csecsemők visítanak, minden ajkon átok.

Paloták reszegnek, bilincsek és rácsok
csörögnek lihegve. »Halott az anyátok!«

Ó, hova szédültünk!

Hol van most az ember? Hol van az
Istenünk?

Minden összeomlik, dübörög a messze,
megborzong a föld is, mintha lázba esne . . .

Ki hallja ilyenkor néma földek szívét?

Tikkadt, nyári éjjel, sok millió csillag
hunyorog rám messzi, jélelmetes jénnyel.

Én fekszem csak ébren járadt földek tikkadt
kebelén. Ugyan ki másnak lenne gondja,
hogy fülét a bácskai rónák és lázalmos idők
mélyen lent pihogó nagy szivére nyomja?

Szenteleky Kornél

A megfiatalodás tragikomédiái

(Egy kozmetikus orvos naplójából)

„Bárcsak újra öregek lehetnénk! . . .“

X. úr és neje rendes, jómódú polgárok voltak. Kis vendéglőjük nagyon szépen fejlődött. Az asszony túlvoit már az első ifjúságán, a férfi pedig talán már a másodikon is.

Egyszerre csak mind a ketten azt kezdték érezni és hinni, hogy az élet mostoha volt hozzájuk. Ha jómódú emberek erre a megállapításra jutnak, a dolog rendszeren a — »megfiatalító« orvosnál folytatódik. Ebben az esetben is az történt.

Az orvos ügyesen dolgozott, a férj legálább húsz évvel, az asszony pedig huszonötlet lett fiatalabb. A vendéglősnének újra hevesen udvarolni kezdtek a — törzsvendégek, a vendéglős úr pedig egyre gyakrabban utazott vidékre — bevásárlás céljából. Az asszony hamarosan megtudta, hogy ezek az utazások egy kissaszennyval vannak szoros kapcsolatban és elhatározta, hogy donjuánkodó urának visszadja a kölcsönt.

A nőta vége: pénzpocsékolás, állandó házi perpatvar, az üzlet teljes elhanyagolása, pénzügyi zavarok és végül csőd lett.

Az egykori jómódú vendéglősné ma egy harmadrangú kávéház — pénztárosnője, a férje pedig — pincemester. Mindketten újra takarékoskodnak, hogy összegyűjtse- nek annyi pénzt, amiből egy kis üzletet nyithatnak. Az az egyetlen vágyuk, hogy rosszul sikerült »második« fiatalosságuk minél hamarabb véget érjen és csöndes békeségben végérvényesen megöregedhessenek.

Kárbaveszett fáradtság

Az egyik »fiatalító« intézetben még érdekesebb dolog történt.

Megjelent egy fiatalember és valami egészen hihetetlen történetet mesélt el egy itáliai marchesáról, aki halálosan szerelmes belé és állandóan üldözi a szerelmével. Éppen ezért azt szeretné, ha hajlott orrát kiegyenesítenék és sovány ábrázatát kissé teltebbé tennék. Mert csak így remélheti, hogy nem ismeri fel őt tolakodó szerelme.

A kozmetikus orvos jóakaratóan figyelmeztette ennek a nagyon drága és nagyon fájdalmas procedúrának teljes kilitástanságára. Jóismerőset az ember a járásáról, a testtartásáról, a hangjáról és egyéb más dolgokról is felismeri, anélkül, hogy az arcába kellene tekintenie. A fiatalember azonban tántoríthatatlan volt és megkezdődött az operáció.

A dolog felesesen sikerült, amit a fiatalember is elismert. Gálánsan fizetett és elhagyta a szanatóriumot.

Az utcán egy férfi várta, aki egyetlen pillantást vetett a »restaurált« arcra, aztán kezét a fiatalember vállára tette:

— H. J. detektív vagyok! . . . Önre várokta nyolc nap óta! Kérem, minden ellenkezés nélkül kövessen! . . .

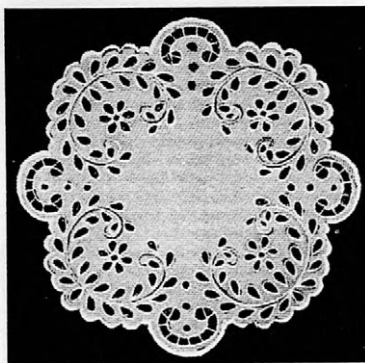
Testvérek egymás ellen

Nézzünk körül a magunk szűkebb társadalmi körében, hány ríktó esetét látjuk a családi viszálykodásnak, szülők és felnőtt gyermekek szembenállásának, testvérek marakodásának, közeli rokonok pörlekedésének! A jóindulat és a megértés hiánya, irigysége és gyűlölet mint mérges gyom veri fel a családi kertet, amelyben pedig Isten legszebb virágainak kellene illatozniok, legizesebb gyümölcseinek mosolyogniok. Elszoruló szívvel halljuk micsoda ádáz testvérharcok dúlnak, fájdalom, az intelligencia magas fokán álló emberek között is, akik vadidegenül állnak egymással szemben, mint az őserdő ordasai, megfélelvezve közös származásról, vérségi kötelékről, családi hagyományokról, az otthon levegőjéről, az elhagyott fészek melegéről, kivette magukból még az emberiség érzését is. Síralmas kép, elszomorító látvány!

Tudósok és írók keresik-kutatják évek óta azt a bűvös szert, amely a világháború iszonyú katlanában szétrodezett családiasság szertehullott cserepeit ismét összeragasztani képes. Nem foglalkozunk alkimiával, nem hiszünk csodákban. Semmiféle új arkánumra nincs itt szükség. Maga a természet ajándékozta meg az emberiséget az ő páratlan bőkezűségében azzal a csodálatos, misztikus folyadékkal, amely az egyedül való orvossága minden kártékony indulatnak, minden gonosz hajlamnak. Ez az isteni folyadék: a vér. A vér, amely forrón kering ereinkben, a vér, amelyet anyáink szíve ömlesztett belénk, a vér, amely meleg áramlással kapcsolatba egymástól elszakadt, külön életet élő testeket: a testvéreket. Milyen gyönyörűen fejezi ki a magyar nyelv a fizikai és lelki elemeknek azt az Istentől való remek összhangját, amely az egy apától, egy anyától való származásban kulminál! Testvér! Egy test, egy vér. Magát a szót az a mély erkölcsiség alkotta és ihlette meg, amely a testvér és a testvérség fogalmával kapcsolatban már őseink lelkében élt. Nemcsak a szót, hanem az általa revelált érzelemvilágot is megöli az, aki a fogalom lényege ellen vétkezik. Hogy mi a testvéri érzés, azt legjobban úgy állapíthatjuk meg, ha azokat a cselekményeket vesszük szemügyre, amelyek a testvéri érzülettel ellentétesek. Féltékenykedés, irigység, gyűlölködés, kicsinyesség, megnevértés, félreértés, sértődöttség, haragtartás, viszálykodás: ezek a legsűrűbben előforduló jelenségek az egymással rossz viszonyban lévő testvérek között. Sokszor egészen

apró, jelentéktelen okok idézik elő a háborúságot s majdnem észrevétlenül dagadnak a kis okok nagy sérelmekké, sértésekké és ellenségeskedéssé. Ha mindjárt csírájában nem fojtja el a belátás és a szeretet a fel-felbukkanó tüneteket, elhatalmasodik a baj s végül már családi háborúvá fajul. Az egymást meg nem értő testvérek elkerülnek egymást, a csetepaté egyre szélesebb körre terjed és tudvalévő, hogy mindig akadnak rossz nyelvek, amelyek állandóan tápot adnak a félreértésnek és haragnak, mindig akadnak gonosz kezek, amelyek újabb és újabb fahasábot dobnak a testvérharc lobogó tűzére.

Valamikor a próféták lángostora, majd az apostolok szelid szava fékezte meg az elszabadult emberi indulatokat. Az ószövetség villámterhes, fergegetes szózata és az újszövetség is-

Tortalap (Gottlieb-modell)

teni tanítása, amely a krisztusi szeretet világmegváltó hatalommá magasztosította, felrázta és megjavította a tévelygő lelkiismeretet. Annak a hatalmas erkölcsi erőnek, amely a Szentírásban és a vallásban gyökeredzik, ma is meg kell hogy legyen a szívekbe vezető útja. Aki feltárja lelkét Isten és az örök isteni igazság előtt, az már nincs messze az emberiség fölismerésétől. A humanizmusnak pedig legősibb alaptörvénye a testvéri szeretet. Vagyoni különbségek, tehetség- vagy műveltségbeli ellentétek ne emeljenek válaszfalat testvér és testvér közé. A különbség legyen megértéssel és elnézéssel és találja meg a szeretet szavát akkor is, ha konokságba ütközik, mert az alacsonyabb gazdasági és műveltségi fokokon gyakran bukkanunk a makacsnágnak arra a fajtájára, amelynek szülő oka nem is az irigység, hanem az elkeseredettség vagy a reménytelenség amiatt, hogy nem tud másokkal egyforma szintre

főlemelkedni. Ilyenkor van legnagyobb szükség szeretetre, megértésre és türelemre, mondhatnánk: bölcsességre, hiszen a bölcsességnek ez a három kútfőforása van. Csak odáig nem szabad juttatni a dolgot, hogy a testvéri kapacitálás lehetősége ki legyen zárva, vagyis az első félreértés fölmerülésekor hassa át a testvéreket a közös eredet, a közös morális érdek és az egymásra utaltság tudata. Később már a fúriák hatalmába kerülnek a lelkek és Dante poklába taszítják őket. Ez a pokol nemcsak a testvéri együttérzés, a családiasság öröklött kincsét nyeli el, hanem végül az egész társadalmat is, amely a családok etikai közösségén épül föl.

A testvérgyűlölködés és a testvérharc szítói ellen szent háborúra szólítjuk fel a magyar jövőn aggódó férfiakat és nőket, elsősorban a szülőket, akik sem életükben, sem halóporukban nyugodtak nem lehetnek, ha szívüket vércekarmokkal marcangolja ez a mindennél fájdalmasabb tudat, hogy gyermekeik farkasszemet néznek egymással.

A mosoly, mint — szépítőszer

Napról-napra új és új szépítőszereket ajánlanak és reklámoznak. De hát a szépség valóban vásárolható? Nem valószínű. Megvenni csak a szépséget pótló szereket lehet, amiknek hazugsága nyilvánvaló.

Minden lány, minden asszony szép akar lenni, a lehetőséghez képest. Ki vehetné ezt tőlük rossz néven? Nem hiúság ez, legalább is nem minden esetben, hanem egyenesen kötelesség. A mosolyban és a nevetésben, amely a szív megnyilatkozása, a lelki kulturáltság, szeretetreméltóság és vidám kedély bizonyítéka: különös, hamisítatlan és mindig eredményes „szépítőszer” rejlik.

A hideg, mogorva arc, ha klasszikus metszésű is: hidegen hagy. A vidám, természetes nevetés, a kedves mosoly azonban az egész embert sugárzó fénybe öltözteti. Villognak a fogak, csillognak a szemek, az egész arc barátságos és szép lesz és pedig: minden szépítőszer nélkül.

Az úgynevezett szépítőszerek nem ismerik a harmónikus szépséghez vezető utat. Egyik szer az arcbort, a másik a szemet „korrigálja” ki. Az igazi és teljes szépség gyökere a lélekben és a kedélyben van és visszatükröződik egész külsőnkön.

Egészen hamis ítéleteket mondanak a nevetésről. Egyesek szerint: a nevetés a szépség ellensége, mert elősegíti a ránc-képződést. Pedig a vidám, jóízű nevetés minden arcot bájossá varázsol.

A mosoly szépít és megőrzi az egészséget. Mozgásba hozza a rekeszizmot és elősegíti a vérkeringést.

Boldog az, aki tud mosolyogni . . .

A társaságból

Halló! Csókolom a kezét, Nagyságos Asszonyom... Nem, ez most még nem aktuális, hisz az ünnepekig, ha megengedi, még ugyanis jelentkezni fogok... Örülök, hogy a hangjából jókedvet és vidámságot érzek. Úgy látszik, mégis használt a tiz nap előtti tanácsom. Ha meg méltóztatik engedni, mielőtt komoly jelentéseimet elkezdeném: elmondom, hogy akarta tullelicitálni egymást két amerikai a — lódi-tásban.

Az egyik yankee nagybűszkén döngette a mellét, miközben a következő kijelentést tette:

— Én a legnagyobb újságvállalat riporter vagyok!... A mi vállalatunk olyan nagy, hogy külön köszörű-osztályunk van, ahol a szerkesztők számára az ollókat köszörülik! Úgy ám!

A másik nyugodtan megvárta, amíg befejezi hencségét a barátja, aztán gunyosan legyintett:

— Az semmi!... Én egy bank igazgatója vagyok! A mi bankunk olyan nagy, hogy csak az újról leltárból derült ki, hogy az év folyamán hetvenhat pénztáros megszökött!...

Személyi és társasági hireim a következők: a Kormányzó ur jelenlétében megtörtént a kelenföldi Advent-templom ünnepélyes felavatása. Bud János miniszter olaszországi utját befejezte és hazaérkezett. Fényes keretek közt zajlott le a jászberényi Hubertus-vadászlouaglás. Negyven lovas követte a kopófalkát, amit baráti sziveségből a pápai huszárok engedtek át. Gróf Erdődy Ferencné, a vépi Erdődy grófi család összes tagjának jelenlétében ünnepelte meg 100. születésnapját a vépi kastélyban.

Külön felhívom Nagyságos Asszonyom figyelmét arra a művészi eseményre, amely 1931 január 16-án este 1/29-kor fog lezajlani a Zeneművészeti Főiskola nagytermében. Az öt magyar művész úrileányból: Kötsky Jolánból, Nagy Ilonkából, Ragyóczy Joliból, Szathmáry Margitból és Tóth Théziből megalakult első magyar női kvintett, amely a mult hangversenyseasonban már fényes és megérdemelt sikerral mutatkozott be, teljesen új műsorból álló hangversenyt tart, amelynek számai a magyar és külföldi klasszikus zene képviselőinek legkiválóbb alkotásai lesznek olyan előadásban, amely már a mult évben is a legnagyobb sikert eredményezte. Remélem, Nagyságos Asszonyomat is ott fogom üdvözölhetni az öt magyar úrilány hangversenyén.

A mult szezonban, a külföldi követek és attasék családtagjainak közreműködésével rendezett arisztokrata színelőadást az idén is megtartják a Zeneakadémia kamaratermében. Az előadás jövedelmét

a nyomorenyhító akció javára jordítják. Ifj. Horthy István, az állami gépgyárak főmérnöke, aki nemrég érkezett meg amerikai tanulmányútról, a KMAC-ban megkezdte külföldi tapasztalatait ismertető előadássorozatát. Lieber Endre székesfővárosi tanácsnok leányának: Erzsébetnek tiszteletére a Pannonia Club helyiségeiben estélyt rendezett. Lieber Endrénéek egyébként minden hó első és harmadik szombatján, gróf Festetich Benőék pedig minden pénteken tartják fogadónapjaikat.

Illetékes körök részéről még nem történt döntés arra nézve, vajjon megtartják-e az

idén a jogász-, medikus- és közgazdász-bált. A Turul Bajtársi Szövetség december 24-én a diákmenzán ünnepi vacsorát rendez a szegénysorsú és egyedülálló egyetemi hallgatók részére. A Balatoni Yacht Club minden szerdán, saját helyiségeiben, a MAC minden hétfőn a Hungáriában, a medikusok pedig minden pénteken a Bristolban tánccal egybekötött teadélutánokat tartanak. A Magyar Úszószövetség hölgytagjai már a napokban megkezdik tréningjüket az 1932-es olimpiászra. A közismert gárdából csak Lenkey Magda fog hiányozni, aki az úszómedencét a színpadddal cseréli fel.

Ha már az úszásnál tartunk, elmondok Nagyságos Asszonyomnak egy történetet, ami szintén a vízzel: a tenger vizével van kapcsolatban. Szól pedig a történet egy angol úrról, aki a nagy óceánon hajótörést szenvedett. Az utasok nagyrésze a tengerbe fulladt, de barátunk egy gerendába megkapaszkodott és órák hosszat hanykolódott a háborgó tengeren. Leszállt az éjszaka, aztán megvirradt, mire a lát-határon végre-valahára feltűnt egy hajó. Angol barátunk addig integetett, amíg a hajó kapitánya észrevette és odairányította a hajót. Mikor a hajó már egészen közel volt, a gerendába kapaszkodó angol barátunk átkiáltott:

— Hová mennek önök?

— Hamburgba, — felelte a kapitány.

— Akkor megvárom a következő hajót, — szolt az angol. — Meg akarom spórolni a visszautazás költségeit. Nekem ugyanis Amerikában van dolgom...

Folytatom a beszámolómat. Balázs Árpád, a népszerű magyar nótaköltő, az idén még két hangversenyt tart a Zeneakadémián. Thomán István mesteriskolájának növendékei számára a szezon második felében nyilvános hangversenyt fog rendezni. December 15-én délután 6 órai kezdettel kerül színe az Operaházban, a Katholikus Leányok Országos Szövetségének közreműködésével Sik Sándor »Advent« című, szavalókórusra írt 3 részes oratóriuma, amely a Szépség, Jóság és Igazság valóságos apoteózisa lesz.

Himenhireim a következők: öv. alsócsernátoni Damokos Ferencné, szül. borsodi Latinovits Anna leánya: Anna, házasságot kötött csebi Pogány György tart. huszárfőhadnaggyal, öv. csebi Pogány Zsigmondné szül. ujjalusi Ujjalussy Charlotte jóval. Lyachovics Elza, hódmezővásárhelyi kedves előfizetőnket eljegyezte attorjai dr. Benkő Géza Szegedről. Kedves jókívánságainkat küldjük a jegyes és házaspároknak.

Itt mondom el azt az aranyos viccet, ami — szegről-végről — mégis csak Himen rovatába tartozik. Valami görbe ügyből kifolyólag másfélévi börtönre ítélték Kohnt. Tetszik tudni, hogy a börtönben a rabok mindennap sétálni szoktak. Egy ilyen séta alkalmával Kohn megismerkedett egy jóképű fiatalemberrel, aki nagyon megnyerte a tetszését. El is határozta, hogy ha kiszabadul, elvéteti vele a lányát. Ezt a szándékát hamarosan közölte is a kiválasztott fiatalemberrel és pedig a következőképpen:

— Ha elveszi az én lányomat, egy kiadást mindenesetre megtakaríthat magának.

— Talán berendezett lakást ad a lányával? — kérdezte naivan a fiatalember.

— Azt nem, — felelte Kohn, az előrelátó és gondos apa. — De nem kell infor-

maciót beszereznie a menyasszonya család-járól!...

A részvét és megilletődés fátyolos hangján számolok be két megrendítő halálesetről. Abraham Jánosné szül. auri Jegg Irén, a Foederatio Americana Danubiana Corporatio nagyszasszonya, életének 33. évében Szegeden visszaadta áldott lelkét Teremtőjének. Özv. felső köröskényi Takács Lajosné szül. Skoricza Mária kedves előfizetőnk életének 58. évében hosszú szenvedés után az Urban csendesen elhunyt. Engedjék meg nekünk a gyászoló családok, hogy a két friss sirhantra a Magyar Uriasszonyok Lapja is elküldhesse őszinte és igaz együttérzésének szerepny koszorúját.

Néhány könyvről is be kell számolnom Nagyságos Asszonyomnak. Az egyik: B. Hajós Terézia apró regényei és elbeszélései, amelyek »Szívek muzsikája« címen jelentek meg kötetben, az Országos Gárdonyi Géza Irodalmi Társaság kiadásában. Az igazi értelemben vett magyar elbeszélő irodalom művészi csiszolt gyöngyszemei vannak ebben a kötetben, amelyet annál is őszintebben ajánlhatok Nagyságos Asszonyom figyelmébe, mert ráadásul új magyar nőirol tehetséget szóltat meg és ad át a nyilvánosságnak és — ha nem tévedünk — a halhatatlanságnak. A vaskos kötet ára egyébként csak 3 pengő. — Böszörményi Zoltán »Vérem és oltárom« cím alatt fűzte kötetbe mélyérzésű és gyémántkeménységű verseit, amelyek egy izzó mai magyar lélek bravuroz költői megnyilatkozásai. — Nagy Margit »Lépcsőfokok« című kötetében kedves, bár néha kissé borsos írások vannak. — Blánár Imre dr., törvényszéki hites tolmács, 132.000 szavas új angol-magyar szótárt rendez saját alá, amelyre még elfogad kedvezményes árú, körülbelül 50%-os előjegyzéseket. A készülő hatalmas szótár hézagpótló lesz a magyar-angol nyelv tanulásá terén.

De ha már az angol-magyar szótárról beszéltem, elmondom Nagyságos Asszonyomnak, hogy mi különbség van az angol és a skót között.

Egy angolnak kihullott a haja. Beszadja az összes kozmetikusokat és egy vagyont költ el hajnövesztő szerekre. Egy skót is hasonlóan járt, neki is kihullott a haja. A skót azonban másként cselekedett: azonnal eladta a fésűjét és a hajkeféjét. Ő még nyert is az üzleten.

Ezek után Nagyságos Asszonyom kezeit hódolattal csókolom.

Mi tetszik nekem a férfiakban?

(Előfizetőink válaszai)

Azok közé tartozom, kik a férfi külsejét is figyelembe veszik. Ideálom a magas, karcsú, barna, jehérjagsorú, nemesvonású, okos, szép férfi. Nem is tudom megérteni, hogyan tetszetik, különösen egy magas nőnek a nálánál, alacsonyabb férfi, legyen az bármily »híres« vagy »művelt« is.

Ideálom külső szépségénél a lelkének kell még szebbnek, nemesebbnek lennie. Legyen vallásos, komoly és mégis víg. Inkább piperkőc, — mint lompos, elhanyagolt! — Nem szeretem, ha egy férfit nem érdekel a politika.

Szeretem a nagyon okos férfit s nagyon okosnak képzelem a jó diplomátákat. Tetszik, ha sportol, lovagol és szépen táncol. Legyen igazságos, becsületes, önértetes! S jóképen gazdag, de »ne csak eszmékben«. Akit szeretünk, hibáit is megbocsátjuk.

Kiállhatatlanok a beképzelt, nagyképű gögös férfiak, valamint az öregedő Don Juanok!

Sok minden nem tetszik még a férfiben! De mondják el azt mások, én már nem merek több rosszat írni.

Keszthelyi »Fehér rózsá«

Színházi bemutató

ÚJ SZÍNHÁZ:

„Megöltém egy embert“

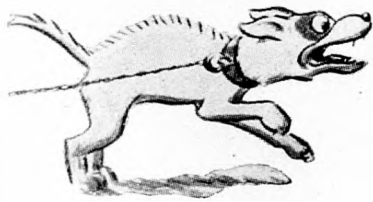
Őszintén bevalljuk: kissé távolesik tőlünk Rostand főalakja, egy fiatal francia, aki súlyos haretéri sebéből felgyógyulva, vad szemrehányásokat tesz magának, mert egy német katonát megölt. A lelkiismeretfurdalás, hogy saját kezével egy előtte ismeretlen, szerinte semmiért sem felelős ifjú életét kioltotta, pathologikus képet ölt: a francia fiatalember nem tud megnyugodni, a haretéren leszűrt katona szemei majdnem az örületbe kergetik, mindenáron vezekelni akar és a »bűntudattól« úzve-hajtva, fölkeresi a meggyilkolt német katona szülővárosát, szülőházát, családját, menyasszonyát. Ebben a környezetben eleinte bizalmatlanság és csodálkozás, majd egyre fölmelegedő barátság fogadja s ebben a különös légkörben minden gyűlölség elenyészik, amely a háború előtt és a háborúban németet és franciát elválasztott s egymás gyilkosává tett. Az egyetlen el-esett fiát gyászoló német házaspár és a menyasszony végtelen szeretettel veszi körül a francia ifjút, akiről végig nem tudják, hogy a fiúk gyilkosa volt, — a menyasszony kivételével, aki előtt a francia kiöntötte az elfojtott fájdalomakat és a mardosó ónvád kinszenvedéseit. A szülők csak annyit tudnak, hogy ez a nagyon szomorú fiatalember az ő drága fiúknak leg-hűbb, legjobb barátja volt. Mikor a színmű véget ér, a francia ifjú és a német hajadon úgy néznek egymásra, mint akik egymásnak vannak rendelve és frigyükkal pecsételek meg a fiatal generáció kibékülését, régi véres ellentétek és viszályok alkonyát, a száz- meg százezer mártir-francia és mártir-német sírjából kitörő intelmet,

amely így hangzik: »Emberek, szeresétek egymást, emberek, becsüljétek meg egymást, emberek, sohase legyen köztünk háborúság!«

Szép és megható elgondolás: összebékíteni Európa két hatalmas kultúr-nemzetét, amelynek évszázados versengése annyi vérbe került — nemcsak nekik, hanem más nemzeteknek, köztük nekünk, magyaroknak is. Milyen jó, milyen üdvös lenne, ha a latin és a germán műveltségnek ez a két herosza békén megférne egymás mellett és soha többé nem emelne fegyvert egymásra. Fölmerül a kérdés: szabad-e, lehet-e a színpadnak, ennek a mindennél kimagaslóbb irodalmi szöszeknek elzárkózni a lelkeknek e forró óhaja, az egész emberiség sürgető parancsa elől? Bármennyire nem szeretjük színpadon látni a forrongó és kialakulatlan ma problémáit, mégis azt kell mondanunk: igen, a színpad nem mehet el közömbösen a kor mozgató eszméi, a nagy tömegek hangulatai mellett. Viszont az is igaz, hogy a színpadnak megvan a maga zárt művészi formája, olyan törvényszerűsége, amelyen semilyen író semmiféle megváltó gondolat kedvéért nem teheti túl magát. Ebből a szempontból Maurice Rostand drámáját elhibáztoknak tartjuk.

Az Új Színház előadása Baróthy József gondos rendezésében nem volt egészen kiegyensúlyozott. Teljes illuziót csak Toronyi Imre keltett a német apa márványserű ábrázolásával. Baló Elemér elhibázta az alaphangot és csak a részletekben csillogtatta meggyőző művészi erejét. Szabados Piroska szépen beszél, Orsolya Erzsébet drámai akcentusai megrendítően hatottak. Horay és Baróthy epizódalakjai hibátlanok.

Ügyelő

Zágony Viola

Dánielné Lengyel Laura regénye

XX.

Viola hátrált egy lépést. Fehér lett még az ajaka is, mikor szinte magánkívül dadogta:

— Nem, Kálmán, én nem akarom... Hagyjuk...

Bartos megrázta a fejét. Semmi erőszakosság, semmi türelmetlenség nem volt hangjában, mikor mondta:

— Nem, Viola, most már nincs megállás és nincs kitérés. Egy pillanat az egész. De ettől a pillanattól nem kímélhetem meg. Látja, még azt sem mondom, hogy nincs igaz, csak azt kérdem —

Csend volt egy pillanatig, aztán kimondta:

— Ha ez a lekötöttség nem volna?... Ha maga most szabadon választhatna kettőnk között, melyikünket választaná?

A leány arca eltorzult. Olyan volt, mint egy halálra kíntott lárvára. Megrázta a fejét. Ez a fejrész nyilván azt jelentette, hogy nem akar felelni, de az ajka, a vértelen, fakó ajka akaratának, elhatározásának ellenére mégis megnyílt és maga se tudta, mikor halkán dadogja:

— Ha választhatnék?... Ha én még valaha választhatnék?...

Ebben a pillanatban, mintha láthatatlan kéz vonta volna széjjel, szétnyílt az ajtó fedő nehéz selyemfüggöny, Lessen Tamás gyönyörű Boticelli feje nézett Violára.

A leány egész testében remegve, felé akart menni, de a férfi tekintete, mely oly végtelenül szomorúan és olyan mélységes, mindent adó, soha semmit sem követelő szerelemmel nézett reá, megállította. Lessen Tamás felemelte kezét, mintha végbúcsúra akarná nyújtani a leány felé és csak ennyit mondott:

— Már választott, Viola...

* * *

Az óriás hajókolosszus, a Julius Cézár fényben úszott. Öfelségének, az angol királynak születésnapja volt. Már korán reggel megszólaltak az ágyúk és mire az utasok reggelizni kijöttek kabinjaikból, már fel volt lobogóva az egész kolosszus.

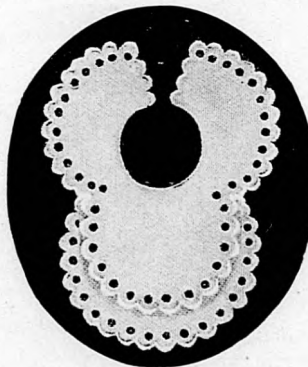
Diszibéd, tósztőzés, ingyen pezsgő mindenütt. Nemcsak az első és a másodosztály utasai koccinthattak öfelsége egészségére, de még a harmadosztályú szegény embereknek is kijutott az örömnappból. Ünnepi ebédet tálaltak fel nekik is és mikor lebukott a nap az óceán ölébe és egyszerre kigyúltak a csodálatos világítási mesterművek, ők is éppen úgy gyönyörködhettek a modern technikai csodákban, mint előkelő útítársaik. Sőt a tüzijátékot itt sokkal nagyobb hurrázás fogadta, mint az előkelő vidékeken.

A Julius Cézár óriási testének és gépeinek minden erejével szelte a vizet. A tenger olyan síma, nyugodt és csendes, mintha a végtelenbe vesző acélkékszínű tükör is a britkirály születésnapját ünnepelné.

A másodosztály egy sarkában fekvő székben hever egy fiatal asszony, mellette alacsony számolyszerű széken egy férfi ül. Szemmelláthatólag nem nagyon érdekli őket az ünnepe.

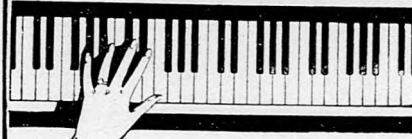
Az asszony kezében könyv volt, de nem nagyon izgathatta, merthogy a regénynek csak az első pár lapja volt felvágva.

— Viola, — mondta most a férfi és úgy játszott az asszony ujjával, mintha valami véletlenül kezébe került virágszir-

Előke (Gottlieb-modell)

az első kéz
megbízható
és olcsóbb

vásároljon
a
gyárosnál

musica r.t.

VII. Erzsébet-körut 43 (Royal Apollo)
Telefon: 450-63, 329-91

mokkal játszanék, — még jóformán nem is tudja, hogy milyen életre jön ki velem Amerikába.

— Magával megyek, — mondta az asszony és amint ránézett urára, csupa szerelem, csupa odaadás volt a tekintete, — a többi nem érdekel.

— Mégis meg kell mondanom magának, hogy eleinte nem lesz könnyű életünk. Csak annyi boldogságra számíthatunk, amennyit egymásban tudunk találni.

Az asszony mosolygott és a férfi ajkához szorította finom vékony ujjait. Aztán megint beszélni kezdett a férfi:

— Én hiszem, hogy nem kell sokáig a sötétben tengődni mellettem. Nem voltam gyáva, félénk, vagy energiátlan soha és most, hogy majd magáért kell dolgoznom, hogy magáért kell majd verekednem...

— Kálmán, — mondotta az asszony, — én egy pillanatra nem félek attól, hogy maga nem diadalmaskodik asszonyokon és körülményeken, ha félek valamitől, úgy csak az... megmondjam, Kálmán?

Bartos nevetett:

— Nagyon súlyos inzultus jöhet most, ha előbb engedelmet kér tőlem, hogy a fejemhez vágghassa.

Viola nem ment bele a tréfába, nagyon is komoly hangon folytatta tovább is.

— Az életen, a körülményeken, a viszonyokon uralkodni nem is lesz talán oly nehéz, mint sajátmagán uralkodni. Már pedig tudhatja, hogy én az élet minden külső dolgában szerény vagyok...

— Megtiltom magának, hogy szerény legyen.

— Óh, nem féljen semmit, követelőzésekben is lesz elég része, mert én meg az etikai, a lelki dolgokban vagyok nehezen kielégíthető.

— Szóval, virágnyelven tudtomra adja, hogyha bandita lennék, akkor egyszerűen otthagyna.

— Virágnyelven tudtára adom, hogy csacsi, akivel nem lehet komolyan beszélni. Csak azt nem értem, hogy tudta hosszú és meglehetősen viharos ismeretségünk alatt ezt olyan gondosan titkolni?

Az egyik szolga hangos köhögések között közeledett.

A derék ember nem volt influenzás, de szükségesnek tartotta a köhögést, mert monsieur feje egészen a nyugszék felé hajolt és nem lehetett látni madame arcát. A tapasztalt hajóinas ebből a pózból bátran következtette, hogy a fiatal házaspár ebben a pillanatban nincsenek haragban egymással.

A férfi furcsa, bosszús tekintetet vetett a hangos köhögéssel közeledő szolgára.

— Bocsanat, uram, de ugy-e gépész-mérnök?

— Igen. Mit akar tőlem?

— Mister Crosse kéreti egy pillanatra. Ha kegyeskednék, a rádióval van

egy kis baj... Mind a két emberünk influenzás, a helyettes mérnök pedig egy kicsit sok pezsgőt ivott és így hát... Nagyon lekötelezné Mister Crosset és a kapitány urat, ha...

Bartos lustán felemelkedett és magyarul odaszólt feleségének:

— Ha tudná, milyen kedvetlenül indulok el, hogy az amerikai festékkirályt és Darty kapitány urat lekötelezzem.

Viola nevetve intett búcsút és Bartos a szolgálával együtt elment.

Viola férje után nézett, míg annak magas, vállas alakja el nem tűnt a szeme elől. Csodálatosképpen abban a pillanatban a mosoly is eltűnt a fiatal nő arcáról. Nagyon sóhajtott. A sóhajban sok volt a boldog fiatal asszonyok szerelmes fáradtságából, de volt még más is, amit Zágony Viola csak később, sokkal később értett meg.

Elővette a regényt és szórakozottan lapozgatni kezdte, de aztán egyszerre leejtette és gondolata megint ott volt messze-messze, ahová úgy érezte most már nem szabad szállnia.

A férfit, azt a másikat... aki visszaadta őt az életnek és visszaadta saját magának, nem látta többé, mikor ott olyan váratlanul megjelent az ajtófüggöny előtt.

Ő egyedül maradt a kis barokk palotában Judith néivel, aki szigorú, nagyon szigorú instrukciót kaphatott a palota urától, merthogy egyetlen szemrehányó szót sem szólt hozzá.

Szegény Judith néni úgy vette huga házasságát is, mint drága jó Balázs halálát, megadással, lehajtott fővel. Ha megkérdik tőle, melyiket tartja nagyobb csapásnak, talán már nem is tud felelni reá.

Mintha egy láthatatlan kéz segített volna rajtuk mindenben. Megkapják a diszpenzációt, gyorsan rendbejönnek a Viola papírijai és két nap múlva már felesége Bartosnak, ki valami kis állást már kapott kint egy farmon, nem messze New-Yorktól.

Szerény állás, de itt lesz alkalmá gyakorlatilag bemutatni találmányát. A többi a jövő dolga.

Óh ez a jövő egyáltalában nem aggasztja sem őt, sem Violát.

Sok minden más dolgot kell még nekik lelkükben egymással rendbehozniok.

És mintha ez is mind rendben volna, mikor esküvő után hajóra ülnek, hogy elinduljanak az új élet felé.

Az új élet?... Viola kezéből kiesik a könyv... Aztán a nyakán csüngő vékony láncon levő medaillonból egy pici kis kulcsot vesz ki. A kulcs kézitáskájának egyik rekeszét nyitja. A rekeszben egy levél.

A Lessen Tamás búcsúlevele. A levél, melyet senki rajta kívül nem látott, nem olvasott.

Pedig bátran láthatná, olvashatná.

»Mikor visszaadtam magának szabadságát, kedves Viola, nem mondhattam meg, hogy ez csak a maga részéről jelent feloldozást, én? az vagyok, aki az első pillanat tól kezdve voltam, amikor ott magát a homoródi dülő úton megláttam. A maga aláztos, mindig szolgálatra kész híve. Bocsásson meg nekem, hogy ott az ajtónál megállva, mint egy rossz cseléd, kihallgattam a maguk beszélgetését. Akkor is magát védtem. Ami énreám

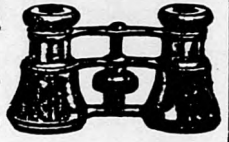
CALDERONI és TÁRSA

LÁTSZERÉSZEK

Budapest, V., Vörösmarty-tér 1. sz.

TELEFON: AUT. 811-48

Látesővek, szemüvegek, orrcsipejtők. Fényképezési készülékek és cikkek. Barométerek, hőmérők.

vonatkozott, én már régen tudtam, de hátha úgy gondoltam, tévedek és... Nekem magát kellett megvédeni sajátmaga ellen. Nehogy nagylelkű szánalmában olyasmit kövessen el, aminek siratásához, gyászolásához egy hosszú emberi élet is rövid. Maga választott, kedvesem. Választott a tekintetével, a sóhajával, az ajka vonaglásával, a szeme pillantásával. És én nem tehetek egyebet, minthogy a szerető lelkek aláztos imádságát mondom el magáért. Hogy maga a lehetőséghez képest legyen olyan boldog, mint amennyire megérdemli. Isten ortalmazza meg magát, kedvesem. És nem szabad elfeledni, amit mondtam. Ennek a kis palotának, mely templom lett a számomra, mióta maga belépett küszöbén, Zágony Viola az úrnője. Hiszem, hogy még egyszer felkeresi, boldogan ragyogva és ha én nem is leszek ott, vagy már egyáltalában nem leszek itt, maga tudni fogja, hogy lelkem hervadhatatlan, örök szeretettel köszönti. Judith néni itt marad, megkértem, hogy vigyázzon a maga kis házára. És ha egyszer ő is megtér örök nyugovóra, lesz majd más, aki gondoskodik, hogy itt minden rendben legyen, ha egyszer meg akarná nézni a helyet, ahol én két hónapig arról álmodoztam: »talán mégis valóra válik az álom«. De ne okozzon magának szomorúságot, hogy nem válhatott valóra. Nekem az is feledhetetlen, soha nem hervadó boldogság volt, hogy két hónapig szabad volt várnom, remélnem a csodát. És ne aggódjék miattam. Megszoktam a sötétséget. És azért, mert két hónapig felragyogott felettem a nap... áldom az Istent, hogy addig láthattam a ragyogását...»

Kemény, erős, energikus léptek, az asszonynak alig van annyi ideje, hogy elrejtse a levelet.

Zágony Viola nem akarja, hogy ezt a papírlapot rajta kívül még valaki a kezével érinthesse, hogy ezeken a sorokon emberi szem, az övéen kívül, végigfusson. Merthogy soha senkinek rajta kívül meg nem szabad tudni a nagy titkot. Igaz, nagy szerelemmel követte férjét, de lelkének egy része, ki tudja — talán a jobbik, a nemesebbik része, — ott maradt ennél a másik embernél. Azt attól többé visszavenni nem lehet.

És úgy lehet, Viola nem is akarja visszavenni...

* * *

Az ura különben nagyon jókedvűen, felvillanyozva jött vissza.

— Beszéltem a misterrel, a minden festékek királyával, miután rádióját rendbehoztam. Kégyeskedett érdeklődni, hogy mit keresek Amerikában? Mikor megmondtam neki és elmagyaráztam gépem energia megtakarítását, ömilliárdossága azt mondta, menjek be ma este feketekávára a dohányzóba. Alaposabban meg akarja hallgatni a dolgot... Viola angyalom...

Megragadta felesége karját. Lázás volt, boldog, úgy érezte, hogy a mesebeli Aranyváros kapuja nyílt meg előtte.

Az asszony mosolyogva nézett végig rajta.

— Gyermekek... De én szeretem az ilyen nagy darab, boldondok gyereket... De vigyázzon, a milliárdok apja előtt okosan viselkedjék, mert ha annak is így szorongatja a karját...

— Violám, angyalom... Nem jöhetne maga is a dohányzóba?

HÜTTL, BÁN és MIHALIK

PORCELLÁN ÉS ÜVEGÁRUK

BUDAPEST, V., Vörösmarty-tér 1. sz.

Állandó nagy raktár: porcellán és üvegből asztali készletek, háztartási edények és disztárgyak.

— Kívánatra képes árjegyzékünket küldjük. —

Viola csodálkozó arccal nézett végig az urán.

— Violám, egyetlen mennyországom... Hiszen van ruhád, az a szép rózsaszín...

— Először is az beige és nem rózsaszín, — nevetett Viola. — De nem is ez a főhibája, hogy nem mehetek be ma este a dohányzóba.

— Hát micsoda? — kérdezte Bartos és most igazán olyan csodálkozó báméskodással nézett felesége arcába, mint egy óriás pólyásbaba.

Viola hangosan, jókedvűen nevetett.

— Az, angyalom, hogy engem nem hívtak meg. Ez hivatalos beszélgetés, melyhez nekem semmi közöm.

— Lehet, — felelte Bartos és most gögösen kihúzta magát, — de nemsokára eljön majd az idő és Crosse úr boldog lesz, ha feleségem szalonjában megihatik egy csésze teát.

— Vigyázzon, — nevetett Viola, — hogy úgy ne járjon, mint a nagyravágyó kisleány, akinek a tojásos kosár azalatt csúszott le a fejéről, mialatt már nagy majort építettett a tojások árából.

De azért lelke mélyén nagyon örült férje diadalának.

És ennek a diadalnak visszfényét már ott lehetett látni minden arcon. A fiatal házaspár sétálni indult a hajókolosszuson s aki szembe jött velük, mindenki mosolygott, voltak, akik nagy respektussal köszöntötték.

Bartos felemelt fővel vezette a feleségét, hatalmas, széles termete még magasabbnak látszott. Viola boldog volt, mert az urát boldognak látta.

Sétájukban eljutottak a harmadik osztály elkerített helyéig. Kemény fapadokon, vagy féltett cökmökjaikon ott ültek a fedélközi utasok. Öregek is voltak köztük, meg apró gyerekek, de a legtöbbször vállalkozó, fiatal legény, leány, meg házaspár... Indulnak az új, az ismeretlen világ felé...

Különben vidám, fesztelen volt a hangulat. Az ünnepi ebéd, meg az angol királyi tiszteletére kiosztott félliter bor mindenkit jókedvűvé, bizakodóvá tett. Bartosékat ismerték. A fiatal házaspár gyakran járt errefelé és Viola gyakran osztogatott cukrot a gyerekeknek. Most még hurrát is kiáltottak feljűk és ez a »hurrá« az igazi szeretet kitörése volt, hiszen ide még nem hatott el Crosse úr kitüntető figyelmességének híre.

Bartos és Viola mosolyogva fogadták a vidámhangú üdvözlést. Viola kabátja zsebében cukor után kutatott. Míg a gyerekek sóvár szemmel lesték, hogy lesz-e a kutatásnak valami eredménye, az egyik sarokpadról felhangzott egy halk ütemű, szomorú nóta. Erős, kemény férfihang énekelte a régi magyar nótát.

Ha kérdik, hogy vagyok?

Mondd meg, hogy rab vagyok.

Török császár udvarában

Térdig vasban vagyok...

— Magyar ember, — mondta csendesen Viola, — magyar ember, aki itt utazik velünk.

Bartos arrafelé nézett, ahol az éneklő férfi ült. Mintha egyenesen oda akart volna menni, de ebben a pillanatban megszólalt a gong és étkezésre hívták az első és másodosztályú utasokat. És Bartosnak eszébe jutott, hogy neki át is kell öltözködni, ha Mister Crosse előtt feketekávéval tisztelni fog... Vége.

KÉZIMUNKA

Rovatvezető: Gottlieb Gyula kézimunkaspecialista Budapest, IV., Régiposta-u. 10. Váci-utcai sarokház. T.: Aut. 811—26.

Ebédlő-szűr 2.20 m széles, 2.70 m hosszú, francia selyemfényű eeri vagy fehér tuszorból, rece csipkével, angolmadeira pikóval és magas himzéssel. 1.50 m széles ablakra csak három rész lesz alkalmazva, szélesebb ab'áknál többet alkalmazunk.

Előrajzolva, francia tuszorra, hozzávaló fodrokkal együtt 1.50 m szélességben	36.— P
2.20 m szélességben	48.— «
Teljesen készen 1.50 m nagyságban	175.— «
Teljesen készen 2.20 m nagyságban	250.— «
Leolvasható betét rajza	2.— «
Ugyanaz nyersselyemből is rendelhető 20% felárral.	

Kombiné, vagy ing, felsőrész tüllből, vagy georgetteből, alsórész crep de chine, vagy la-vable, kézi azzurral és magas himzéssel.

Szűrt sablonja	—,80 P
Hozott anyagra rajzolva	—,80 «
Kézihimzés munkabére körülhímézve	7.— «

Tortalap 30/30 cm nagyságban, madeira kivitelben előrajzolva finom batisztra

Lenvászonra előrajzolva	1.— «
Előrajzolva lenbatisztra	1.50 «
Szűrt sablonja	—,60 «

Vitrin-csipke horgolva vagy recézve, 76 szem széles, leolvasható nagyított rajza

Megrendelhető 2 mm-es, 3 mm-es, 4 mm-es, 5 mm-es, 7 mm-es és 1 cm nagyságú lyukakból horgolva, vagy rece kivitelben.	1.— P
--	-------

Hengerpárna színes zsenilia és fehér tüllhímzéssel, 120 cm hosszú. Megrendelhető finom selyemből, montirozva, pehellyel töltve, teljesen kész

Szekrénycsik madeira himzéssel, 18/120 cm nagyságban előrajzolva 5 drb finom batisztra	6.— P
Hozott anyagra 5 drb	2.— «
Teljesen készen géphímzéssel 5 drb	30.— «
Ugyanez kézihimzéssel 5 drb	40.— «
Szűrt sablonja	1.— «

Négyszögletes madeira milió 90/90 cm nagyságban kézi azzurral, finom batisztra rajzolva

Finom lenbatisztra	12.— «
Ugyanez lenvászonra rajzolva	8.60 «
Kézihimzés munkabére	28.— «
Hozott anyagra rajzolva	1.20 «
Szűrt sablonja	2.— «

Toledó-fagyaltkendő 17 cm átméretben előrajzolva, finom lenvászonra, 6 drb

Ugyanez lenbatisztra rajzolva, 6 drb	2.40 P
Ugyanez finom batisztra rajzolva, 6 drb	3.80 «
Szűrt sablonja	1.60 «
Teljesen készen, 6 drb finom lenvászonból	1.— «
Ugyanez batisztrából	42.— «
Ugyanez lenbatisztrából	40.— «
Ugyanez lenbatisztrából	45.— «

Tekintettel a postadíjak emelkedésére, kérem a pénzt a rendeléssel egyidejűleg beküldeni, mivel az utánvét és költség 1.20 P-t tesz ki.

*

Tisztelettel közöljük igen tisztelt olvasóinkkal, hogy december hó 1-én megjelent számunk hátsó oldalán levő *ovális rece, vagy horgolásra alkalmas terítő* leírása a kézimunkarovatunkból tévedés folytán kimaradt. Ezúttal pótoljuk ezen terítő leírását. A terítő 307 szem széles, 375 szem hosszú és 7 m/m nagyságú lyukakkal készítve normális terítő nagyságának felel meg. Nagyított rajza P 3.50

Pattanások, szeplők s az arc egyéb tisztátalanságai ellen használjon

Lili krém szappan pudert

Kapható mindenütt. Készít: KORÁNYI gyógyszerár, Budapest, Népszínház-utca 22. sz.

CADEAU

CSOKOLADÉGYÁR R.-T. KÉSZÍTMÉNYEI A LEGJOBBAK
Budapest, VI. Izabella-utca 88

MIT FŐZZEK?

December 11. Csütörtök: Kenyérleves, székelygulyás, cseh-pimasz ízzel. **Vacsora:** Libamáj rizottó, sajt, gyümölcs.

December 12. Péntek: Tejleves reszelt tésztával, kirántott hal karfiolsalátával, almás és túrós rétes. **Vacsora:** Ostseehering, gombásomlett burgonyakrokett körettel, gyümölcs.

December 13. Szombat: Burgonyaleves, vagdaltpecsenye kelfőzelékekkel, töpörtyűspogácsa. **Vacsora:** Sertéskocsonya bor-cetével, sajt, sültgesztenye, gyümölcs.

December 14. Vasárnap: Karfiollevés csirkeaprólékkal, töltött gomba, tejeles csirke tojásosguluska körettel, narancs-krémtorta. **Vacsora:** Libamájpástétom tartármártással, sorka tormával, vegyes sajt, gyümölcs.

December 15. Hétfő: Húsleves csigatésztával, főtt hús tejeles hagymamártással, burgonyapüré, diópalacsinta. **Vacsora:** Tea, meleg libatöpörtyű, sajt, gyümölcs.

December 16. Kedd: Paradicsomleves pirtított zsemlyével, pácolt nyúlgerinc makarónival, csokoládé pudding vanília-krémmel. **Vacsora:** Friss hurka, kolbász sütre finom vegyes salátával, gyümölcs.

December 17. Szerda: Köménymagleves, áttört fozelék füstölthússal, almáspité. **Vacsora:** Kirántott borjúszület párolt burgonyával, ecetes uborkával.

December 18. Csütörtök: Zöldségleves, bősős sertéscomb egybesüve pároltköszaltával, rácsostésza. **Vacsora:** Csirke-pörkölt tarhonyával, gyümölcs.

December 19. Péntek: Francia burgonyaleves, szalonnás csuka pirtított tarhonyakörettel, túrósderelye. **Vacsora:** Karfiol vajjal, savanyútojás bundáskenyér körettel, vegyes befőtt.

December 20. Szombat: Gulyásleves, lekváros derelye, gyümölcs. **Vacsora:** Finom kocsonya, vegyes sajt, gyümölcs.

A férfi szívéhez jó étkezéssel jutunk. Használjunk ételünkhez **YESTOR** ételzesítő **huskivonatot** Gyártja: Herceg **ESTERHÁZY** husárugyár

Egyszerű étlap

December 11. Csütörtök: Kenyérleves, székelygulyás. **Vacsora:** Tea, rokfort vajjal, gyümölcs.

December 12. Péntek: Tejleves burgonyaméttel. **Vacsora:** Kávé, vajaskenyér, gyümölcs.

December 13. Szombat: Burgonyaleves, vagdalt pecsenye kelfőzelékekkel. **Vacsora:** Sertéskocsonya.

December 14. Vasárnap: Karfiollevés, libapecsenyé sült burgonyával, paprikasalátával, gesztenyeszelet. **Vacsora:** Libamáj és töpörtyű ecetes uborkával, vegyes befőtt.

December 15. Hétfő: Libaprólékleves reszelt tésztával, főtt hús tejeles hagymamártással, burgonyapüré. **Vacsora:** Meleg sonkacsülök tormával.

December 16. Kedd: Paradicsomleves pirtított zsemlyével, párolt nyúlgerinc makarónival. **Vacsora:** Tejberizs csokoládéval, gyümölcs.

December 17. Szerda: Köménymagleves, sonkás-kocka. **Vacsora:** Kirántott sertéskaraj, burgonyasaláta, gyümölcs.

December 18. Csütörtök: Zöldségleves, paradicsomos-káposzta bennefőtt sertéshússal. **Vacsora:** Tea pirtóssal, vegyes gyümölcs.

December 19. Péntek: Francia burgonyaleves, túróscsuszta. **Vacsora:** Karfiol vajjal, hozzá bundáskenyér, gyümölcs.

December 20. Szombat: Gulyásleves, töltött palacsinta. **Vacsora:** Fejsajt ecetel és hagymával, gyümölcs.

HÁZTARTÁS

Előkészületek az ünnepekre

Barátleves. Apró darabokra felvágunk csukát és potykát. Szálkait kivesszük. Egy lábosba teszünk egy kanál vajat, petrezselyemzöldet, rózsapaprikát teszünk közé és lefődve pároljuk, míg puha lesz. Ha megpuhult, kevés lisztel meghintjük, sóslével felelesztjük és savanyú tejföllel tálaljuk.

Rántott karfiol. (Élőétel.) Kisebb karfiolt sósvízben kifőzünk és ha megfőtt, a vizet leszűrjük róla. Teljesen kihűtjük, lisztbe, tojásba és zsemlyemorzsaába megforgatjuk és forró zsírban kisütjük. Tartármártást készítünk hozzá a következő módon: egy tojássárgáját, egy kávéskanál cukrot, kevés sót, félkanál mustárt, egy csepp lisztet tűzőn felfőzünk folytonos kavarással mellett. Ha kihűlt, egy deci finom tejfellel összekeverjük és hideg helyre tesszük. Külön tálaljuk fel. *Havas Károlyné*

Husomlett. Két tojás sárgáját elkeverünk négy kanál lisztel, egy deci tejjel, hozzáadunk lassan két tojás fehérjéből készült kemény habot és picit sőt. Simára elkeverjük és serpenyőben három lépényt sütünk belőle. Húsmaradékot, pl. sertés-, szárnyas- és borjúhúst megdarálunk, kevés zsírban apróra vagdalt hagymával, zöldpetrezselyemmel kissé pároljuk, 8 deka vajjal jól eldörzsöljük, adhatunk bele egy kevés tejfölt, citromlevet, borsot, kevés rózsapaprikát, sőt, simára kavargatjuk és feladásig melegen tartjuk. A lepényeket azon forrón, mi-

A Magyar Uriasszonyok Lapja olvasóinak garancia mellett ajánlja

Stauffer

világ márká
és pedig

Dobozos Emmenthali Block

" valamint a többi ismert márkák csak a legfinomabb minőségben.

Iskolásyermekek legegészségesebb tápláléka a Stauffer medve dobozos emmenthali!

Mindenütt kapható!

kor kisütöttük megkenjük s meleg töltelékkel összecsesavarjuk s a tálalóra tesszük. Adhatunk hozzá parmezános mártást, de mártás nélküli is jó.

Rakott bélszín. Egy kg vesepecsenyét veszünk, megtisztítjuk és forró zsírban megforgatjuk és szeletekre felvágjuk. Egy lábast zsírral kikenünk, teszünk bele egy sor húst, egy sor szeletekre vágott burgonyát, finom vereshagymát és kevés sóval meghintjük. Ezt addig folytatjuk, míg a húsból tart. Tejfellel öntözgetjük és fedő alatt pároljuk, míg a burgonya is megpuhul. Tálalás előtt tejfölt öntünk rá és még egyszer felforraljuk.

Ponty egészben süte. Pontyot veszünk, megtisztítjuk, megmossuk, belső részét kivesszük, mindkét oldalán ujjnyi szélességben megvagdalkuk, besózzuk, vajban tejfellel kisütjük.

Borjúcomb olaszosan. Borjúcombot veszünk, külső hártványjától letisztítjuk

és hosszában ujjnyi vastag szalonnával megtűzdelve, jól besózzuk. Forró zsírba tesszük és egy kalarábét és két sárgarépát kockára vágunk fel és ezeket a pecsenye mellé tesszük, úgyhogy egyik oldalra a kalarábét, másikra a sárgarépa kerüljön. A húst sütőbe tesszük és sütés alatt folytonos locsolgatással lassú tűznél megsütjük. Megforgatni nem szabad. Ha jól átsült, vékony szeletekre felvagdalkuk és zöldséggel körítve, zsírban megforgatott zöldpetrezselyemmel díszítve tálaljuk.

Pulyka töltve. Szép kövér pulyka begyét következőkkel töltelékkel megtöltjük: egy friss zsemlyét tejben megáztatunk, a tejet jól kinyomkodjuk belőle, széjjel gyurjuk, adunk hozzá 2 főtt tojást finomra reszelve és 4 nyers tojást, 5 deka szultánszőlőt, egy picit sőt, 4 kanál tejfölt, egy kanál zsírt, jól összekeverjük és a pulyka begyét megtöltjük vele, azután bevarrjuk és szépen megsütjük. Sütés közben épen úgy járunk el vele, mint más baromfival szoktunk.

Tartármártás. Négy tojás sárgáját jól eldörzsölünk egy kis kávéskanál lisztel. Egy nagyobb lábosba vizet forralunk, a kisebb lábast, amelyben a keverék van, beletesszük és így főzzük. Ha így főzzük, nem kozmásodhatik oda. Folytonosan keverjük s ha elég sűrű, vegyük le a tűzről, keverjük hozzá két kanál cukrot, törött fehér borsot, 3—4 kanál francia mustárt, egy deci tejfölt és két kanál erős finom bort.

Gymoréésem megszűnt! Hála **Cl-gelika „István”** sóscarbonátumos forrásvíznek. Kapható mindenütt. Vezérképvislet. Sas-u. 29. Tel.: 120-20

RECEPTEK

Borszeletkék. Vegyünk 7 deka porcukrot, ugyanannyi lisztet, citromhéjat és törött székfűszeget és erős borral kemény tésztává gyúrjuk. Nyújtuk ki, vékony szeletekre vágjuk fel, hintsük meg hámozott mandulával és viasszal megkent pléhen süssük meg. Sütés előtt azonban cukros vízzel megkenendő, hogy fényes mázt kapjon.

Simonyi Erzsébet

Krémkoch. Egy bögrébe 8 tojássárgáját teszünk, vegyünk hozzá két evőkanál finom lisztet, 5 kanál tört cukrot, kevés vaniliát és mindezeket kavargatjuk el. Ekkor öntsünk hozzá 1/4 liter tejsűrít és hagyjuk folytonos kavarással között felforrni. Ha felforrt, tegyük félre és hagyjuk kihűlni. Ha kihült, keverjük bele 8 tojás fehérjéből készült kemény habot, egy tálat kenjük ki vajjal, tegyünk rá darabokra vágott piskótátésztát, vagy piskótát, tegyünk közé befőtt meggyet, rakjuk rá a lekevert kochot és tegyük a közepes, nem túlságosan forró sütőbe és félóráig süssük. Ugyanabban a táliban tálaljuk, melyben sütjük.

Németh Andrásné

Kevert linzi tortácskák. 15 deka cukrot, 14 deka vajat, 1 egész tojást és 1 tojás sárgáját 20 percig gyorsan keverjük, adunk bele egy fél citromhéjat finomra vágva, kevés székfűszeget és fahéjat finomra törve, 7 deka darált mandulát és 14 deka lisztet. A tésztát kis pogácsaszaggatóval kiszaggatjuk és megsütjük. Mikor kihült, kettőt-kettőt barackkízzel összeragasztunk, jól beucukrozzuk és így adjuk fel.

Bajor Károlyné

Mandulás csokoládécsók. 16 deka cukrot 1 tojással habosra keverjük, adunk bele 16 deka darált csokoládét és 10 deka darált mandulát. Egy tepsit viasszal megkenünk és apró halmocskákat rakunk rá. A tetejét lehéjazott, apróra vágott mandulával, vagy színes cukorral behintjük és mérsékelt melegen megszáritjuk.

Bencez Endréné

Tejszínhabos torta. Hat tojás sárgáját, 6 lecsapott kanál porcukorral jól elkavarunk. Hat tojás fehérjéből kemény habot verünk, 6 lecsapott kanál finom lisztet a fentivel együtt gyengén összekeverjük és kikent, lisztezett tepsibe öntjük ujjnyi vastagon és lassan világossárgára megsütjük. Azután két kerek tortalapot vágunk belőle és egy korongot körül. Ha nagyobb tortát készítünk, akkor csak egy alsó lap jut belőle. Töltelék: 5 tojás sárgáját, 15 deka puhított csokoládét, 15 deka vajat, 15 deka cukorral jól eldolgozunk, 2 kávéskanál rumot elkeverünk és 5 tojás habját hozzátesszük, 5 tábla zselatint kevés vízben feloldunk és beleöntjük. Ezt a

tortába öntjük s ha megkeményedett, a tortaformából kivesszük. Ezt előtte való napon készítsük, mert 5—6 óra szükséges hozzá, hogy megkocsonyásodjon. Tálra tesszük és 5 deci tejszínből vert kemény habbal, melyet cukorral és vaniliával izesítünk, bevonjuk.

Móritz Irén

Gesztenyés omlett. 7 tojás sárgáját 7 evőkanál cukorral habosra keverünk, ezután adunk hozzá 3 kávéskanál finom kakaót, 3 evőkanál finom zsemlyemorzstát megszitálva és 3 kávéskanál finom lisztet, 7 tojás fehérjéből vert kemény habot könnyedén hozzáadunk, kikent, lisztezett tepsibe öntjük, kisütjük és melegen a következő töltelékkel megtöltjük és felhajtjuk mint a piskótaróladót szoktuk. Töltelék: 50 deka gesztenyét megfőzünk, szítán átpraszirozunk, 15 deka vaniliás cukorból szirupot főzünk, melegen a gesztenyéhez öntjük, adunk bele egy kanál vajat, eldörzsöljük és a meleg tésztára rákenjük, felgöngyölítjük. Sokáig eláll s csak akkor szeleteljük fel, mikor asztalra adjuk.

Móritz Irén

**ARANY,
EZUST,
ÉKSZER
valamint dísz tárgy szükségleteit**

TILLEMANN SEBESTYÉN

CÉGNÉL

Budapest V. Vilmos császár-út 12
szerezze be

E lap előfizetői 10% engedményben részesülnek

Mária kenyér. 15 deka vajat, 15 deka cukrot jól elkeverünk, azután 3 tojás sárgáját, 3 tojás felvert habját 15 deka liszttel felváltva kanalanként folytonos keverés közben beletesszük. Tepsibe töltjük és tetejére meggy, vagy cseresznye befőttet rakunk egymástól 2 cm távolságra.

Havas Károlyné

Gesztenye krém. Fél kiló gesztenyét megfőzünk, meghámozzuk és szítán átörjük. 20 deka cukrot negyedliter vízzel sűrű szörpnek főzünk, hozzáadjuk a gesztenyét és 2 pohárka maraschino-likört, vagy 3 kanál rumot. 3 deci tejszínből sűrű habot verünk, hozzáadjuk a gesztenyéhez, jól elvegyítve üvegtábla tesszük s pár órán át hideg helyen hagyjuk.

Hidassy Kálmáné

Diós- vagy mákospatkó. Félkiló lisztet, 25 deka vajat, 1 deka élesztőt, 4 deka cukrot hirtelen összedolgozunk és ha megkelt, ujjnyi vastagra kinyújtva, a dió- vagy máktöltelékkel beletesszük és összedorgatjuk. Töltelék: fél kiló fi-

nom darált dió vagy mák, negyed kiló porcukor, egy bögre tej, ezt jól össze-főzzük. A dióba teszünk mandulát, fahéjat, vaniliát, székfűszeget, a mákba csak reszelt citromhéjat.

Harmath Jenőné

Csokoládépudding. 8 tojás sárgáját 12 deka vajjal és 12 deka porcukorral habosra kavargatjuk. Hozzáadunk 12 deka könnyedén puhított csokoládét, 12 deka darált mandulát, egy evőkanál zsemlyemorzstát és végül a 8 tojás fehérjének keményre felvert habját. Tegyük kikent formába és háromnegyed óráig főzzük. Tálaláskor vaniliás tejsadót, vagy tejszínhabot adunk hozzá.

Fehér Károlyné

Pozsonyi kifli. 40 deka lisztet 28 deka vajjal eldörzsölünk, azután 4 tojássárgájával, egy deci tejszínben áztatott 4 deka élesztővel tésztát gyúrunk és három óráig pihentetjük, vékonyra kinyújtjuk, pogácsaszűrővel kiszaggatjuk, mák, vagy diótöltelékkel, amelybe mazsolát, cukrot, vaniliát vagy reszelt citromhéjat tettünk, megtöltjük. Kifliket formálunk belőlük, tojással megkenjük és gyors tűznél kisütjük.

Dr. Bozóky Antalné

Csokoládé pité. 28 deka lisztet 15 deka vajjal kidolgozunk, egy evőkanál porcukorral, egy egész tojással, kis vaniliával, egy deci tejszín tésztát gyúrunk belőle. Két részre osztjuk és a következő töltelékkel töltjük: 5 deka vajat, 5 tojássárgáját 20 deka cukorral habosra keverünk, tesszünk bele finomra tört vaniliát, 7 deka héjazott, darált mandulát, 3 tábla reszelt csokoládét, amelyeket összekeverünk, a tésztára tesszük, a másik lappal beborítjuk, tojással megkenjük, darabos mandulával meghintjük és kisütjük.

Zala Karolína

Mogyorós kifli. 30 deka lisztet, 20 deka vajat, egy evőkanál cukrot, kevés sőt, egy egész tojást, egy deka élesztőt langyos tejbe áztatva összedolgozunk és egy órát pihentetjük. Darált mogyorót vaniliás cukorral tejszínben megfőzünk, ezzel megtöltjük és apró kifliket formálunk belőle. Tetejét tojással bekenjük és megsütjük.

Havas Károlyné

Háziasszonyok!

Valódi vaniliából
egyedül

Dr. Bachmann-féle
VANILIA-CUKOR készült

Ezt vásároljuk!
Minden egyéb gyártmányú csak **VANILIN-CUKOR**, ami **KÉMIAI PÓTSZER**
STEINER JÓZSEF és FIA
keksz-, ostya- és tápszergyár

Csokoládé kocka. 21 deka porcukrot egy egész tojással, 5 tojássárgájával és 10 deka hámozott, darált mandulával habosra keverünk. Azután adunk bele 6 tojás habját, 7 deka reszelt csokoládét és 4 deka rummal nedvesített kiflimorzást, 3 evőkanál olvasztott vaját és 4 deka finom lisztet. Kisebb hosszukás tepsibe öntjük, hogy magas legyen. Ha megsült és kihűlt, éles késsel kockára vágjuk. Bevonhatjuk fehér, vagy csokoládémázzal. *Özv. Dunay Mórné*

Csokoládébomba. Negyedkilő örölt dió, negyedkilő csokoládé, 2 evőkanál barack lekvár. Kis gombócokat készíteni belőle, a közepébe egy szem meggyet nyomunk és csokoládédarába hentergetjük. Ha keveset állt, kis mignon kapszulákba helyezzük. (A csokoládé a sütőbe puhítva jön bele.)

Hajba Dezsőné, Kapala Margit

Özgerinc. 6 tojás sárgáját 18 deka porcukorral habosra keverünk, 2 szelet csokoládét megpuhítva, 6 tojás kemény habját, 15 deka mandolát vagy diót hozzákeverünk. Vajjal kikent, kiliszteztet formába öntjük és megsütjük. Ha kisült, kiborítjuk, tetejébe baracklekvárt teszünk és a következő mázzal vonjuk be: 3 szelet csokoládét, 10 deka cukrot és 1 deci vizet sűrűre főzünk, tűzről levéve diónagyságú vaját keverünk közé (ettől fényes lesz) és bevonjuk, míg a máz meleg, kihűlve kemény lesz és nem lehet önteni. Hosszúra vagdalt hámozott mandulával megtűzdeljük, Hosszúskás porcellántálon tálaljuk.

Hajba Dezsőné, Kapala Margit

Tanácsot kérnek

Kedves előfizetőtársnőim! Mint egy több tagból álló család feje ezekben a nehéz napokban, mikor anyai állástalan ember munkanélkül koldulásra van kényszerítve és én is csak nehezen tudom beosztani férjem tisztviselői fizetését, majdnem megütődve jöttem rá, hogy mindenes háztartási alkalmazottunknak kényszerítve vagyunk havi 45—60 pengő fizetést és teljes ellátást adni, míg nekem, a ház asszonyának nemhogy 45 pengő jutna garderobom kiegészítésére, de felét sem tudnám e célra elspórolni. Nem gondolják, hogy ez a békebeli fizetésnek megfelelő összeg nincs arányban az alkalmazottat tartó fizetésével és akkor, mikor a ház asszonya mindenről le kell mondjon, az alkalmazottja kipiperézve, selyemharisnyában, crepe de chine ruhába öltözködve megy szórakozni: színházba, táncba. Valahogy nincs ez rendjén, ezen segíteni kell. Nem írgylem, hogy a háztartási alkal-

mazottamnak gondtalanabb az élete, mint a gazdájáé, de azt sem tartom helyesnek és nem tudom belátni, hogy miért legyen sokkal könnyebb a háztartási alkalmazott sorsa, mint a ház asszonyáé. Tudom, hogy egy fecske nem csinál nyarat és csak úgy lehetne talán segíteni, ha egyik háztartási alkalmazottat tartó háziasszony nem licitálná túl a másikat bér tekintetében és egyöntetűen nem adnánk többet, mondjuk havi 30 pengőnél, mindenes szakácsnőnek pedig 50 pengőnél. Ez volna valahogy arányban a békebeli fizetéssel és a mostani tisztviselői fizetésekkel. Tudom azt is, hogy egy vita keretében nem segíthetünk a bajon, de talán mégis lesznek, akik elgondolkoznak a felvetett asszonyi problémán és gyűléseken, összejöveteleken kívül megalakul a lelkekben az összetartás és egymás kárára nem licitálunk felfelé. Vajjon bizhatunk-e egymásban asszonytestvéreim? Üdv. *»Anonymus«*

Lapunk legközelebbi
karácsonyi
számához szenzációsan szép,
művészeti értékű, kézzel festett
színes
SZŐNYEGMINTÁT
csatolunk

Szépen kérem kedves olvasótársnőimet, küldjenek egy olesón előállítható horgolásra alkalmas retikülmintát. Kedvességüket szívesen viszonozná

»Egy enyngi kisleány«

Kedves olvasótársnőimet kérem, ha nem okozok alkalmatlanságot, küldjék meg lapunk útján a jó magyaros sonka pácolási receptjét. Előre is halásán köszöni

»Barna kisleány«

Olvasóink köréből az alábbi nóták szövegének megküldését kéri: *»Szentesi előfizető«* jelégére: *»Csak egy félórára legyen úgy, ahogy még soha sem volt«*, *»Kisújszállási előfizető«* jelégére: *»Tele van a város akácfa virággal«*, *»Barna kislány«* jelégére: *»Lent a falu végén nem füstöl a kémény«* és *»Hervadozik az ibolya a temető szélén«*. *»Szőke asszony«* jelégére: *»Minden csupa mirtusz illat, ma visznek az esküvőre engem«*, *»Volt egyszer egy szőke asszony kőkényszemű, csalfá«*. A befejezése valahogy így van: *»Ne tudja, hogy őt siratom, az a szőke asszony«*.

SZŐRMEBUNDÁK

nagy választékban és mérték után készpénzárban, részletre legolcsóbban
HOFFER PONGRÁC
képesített szűcsmester, IV., Eskü-út 6.
(Klotild-palota) Telefon: Aut. 875-62.

Kedves olvasótársnőimet kérdezem meg, nem volna-e olyan művelt, kedves, idősebb hölgyismerősük, vagy rokonuk, aki egyedül áll és szeretetteljes otthonra vágyik és örülne, ha szerény díjazás ellenében egy pestkörnyéki kedves otthonnal rendelkező magányos úriasszonynál megtalálná, s egymás szórakoztatására volnának.

Érdeklődők levelét *»Igazi otthon«* jelégere kiadóhivatalba kérem.

Üzenetek

»Igazgatóné«. Mindenki csak helyeselheti, ha előkelő társadalmi állású asszony létre részét akar venni a háziasszonyi munkában és szívesen vállalja a főzést. Nem is tehet másként, mert aki szereti a rendet, tisztaságot, annak, ha csak egy segítség áll rendelkezésére, okvetlenül részt kell vennie a házimunkákban, különben azt veszi észre, hogy hiába dolgozik az a két kéz, nem elégséges, hogy rendet teremtsen és főzzön is. Látom, hogy kedvvel és ambícióval venne részt a háztartás teendőiben és bizonyos, hogy egy-kettőre helyreállna a megbillent mérleg egyensúlya. Sok üdvözléssel *»S. J.-né«*

»Nyugdíjas főtisztviselő«. Sajnáljuk, hogy kívánságának nem tehetünk eleget, azonban házassági célból sem tanácsot-kérést, sem hirdetést nem közlünk. Szív. üdv. Szerk.

»W. G., Budapest.« Rozsdafoltok fehéreműből könnyen eltávolíthatók ónsó (ónchlorid) oldatával. A rozsdás részt ebbe az oldatba belemártjuk és utána szappanos vízben kimoszuk. Vörösbortól vagy gyümöleştől foltot kapott asztal- vagy fehéreműt vízzel megnedvesítünk és égő kén fölé tartjuk vagy meleg chlorvizbe mártogatjuk, azután szappanos, szódás vízzel kimoszuk. Ugyancsak eltávolíthatjuk a foltokat ammoniakkal s utána szappanos vízben kimoszuk. Szív. üdv. Szerk.

»H. Lotti, Szilsárcány«. Sajnálattunkra kívánságát nem áll módunkban teljesíteni, mert a futógarnitúra vagy a diványpárna ajándékunk helyett más ajándékot nem adhatunk, azon egy szerű oknál fogva, mert más ajándék-kézimunkával nem rendelkezünk. Hogy eggyel több diványpárnája lesz, annak csak örülnie kell, hisz minden előfizetőnknek szintén több van, de a mi ajándékunknak is örülnie. Előbbi levelére ugyancsak levélben válaszoltunk, el kellett vessen a postán, ha nem kapta meg. Köszönjük szíves pártfogását és ha az illető előfizet, egy nagyon kedves ajándékot küldünk. Szív. üdv. Szerk.

Kézimunkák

csipkeszövetek, függönyök és az összes kézimunkához való anyagok

WIEG TESTVÉREK cégnél
Budapest, IV., Deák Ferenc-utca 23

»Elkeseredett asszony«. A szemölcs el-
tüntetése nem veszélyes. Szíveskedjék
dr. Földes Miklós kozmetikus orvos úr-
hoz, lapunk kozmetikai rovata vezető-
jéhez fordulni. Rendelője Budapest,
VI., Teréz-körút 15. I. sz. alatt van.
Előfizetőinknek kozmetikai kérdésben
a legnagyobb készséggel áll rendelkezé-
sre. Szív. üdv. Szerk.

»L. M., Nagyharsány«. Az 1929. évi
bekötési tábla díja 3 pengő. Az ezévi
bekötési táblák, minthogy a lap terje-
delme miatt két bekötési tábla vált
szükségessé, darabonként 2 pengő 50
fillérért kaphatók kiadóhivatalunkban.
Utánvétellel nem küldhetjük, mert ad-
minisztrációnk munkatáborral terhel-
nők. Szíveskedjék az összeget beküld-
deni és postafordultával megküldjük.
A múlt évi jan., febr. és márc. számkat
nem küldhetjük meg, mert teljesen ki-
fogott. Szív. üdv. Szerk.

»25 éves«. A Júnó kozmetikai inté-
zettel ajándékunkat meghosszabbított-
tuk. Méltóztassék teljes bizalommal
ismét felkeresni. Lapunk kozmetikai
rovatának vezetője: dr. Földes Miklós
kozmetikus orvos (Budapest, VI., Teréz-
körút 15. I. em.), rendel. u. 3-tól 6-ig.
A kérdéses ügyben szíveskedjék köz-
vetlenül hozzá fordulni tanácsért.

Szív. üdv. Szerk.

»Burgundi menyasszony«. Szegény,
szomorú, letört kis menyasszony. El-
tűnődöm zátonyra futott sorsán és sze-
retnék segíteni magán, boldogtalan kis
menyasszony, hogy visszavevheszen a
rég, szép életébe. Szeretném kiszedni
lelkéből a töviseket, melyeket völegé-
nye vert lelkébe, aki nem is titkolja
szándékosságát és eszébe sem jut jóvá-
tenni a sok rosszat, amivel megkeseri-
tette menyasszonyágát. Pedig tudom,
hogy szegény szíve e végzetes csalódást
is elfelejtené, ha állandóan újabb sebe-
ket nem kapna, ha a napirenden levő
megaláztatások, mellőzések nem szakí-
tanák fel a régi sebeket. De nem lehet
azt sokáig bírni, hogy völegénye min-
denki mással, a legidegenebb hölgyek-
kel szemben is a túlságig előzékeny,
udvarias, figyelmes és szolgálatkész, de
a menyasszonyát semmibe sem veszi.
Elítélendő magatartását jogosan tette
szóvá és kért magyarázatot. A boldog-
ság legcsekélyebb reménye nélkül nem
horgonyozhatja oda magát hozzá. De
még érzése ellenére is el kell szakítania
minden érzésszerű köteléket, mely hozzá
füzi, mert a legnagyobb abszurdum
folytonos könnyek és megaláztatások
között bukdacsolni az esküvő felé. Ugy
a férfi, mint a nő életében a meny-
asszonyág és a völegénység korszaka
az a kiváltságos periódus, mikor úgy
egymást, mint a körülöttük levő vilá-
got valami csodálatosan átszellemült
érzéken keresztül látják, ami úgy tűnik
fel, mintha csillogó arannyal volna

bevonva. A jóság, az egymás gondola-
tát is elleső szeretet csak úgy bugyboré-
kol ajkukról és semmi sem elég töké-
letes és szép, hogy egymás iránt érzett
nagy szerelmüket méltóan kifejezze,
visszatükrözze. A völegény úgy tekint
menyasszonyára ezekben az időkben,
mint a földre szállt angyalra, valóságos
imádat az, mit iránta érez. Viszont a
menyasszony is, mint félistenre tekint
fel völegényére, amilyen nincs több a
földön. Örömmámorban tobzódna
mindketten. Ezzel az érzéssel lépik át
közös otthonuk küszöbét és a varázslat
tovább is tart és csak később, a házasa-
g megszokásában kopik le lassan az
aranypor a szerelem extázisában ember-
fölöttivé idealizált emberről. És termé-
szetes, hogy az átmenetek lassú, finom
fokozatait és a kiegyenlítődések halk
ütemeit nem is veszik észre és erősebb
emóciók nélkül tudomásul veszik, hogy
ők is közönséges, mindennapi embe-
rekké váltak, akiknek vannak hibáik,
gyöngeségeik, furcsaságaik, azonban
ezek a gyarlóságok egyetlen házastár-
sát sem jogosítanak fel arra, hogy tisz-
teletlenek legyenek egymás iránt és sem
négyzemmű, sem hatszemmű nem
alázhatják meg egymást. Ha valaki
idáig jutna, minden további nélkül el
kell köszönni, mert a házasság lehet
megelégedett, sőt boldog is szerelem
nélkül, de egymásiránti tisztelet és meg-
becsülés nélkül soha. A szerelem a fia-
talság gyönyörű, de múló kiváltsága,
egy ragyogó napfényben fürdő korszak,
mint a tavasz, mely belevész az idő
perpetuum mobiliserű forgásába és ki-
bontakozik belőle a gyümölcsstermelő
nyár forrósága, az ősz sárguló levél-
hullatása és a tél mindent behavazó
fehérsége, csöndje, ahonnan visszate-
kintve kissé idegenül és kissé értetlen-
ül nézünk multba süllyedt énkünk után.
Mikor érzéseink problémáin eltöpreng-
ünk, rájövünk, hogy nem lehetünk
tülkövetelődzők az étellel szemben,
azonban ha sok mindenről le is kell
mondjunk, az embernek kijáró tiszte-
letről, megbecsülésről soha nem mon-
hatunk le. Erre van felépítve az egész
művelt emberi társadalom és a házasa-
tságok egymáshoz való viszonyának
főpilléreit képezi, ami nélkül a lelki
felőrlődés veszedelme állandóan fenye-
getne. De különösen nem nélkülözheti
a nő érzékeny, tűfinom lelkivilága a
tiszteletet, a megbecsülést, melyet örö-
költ anyáitól és nagyanyáitól és tudat
alatt él benne. A legkínzóbb halálos
ítélet volna az egész női nemre nézve,
ha a férfítársadalom egyszerre durván,
gorombán, csiszolatlan gondolattal és
szóval támadna rá a gorombaságot nem
bíró, mimózaszerűen érzékeny női lé-

lekre. Mi sem könnyebb, mint sebet
ütni és fájdalmat okozni, hiszen a köny-
nyektől sem kell tartanak, mert a leg-
több nő a lelkéből sikoltva feltörni akaró
jajokat visszafojtja és könnytelenül, né-
mán tűr, csak az elfátyolosodó szemek
mögött keres utat az összeroppant lélek
vádjá ott, ahol az el nem sírt könnyeket
felfogják és a sóhajokat is számon-
tartják.

Azzal kezdtem üzenetemet, hogy sze-
retném megvizsgálni a most, mikor
még egyszer szembenézek problémájá-
val a vizsgálgatom mai és jövőbeli esé-
lyeit, látom, hogy ebből az összegezés-
ből valóban aligha fejlődhetik más kon-
zekvencia, mint a jegyesség felbontása,
mielőtt még több sebet kapna érzékeny
szíve. A maga önzetlen odaadása és
végtelenül megható bizalma nem segít
semmit, más utat kell választani és
nyíltan, erélyesen »vagy-vagy« élé kell
állítani. Völegényéről már állásánál
fogva sem tételezhet fel, hogy az el-
mondottakkal ne volna tisztában. Ha
pedig tisztában van velük, akkor két-
szeresen indokolt a jegyesség felbon-
tása, mert ismétlem, azzal a tudattal
menni a házasság elé, hogy völegénye
már most más, idegen nőt Ön elé
helyez, mindenki iránt nagyobb tiszte-
lettel és előzékenységgel viseltetik, mint
a menyasszonyával szemben: ezt még
akkor sem tűrheti el, ha nagyon közel
érzi őt a szívéhez. Talán észbe kap,
ha látni fogja, hogy még sem játszha-
tik a menyasszonya bizalmával és jósa-
gával, mert mindennek van határa és
megváltozik, bocsánatot kér eddigi
nyegle, jellemesnek cseppet sem mon-
dható magaviseletéért. A könnyekkel pe-
dig hagyjon fel. Nem érdemli meg.
Mindjárt, a legelső alkalommal nem
lett volna szabad engedni, hogy ebbe
a lealázó stádiumba jusson, mert nem-
hogy növelte volna jövőbeli reménysé-
geit, de elnézésével, hallgatásával fel-
bátorította és eltűrte sértéseit, meg-
alázásait. Mindebből természetesen az
következik, hogy nehéz lesz megváltoz-
tatni és az óhajtott útra visszatéríteni.
Sokszor az engedékenységgel mindent
elronthatunk. Ez a helyzet Önél is,
szegény kis menyasszony. Ha tud, igye-
kezzen fölébe kerülni, vagy okvetlen
a jegyesség felbontása mellett kell dönt-
sön, mert még mindig jobb most szét-
válni, mint néhány heti házasság után.
Maga előtt még az egész élet, nem lehet
azt tanácsolni, hogy vállalja mellette
az örökös szenvedéssel járó megalázza-
tásokat. Ám, ha úgy érzi, hogy képes
volna mellette még a szenvedést is vál-
lalni, akkor tárgyaltalan figyelmezteté-
sem és a továbbiakért is vállalnia kell
a teljes felelősséget.

Ha a további fejleményekről értesít, mindenkor szívesen és érdeklődéssel kísérem sorsának alakulását. Több erőt és bátorságot kíván

szív. üdv. Szerk.

Szeretettel őrizzük meg az alábbi kedves leveleket; Igen tisztelt Főszerkesztő Ur! Végtelenül örülök, hogy a sok ajánlott lapok közül a M. U. L.-ra esett a választásom és ezen kedves lapnak lettem az előfizetője. A lapnak változatos, nívós elbeszélései üres óráimban kellemesen szórakoztatnak. Az értékes kézimunkamintákat már nem egyszer feldolgoztam és mondhatom, hogy lapja teljesen nélkülözhetetlenné vált otthonomban. Tanácsaikat is mindig szorgalmasan átolvasom s bár az élet iskoláját már kijártam, azért, a közmondás szerint, hogy a jó pap is holtig tanul, én is mindig tanulok lapjukból. Minden ismerősömnök örömmel ajánlom a M. U. L.-t, mert szerintem a magyar úriasszonyok akkor lesznek igazán magyar úriasszonyok, ha nem hiányzik asztalukról a Magyar Uriasszonyok Lapja. Köszönetet mondok igen tisztelt Főszerkesztő úrnak a párnaalap ajándékukért. Magam fogom örömmel elkészíteni s ahányszor majd rátekintek, mindig a M. U. L.-t fogom benne látni.

Szívvelyes üdvözléssel Györfly Józsefné

Kedves Főszerkesztő Ur! Nagy örömmel vettem a Magyar Uriasszonyok Lapja nagyon szép és praktikus ajándékát s hálás köszönettel kívánom, hogy ez a kedves, élvezetes, nívós és nemes szellemet terjesztő magyar lap minden családi körben otthon legyen.

Kedves figyelmüket megköszönve, maradtam szívvelyes üdvözléssel öszinte híve

Dr. Adorjáné

Kedves »Igazgatóné« Asszonytársam! Szíves örömmel ragadom meg az alkalmat, hogy a saját tapasztalataimra támaszkodva véleményem mondjak az Ön háztartási ügyéről.

Teljes mértékben Önnek van igazsága, kedves Asszonyom. Egy cseléd, ha még olyan nagy fizetést kap is, képtelen megelégedésre mindent elérkezni, feltétlenül kell, hogy valami módon segítségére legyenek, akár a főzésnél, akár a takarításnál. Hiába! Az a 60 pengős mindeneszakszácsos is csak egy ember, kinek a munkabírása éppúgy határok között mozog, mint akármelyikünké. S ha túl van terhelve, elkedvetlenedik. Ennek pedig az egész háztartás megadja az árát. Bizony-bizony, vagy Önnek is be kell állania a leány mellé segítségnek, s feláldoznia a délelőttjét, sőt a délután egy részét is, vagy — ami sokkal egyszerűbb és kellemesebb megoldás — még egy leányt felfogadni. Ne tessék a szótól megijedni, nem jelent ez lényeges anyagi megterhelést, ha ügyesen, beosztással csimálja. Sőt! Engedje meg, hogy elmondjam, hogy ~~előttem~~ én meg ezt a kérdést mindig

junk megelégedésére. Talán hasznát veheti.

Családunk négy tagból, természetbeni lakásunk 12 helyiségből áll. Sokáig próbálkoztam megbirkózni a munkával egy leány segítségével, aki dicséretes szorgalommal igyekezett mindent megcsinálni, amit csak rábíztam. Ennek dacára egyre fokozódó aggodalommal láttam, hogyan halmozódik az a munka, aminek az elvégzésére már sem időnk, sem erőnk nem maradt, amit pedig minden rendes háztartás megkövetel időnkint. Emellett, mivel nem vagyok erős szervezetű, örökké fáradt, kimerült voltam, — a leány nemkülönben. Az én uram látta ezt s amikor megemlítettem, hogy jó lenne még egy leányt felfogadni, ellenvetés nélkül beleegyezett.

Azóta két leányt tartok. Az egyik már 8 éve van nálam, a másik csak néhány hónapja. A »munkarend« napokra beosztva fel van függesztve a konyhában, így mindegyik tudja, mi a teendője és simán, zökkenő nélkül folyik a dolog. Henyélésre egyiknek sincs ideje, mert üres óráikban foltzással, harisnyastoppolással, egyszerűbb kézimunkával foglalkoztatom őket. (Hetenkint két délutánjuk szabad.)

Természetesen emellett még nekem is van bőven teendőm. Pl. délelőtt a konyhában. Mert egy-két esetet leszámítva, sohasem bízom teljesen a leányra a főzést. Az étel »sarat-borsát« a háziasszonynak kell megadni. A takarításnak és egyéb munkának utánanézek, a nagytakarításokban tevékeny részt veszek. Mindez persze már nem esik nehezemre, mert nem vagyok munkával túlterhelve. A napi cselédmunka helyett aztán más hasznos és szép dologgal foglalkozhatom.

Megjegyzem, nálam a két lány fizetése együttesen nem éri el a 60 pengőt. De nem is adok nekik »szakácsnő«, »szobalány« címeteket, mert ezzel csak az igényeik nőnek. Mindketten »háztartási alkalmazott«-ként szerepelnek, kik közösen, vagy felváltva, de válogatás nélkül kötelesek elvégezni a háztartás körüli dolgokat. Ezt szívesen és örömmel is teszik. Jókedvűek, megelégedettek, s ez minden dolgukon meglátszik. Nekem pedig, amellett, hogy nem kell magamat agyonfárasztani, meg van az a jó érzésem, hogy két árvának tudok meleg otthont, szeretetet nyújtani. S tessék elhinni, ez is valami.

Próbálja meg ilyenformán a háztartását nyugodt alapokra fektetni, édes Asszonytársam. Végeredményben anyagilag sem fizet rá, mert először nem kell elhanyagolni a lakását, másodszor jut ideje egyéb szükséges munkák elvégzésére. Azonkívül jót is tesz vele, ha ebben a nagy munkanélküliségben egy embert kenyérhez juttat. Van annyi szegény árvalány, ki szívesen vállalkoznék. »Adjatok, amit Isten adott.«

Szívvelyesen üdvözlöi »Asszonytársam«

»Nyugdíjas főtisztviselő«. Sajnáljuk, hogy kívánságának nem tehetünk eleget, azonban házassági célból sem tanácsot-kérést, sem hirdetést nem közlünk.

Szív. üdv. Szerk.

»K. J.-né jegyző neje«. Levelében foglaltakra megkérdeztük jogtanácsosunkat, kitől az alábbi felvilágosítást kaptuk: »Semmiféle törvényes rendelkezés nem szab pontos határt a tekintetben, hogy a törvényes gyermektartást az apa a gyermek hány éves koráig köteles fizetni. Általában az a szabály, hogy a törvényes szülők gyermeküket mindaddig eltartani kötelesek, amíg ez az eltartásra reáshorol. Már most annak megítélésénél, hogy a gyermek meddig szorult eltartásra, különböző szempontok jönnek figyelembe. Ha a szülők jobb polgári társadalmi állású emberek, akkor általában elvárható, hogy a gyermek legalább is a középiskolát elvégezze. Bizonyosan figyelembe jön viszont, hogy amennyiben a gyermek gyenge előmenetelű, egyik szülő sem követelheti a másiktól, hogy a gyermek további iskolázatásához hozzájáruljon. Ez esetben az árvaszék döntését kell kikérni arról, hogy a gyermek tovább is iskolába járjon-e, avagy máris kenyérkereső pályára adassék.«

Midőn fentiekben a kérdés teljes megvilágítást nyert, mindenkor készséggel állunk szolgálatára. Szív. üdv. Szerk.

Tisztelettel értesítjük kedves előfizetőinket, hogy lapunk 1929. évi bekötési táblája 3 pengő előzetes beküldése ellenében kiadóhivatalunkban még kapható. Ugyszintén felhívjuk szíves figyelmüket a folyó első és második felévi bekötési táblánkra is, melyek darabonként 2.50 pengő árban szintén beszerezhetők kiadóhivatalunkban. A bekötési táblák árát kérjük előre beküldeni, mert az utánvételek előre adminisztrációkat igen megnehezítené.

Teljes tisztelettel a kiadóhivatal

»Egy nóta kedvelő kisleány«-nak küldöm a kért dal szövegét.

»Táncolnak a párok, húzzák a cigányok, zeng a lakodalmas ház, Pince, padlás hangos, gyúrja a cimbalmos, cifrázza a vén primás.

A menyasszony búsl csak egyedül, epesztí a csókos nagy.

A szívében régi dal hegedül, régi öröm, boldogság.

Refr. Ott maradt Budán a szívem,

Én nem bírok nevetni már.

Ott maradt Budán a szívem,

Elrabolta a régi nyár.

Hiába is vár, nem hiszem,

Hogy imádni tudnám magát,

Mert ott maradt Budán a szívem,

Ott maradt a boldogság!

Csillagok az égen, ti láttátok régen,

az a nyár mily szép volt.

Szerelmesek lettünk, nevetett felettünk

a ragyogó kék égbolt.

Hova lett a szép nyár, ellillant rég,

ellillant a csókos ház.

Nem maradt belőle csak egy emlék,

csak egy csendes sóhajtság.

Refr. Ott maradt Budán a szívem,« stb.

L. Gyurka

»M. D.-né, Trg-Secuese«. Tizennégy- és hároméves kisleánykái fényképét örömmel közöljük lapunkban. Kérjük a fényképet öt pengő klisédíjjal együtt szerkesztőségünk címére beküldeni és mint előfizetőnknek, teljesen díjmentesen hozzuk a fényképet. A beküldendő fénykép közlésére legközelebb a jövő évi február hóban megjelenő számunkban kerülhet sor, miután addig az előbb érkezett fényképeket hozzuk.

Sziv. üdv. Szerk.

»Egy barna asszony«-nak küldöm a kért recepteket. *Orosz tészta*: Egy liter lisztet két evőkanál zsírral jól el kell dolgozni, adunk hozzá még egy jó csésze tejfelt, 3 tojássárgáját, 1/2 liter porcukrot, egy pici sót, egy kávéskanál szóda-bikarbónát és citromhéjat reszelve és egy kevés vaniliát. A tésztát jól el kell dolgozni, hogy omlás legyen. A tészta felét kiszírozott és lisztezett tepsibe tesszük és vagy lekvárral, vagy diótöltelékkel megtöltjük. Azután rátesszük a tészta másik felét, melynek tetejére három tojás kemény habját tesszük, melybe egy fél citrom levét adjuk és úgy kenjük rá a tésztára. Tetejére hintünk 5 deka darált mogorót cukorporral összekeverve. Igen jó és kiadós tészta. A tésztát kisülés után vékony, hosszú szeletekre vágjuk. *Diós omlós tészta*: 30 deka liszt, 18 deka cukor, 3 1/2 deka zsír, 1 egész tojás, egy pici só, fél kávéskanál szóda-bikarbóna és annyi tejfel, hogy sem kemény, sem lágy ne legyen. Szírozott tepsibe tesszük kinyújtva. Lekvárral megkenjük és következő töltelékkel töltjük: 4 egész tojás, tetszés szerinti cukor, kevés törött fahéj és ezeket fél-óraig habosra keverjük, adunk hozzá egy késhegynyi szóda-bikarbónát, 16 deka darált diót, egy vagy két kanál zsemlyemorzsát. A tésztát rendes tűznél megsütjük.

Küldi: »Egy barna kislány«

»Dorog«. Mint kezdő költők és zeneszerzők, elismerésre méltó az ambíciójuk, amellyel ki akarnak emelkedni az átlagemberek sorából, azonban szárnyuk még gyöngye és nem bírnak felemelkedni azokhoz, kiket a költészet és a zeneirodalom hivatottjainak nevezünk. Talán később, ha önkritikájuk kialakul és felismerik az értékkülönbséget, a beküldötteknél sokkal jobbat is írnak, illetve komponálnak. A további próbálkozás csak fejlesztési képességeiket.

Sziv. üdv. Szerk.

Gyöngyösi visontai fajborok

1928. évi termés, 60 litertől felfelé kölcsön-hordóban, utánvétellel. Ezerjő, zöldfehér, zamatos, 1 liter 52 fillér, rajnai rizling 68 fillér, muskotályi csemegebor 88 fillér, leánykabor, a borok gyöngyöze, 88 fillér, kadarka, siller, zamatos, 48 fillér, carbenet vörös, pecsényebor 68 fillér. **Báró Orczy János, Gyöngyös.**

»B. B.« Maga is beismeri, hogy csak szárnypróbálgatás költeménye. Lapunk szárnypróbálgatásokkal nem kísérletezhet. Az előfizetők nem szárnypróbálgatásokat, hanem valódi irodalmat akarnak olvasni. Nem beszélem le a további szárnypróbálgatásról. Sőt, ha versenyre tud kelni lapunk nivójával, örömmel és készséggel parádézunk az Ön verseivel is.

Sziv. üdv. Szerk.

»F. A.« Uccu nyár, Megáldalak, Ujra megsiratlak című költemények nekünk nem felelnek meg. Sziv. üdv. Szerk.

»Cecilia«. *A Juno gyógykozmetikai intézettel* (Budapest, VI., Teréz-körút 15) egy kozmetikai díjtalan kezelésre és tanácsadásra vonatkozó ajándékakciókat meghosszabbítottuk. Méltóztassék a kérdéses ügyben lapunkra való hivatkozással nevezett intézetet felkeresni.

Sziv. üdv. Szerk.

Felhívjuk igen tisztelt előfizetőink figyelmét kiadóhivatalunk postájára, melyet e számban vezettünk be.

»S. Hugoné«. Igaza van Nagyságos Asszonynak, hogy Mária Trost a búcsúhely elnevezése, azonban Máriaszchnak is nevezik, amennyiben a két kifejezés között nincs lényegbeli differencia, mert Mária Trost: Mária vigasza és Máriaszchnak: Mária védelmet jelent.

Sziv. üdv. Szerk.

Tisztelettel értesítjük kedves előfizetőinket, hogy ajándékozási akciónk, melyet azon előfizetőink részére kreáltunk, akik lapunk részére ismerőseik körében új előfizetőket, barátokat szerznek, 1931 július hó 1-ig lesz érvényes. Aki tehát lapunk részére egy egész vagy egy fél éves előfizetőt szerez, annak küldünk akár egy selyemtokban, izléses kivitelben készült fémtükröt fésűvel, vagy egy retikülbe való manikűrkészletet, vagy egy ezüst kávéskanalat. — Az egész éves előfizető nagyon szép, művészi tervezésű gobelin diványpárna és 15 motring selyemfényű muliné ajándékunkban részesül. Aki lapunk részére egy negyedéves előfizetőt szerez, az ajándékkul megkapja Somfay Margit »Vénus jegyében« című regényét. Aki három fél éves előfizetőt szerez, az ajándékkul megkapja az öngyújtóval kombinált szabadalmazott patent cigarettatárcát, melynek fényképét lapunkban már közöltük. Szives fáradozásukat fenti ajándékaink megküldésével örömmel viszonzzuk. Egyben megjegyezzük, hogy ezen ajándékaink az előfizetőinknek küldött kézimunkaajándékkal nem cserélhetők át, mert ezen ajándékokban azok részesülhetnek csak, akik lapunk részére egy új előfizetőt szereznek.

Teljes tisztelettel a KIADÓHIVATAL

»Debreceni menyecske«. Megtisztelő bizalmáért fogadják Nagyságos Asszony hálás köszönetemet. A felmerült vitás kérdésben egyéni véleményem az, hogy fiatal asszonyok öregebb asszonyismerő-

süket találkozás alkalmával ép úgy üdvözölhetik a »jó reggelt«, »jó napot«, vagy »jó estét« köszöntéssel, mint ahogy fiatalemberek üdvözölnek ugyanezen köszöntéssel öregebb urakat. Hogy e köszöntésnek melegebb színezetet adjanak, hozzátehetik, hogy »Erzsi néni«, ha pedig tegező viszonyban vannak, egészen természetes, hogy a fiatal asszony is használja a barátságából eredő bizalmas tegezési formát, azzal a megkülönböztetéssel, hogy mindenkor hozzáfűzi pl. »hogy vagy Erzsi néni?« A »kezét csókolom«-mal való köszöntést — a rokonsági kapcsolatot kivéve — csak egészen fiatal leányoknak idősebb hölgyekkel szemben ajánlom. Viszont nem helyeslem, ha bakfisleányok az édesmamájukkal egykorú asszonyokkal tegeződnek, mert mulhatatlanul szükségesnek tartom, hogy a fiatalok és az öregek között egy bizonyos distancia legyen, ami az öregebbek iránti tisztelet elmélyítését kell eredményezze. Remélem, hogy e kérdésben ismertetett véleményemmel a közvetlenül érdekelték egyetértenek.

Sziv. üdv. Szerk.

»Gy. E.« jeligére a kért nóta szövegét küldöm.

»Favilla, fakanál, fatányér, Meghalok, meghalok a babámért, Ha bemegyek a kocsmába: benn leszek, Ha kidobnak a kocsmából: kinn leszek. Favilla, fakanál, fatányér, Meghalok, meghalok a babámért.

Fatányér, fakanál, favilla, Bolond az, aki a lányt siratja. Azt az egyet jól véssed a fejedbe, Ha egy elmegy — másik akad helyette. Fatányér, fakanál, favilla, Bolond az, aki a lányt siratja.

Borban az, borban az igazság, Bor nélkül nincsen igaz vigasság. Csak ezért is, csak azért is kívánom, (Mert hát) Ugysem ihatok a másvilágon. Borban az, borban az igazság, Bor nélkül nincsen igaz vigasság.

Fateknő, fakanna, fapitli, Savanyú a pi-piros ribizli. Olyan nagy a búbanat a szivemben, Megiszom a ribizlit is hitelbe. Fateknő, fakanna, fapitli, Savanyú a pi-piros ribizli.

Üdv. L. Gyurka.

»Dr. B. Béláné«. Az aranyozott képerket szappanvízzel vagy ammoniákkal megáztatott ruhával lemossuk. Az ammoniákkal való tisztítás után a tárgyat vízzel gyorsan le kell öblíteni. A füst által bepiszkolódott keretet tiszta szeszebe mártott ruhával töröljük le.

Sziv. üdv.

Szerk.

Vargányagomba

napon szárított, őszi zsedes, elsőrendű minőségben P 12.—, vargánya levegőgomba P 8.—, lencse, stockeraui ültetvény, nagysemű, elsőrendű P 1.10, bab, gyöngyösi, fehér, apró, különlegesség 65 fillér, dió, vékonyhéjú, kifogástalan P 1.20, mák, kék, elsőrendű P 1.10 kilogrammonként. Gyöngyösi különleges füstölt sertéskolbász 3.90 pengő kilogrammonként utánvétel. **Kormos Mihály, Gyöngyös.**

Grafológia

Uj előfizető 1930. Szt. B. Józán, megfontolt, sokszor aggodalmaskodóan körültekintő. Memóriája nem elsőrendű s ezt tudva, óvakodik attól, hogy a valóságot kiszíneze, mert másodsorú, nem volna biztos a dolgában. Nagyon őszinte, vonzóan közvetlen és tárgyilagos. A túlzást másoknál is megveti. Házatárjékát féltő gonddal tartja rendben. A modern nő zajos életmódját és szabados gondolkozásmódját nem tudja összeegyeztetni a nő igazi hivatásával. Szereti a zenét, de még jobban szeretné, ha több ideje volna az önművelésre és továbbképzésre.

Pirosrózsa 365. I—II. Nagyon érzékeny. Hangulatai sűrűn és váratlanul változóak. Kissé hajlamos a babonára is, amit főleg egy boldogtalan szerelem visszatérő emléke táplál. Akaratereje még nincs teljesen kifejlődve. Bizonyos, hogy életének valamely átmeneti — érzelmi — korszakában van. Környezete iránt kissé bizalmatlan. Vidám óráiban kedves és nagyon közlékeny.

Nebántvirág II. Külsőségekre adó, pedáns, nagyon lelkiismeretes, de kicsinyes is. Nagyon hiú. Karriert szeretne csinálni. Többre tartja magát, mint a vele azonos pályán dolgozók átlaga. Könnyen lehet rá hatni, bár ő meg van győződve róla, hogy csak a saját feje után indul. Jóhiszemű, szolgálatkész, megbízható. Érzelemvilága jelenleg a kielégületlenség képét mutatja.

Nebántvirág I. Fegyelmezett, józan, körültekintő. Mesterkéletlen modor, őszinte beszéd, a normális mértéket meg nem haladó hiúság. Komoly hivatásnak él, büszke a legkisebb eredményre is. Nemrég történt vele vagy körülötte va-

lami, ami idegessé és ingerlékenyvé tette. Alaptermészete azonban felülkerekedik mihamar. Sok szimpatikus vonása rövid idő alatt kedvelté tette körében.

Hit, remény, szeretet. Túlérzékeny, ábrándos, melancholiára hajlamos. Futó hangulatok rabja. A realitások iránt kevés érzéket áru l s ezért az életjelenségeket helytelenül kapcsolja, rendszert a saját rovására. Kerüli a vidám és felületes társaságot, holott keresnie kellene. Lelki szépségekben gazdag, emelkedett gondolkodású, de könnyen elesüggedő.

A KIADÓHIVATAL POSTÁJA

Tisztelettel kérjük mélyen tisztelt előfizetőinket, sziveskedjenek ezen új rovatunkat figyelemmel kísérni, mert jövőben a kiadóhivatali ügyekben hozzánk forduló előfizetőinknek itt fogunk válaszolni. Ha valaki jelégére kívánja a feleletet, úgy annak szives közlését kérjük.

Szabó M. tanítónő és H. Lajosné, Káptalan-tóti. Futó kézimunka-ajándékunk azért nem küldtük meg eddig, mivel negyedévenként 7 pengő helyett 6 pengővel újították meg előfizetőiket. Ha a 4 pengő különbözetet pótolják, azonnal megküldjük.

Dr. Babóczy J.-né, Budapest, Lengyel M., Nyíregyháza, Bihary G.-né, Debrecen, özv. Kovács M.-né, Nagykanizsa és Gurszky K.-né, Salgotarján. Folyó évi január 1-i számunkban az ajándékozási akcióra vonatkozó feltételeinkkel kapcsolatban a »Tudnivalók« 3. pontjában tájékoztattuk olvasóinkat, hogy félvévenként újító előfizetők első ajándékukat a harmadik felévi díj befizetésékor kapják meg. Mint félvévenként újító előfizetőinknek, a harmadik felévi díj lefizetésekor minden külön felszólítás nélkül megküldjük ajándékunkat.

U. Cserna I., Kálóz. Még ezideig senki sem hivatkozott Önré előfizetésénél. Amennyiben ez a jövőben megtörténne, ajándékunk azonnal megküldjük.

Özv. Tóth Zs.-né, Ács. Feltételeink értelmében a folyó évi ajándékunkat akkor kapta volna meg, ha az egyévi előfizetési díjat két egymásután következő hó 1-én fizette volna be. Miután csak félvévenként újított, csak a harmadik felévi díj lefizetésekor küldhetjük meg.

Özv. Tevan J.-né, Békéscsaba. Meglepődünk, hogy félrés előfizetése után ajándékot kíván. Ezt soha nem ígértük. A jövő évi ajándékunkat megküldhetjük, ha még 12 pengőt befizet, mert az ajándék elnyerése egyévi díj lefizetéséhez van kötve.

Lónyay L.-né, Szentpéterszeg. Huszonnyé pengő helyett csak 20 pengőt fizetett, azért nem küldtük meg ajándékunkat. Ha még pengővel pótolja, haladéknál postára tesszük.

Mosonyi A., Szegeđ. Most hirdetett párnafedőlap és 15 motring mulinéből álló ajándék-

Editha, 5. a) Nem praktikus. Könnyen befolyásolható. Kissé dacos és ellentmondó természet. A szellemi kultúra alkotásai iránt fejlett érzék. Sok közvetlenül van a moderárban. Emberismerete nem teljes, ezért gyakran határozatlan.

b) Nem egészen őszinte. Intelligens, de romantikára hajló. Vágyai merészek és csapongók. Nagyon szeretne a nyílvanosság elé lépni. Titkolódzó és bizalmatlan. Még hiányzik életéből az a döntő esemény, amely az egyéniség mélyebb rétegeiből értékes kincseket hozhat felszínre.

kunkat azok kapják, akik lapunkra 24 pengővel egy évre előfizetnek. Nem értjük tehát, hogyan kívánhatja olyan előfizetőt, akit kiadóhivatalunk megbízottja vett fel. Előfizetőajánlását október hó 10-i számunkban között ajándék tárgyakat adjuk. Nagyságod által megnevezett előfizető megbízottunk hozta be. Egyébként is az előfizető ajánlása tulajdonképpen abban áll, hogy vagy az ajánló maga küldi be az illeto előfizetési díjat, vagy pedig az általa ajánlott előfizetői díjának beküldésekor hivatkozik, hogy kinek a közbenjárására fizet elő.

Lagner J.-né, Diósgyőr-Vasgyár. Október hó 1-i számunkban közöltük, hogy a következő ajándékot a legutóbb kapott ajándékot követő újabb egyévi díj lefizetése után kapja meg. Nagyságod januárban kapta meg egyik ajándékunkat, tehát a következőben újabb a januári újításnál részesül.

Szantmiklóssy O.-né, Borsfa és Szakáts P.-né, Ibrány. A januári újításoknál 12 pengő helyett csak 10 pengőt fizettek be egy félvévre. Ha a hiányzó 2 pengőt pótolják, azonnal postára tesszük ajándékainkat.

Németh M. tanítónő, Himod. Ajándékainkat 12,731 ragszám alatt a budapesti 62. számú postahivatalnál október hó 25-én feladtuk részére.

A többi levélre helyszüke miatt következő számunkban válaszolunk. Teljes tisztelettel: a Kiadóhivatal.

Felelős szerkesztő, kiadó és tulajdonos:

KERTÉSZ BÉLA

Szerkesztő: tordai BÓJTHE ETELEKA

Ügyvezető igazgató: BARTHA ISTVÁN

Kéziratokat nem adunk vissza

APRÓHIRDETÉSEK

Ezen rovatban közlendő hirdetés díja szavanként 10 fillér. Vastagabb betűkkel szedett első szó díja 20 fillér. Tíz szón aluli szöveg hirdetés díja 1 P. Jelíges hirdetésekre érkező levelek továbbítására a hirdetési díjjal egyidejűleg külön 1 P utalandó át.

Perzsa- és más szövegek szakserűi és művészi javítását vállalom. Vidéki megrendeléseket is pontosan eszközök. A lap előfizetői részére 10 százelek kedvezmény. Cím: Tcharoukian Vosdanik, Budapest, IV., Városház-utca 10. (Pilvax-köz 6.) Telefon: Aut. 897—86.

Elsőrendű pergetett akác- és virág-mézet öt kilogrammos postabodódonban utánvételt 8.60 pengőért bérmentve szállít Daxner Géza postamester méhészete, Nagykönyi, Tolna megye.

Okleveles tanítónő, elemi vagy polgári iskolás magántanulók tanítását, vagy rendszeres tanulókat korrepetálását vállalja a fővárosban jutányos díjazásért. Megkeresést a kiadóhivatalba »Márta« jelégére kérek.

Hú gondviselője lennék vidéket kedvelő indóls, nyugdíjas hölgynek, úrnak vagy házaspárnak, ki párezer pengővel kisegítene, ami első betáblázásra biztosítva volna. Leveleket »Szerető otthon« jelégére kiadóhivatalba kérek.

Jómegejelésű, intelligens, román, kath., középkorú, hivatalnok özvegye, pedáns, tiszta, rendszerető, izeltesen főz, házevetőnek ajánlkozik. »Mindenen megbízható« jelégére kiadóhivatalba kérek leveleket.

Jutányos áron készítsek szalonomban estélyi, bálí, délelőtti ruhákat a legkényesebb ízlésnek megfelelően. Szíves pártfogást kér Fodor Mária, Budapest, VI., Jókai-u. 37., III. 10.

Legszébb karácsonyi és újvi ajándék egy szépen éneklő kanári madár. Kapható Keszthelyi Jánosné kanári madár tenyésztőnél, Budapest, VII., Péterfy Sándor-u. 36., II. 26.

Üriasszony, peritekt német tudással állást keres gyermekek mellé, vagy felolvasó társalkodónékné ajánlkozik. Özv. Eincenék, Pestszentlőrinc, gróf Széchenyi-u. 116.

Magányos jóidősebb úrnőnél 20—30 éves, minden házi dolgot olgató, önállóan főzni tudó árva úriánnyal otthon talál. Özv. Sebestyén Lajosné, Nyíregyháza, Egyház-u. 8.

Német leányt felveszek, aki a háztartásban is segít. Dobránszky tanár, Nyíregyháza, Bujtor-ut 34.

Intelligens, nyugdíjas nő, ki gyermekeimtel teljes ellátásért zongorázni tanítaná és kézimunkázna, otthonnal talál tanársaladónál. Cím »Farkasréte« jelige alatt kiadóban.

Rendkívül olcsón vállalkoz kézimunkát, aszurt, fehérmű- és ágyműnivarrást és javítást. Pongóval 4 pengőért készítsek. Minden rendelémet ajándékban részesítem. Cím: Budapest, VIII., Gólya-u. 31. fsz. 8.

Angol, francia ruhák készítését, női fehérmű, ágyműnő varrással himzését, ágyterítőt, függöny összeállítását, aszurozását és mindenem kézimunka készítését kézzel és géppel jutányos áron készítsek. Schuster Hugoné, IX., Mátyás-u. 5., II. 1.

Függőnyt, ágyterítőt nagyon olcsón varrok gyönyörű kidolgozással. Rózsadomb, Bimbó-u. 22, fsz. 2, 17-es autobusz-megállónál.

Csemege akácmezet 5 kg-os postabodódon 9 pengőért bérmentve, utánvételt szállít Girst József méhésző, Paks.

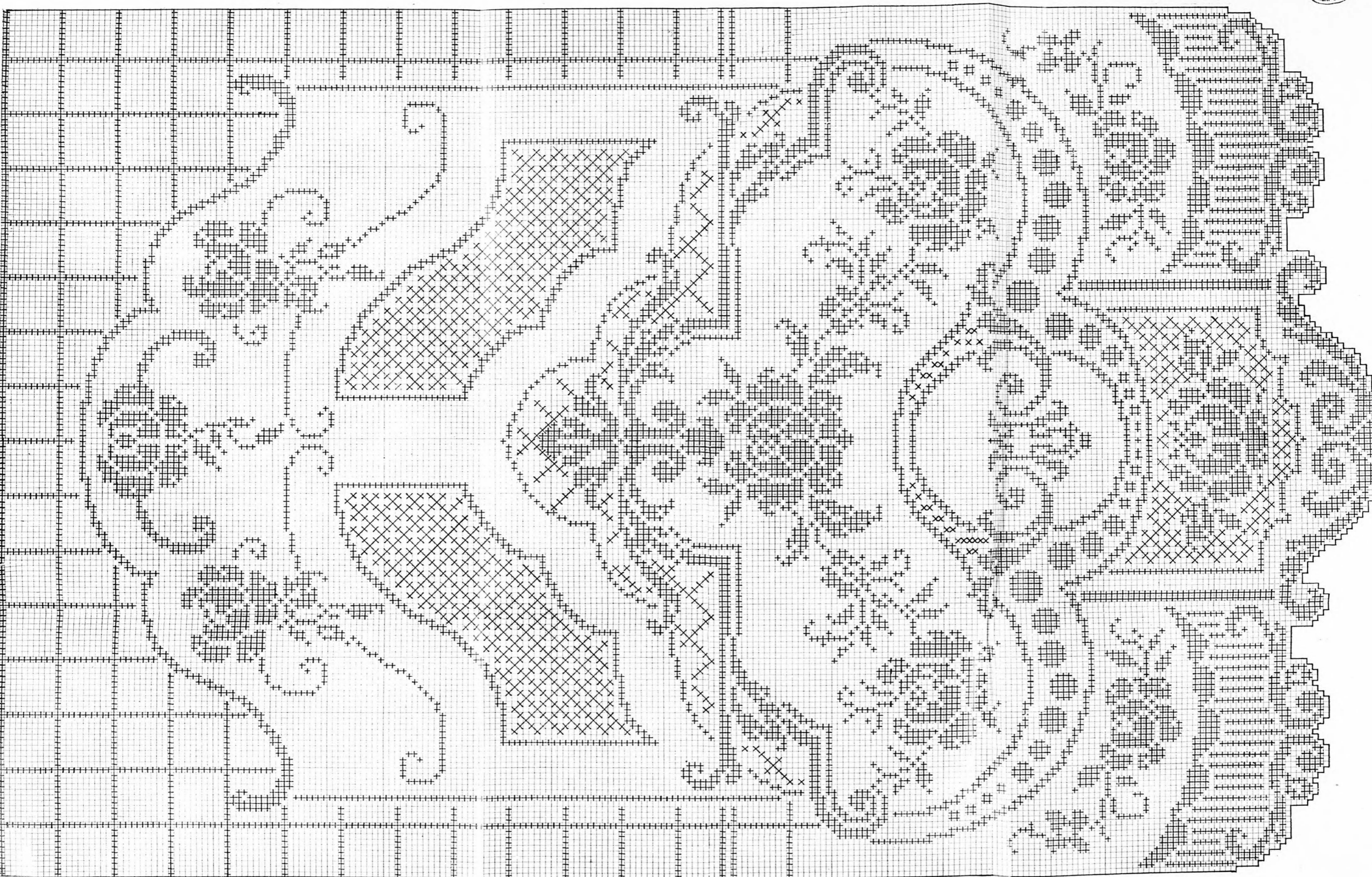
Intelligens, feltétlen megbízható, szerény urilány állást keres gyermekek mellé. Háztartásban segédkezik. Szépen kézimunkázik, egyszerűbb varráshoz ért. Szíves megkeresést »Erzdes leánya« jelégére a kiadóba kér.

Keresek újvére megbízható mindenes főzőnőt, jó bizonyítvánnyal, kéttágy családhoz. Csabay Antalné, járásbíró neje, Hajduböszörmény.

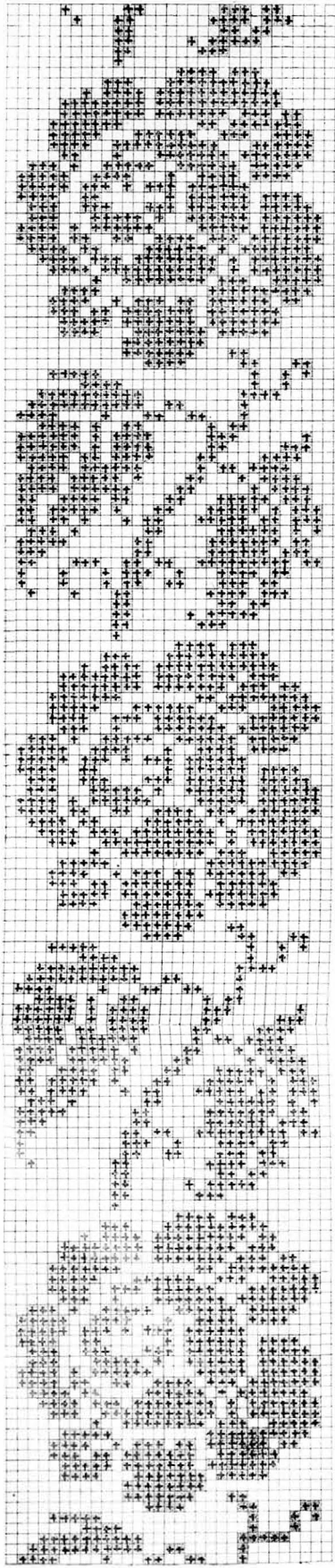
Szappanfőzéssel ne kiülődjék többet. Rendeljen egy adag »Szaponit«-ot akkor nem kell egy percig se főznie, mégis kitűnő, szinte gyári szappant kap. Elirontás kizárva. Árja adag 5 kg zsírra elég. Árja 60 fillér (bélyegben beküldendő). Gyártja Persay Andor gyógyszerész, Nova.

Jobb családból való árva urilány 3-4 éves gyermek mellé, vagy magányos úrnőhöz ajánlkozik. Megkeresést »Gertrud« jelégére kiadóhivatalba kérek.

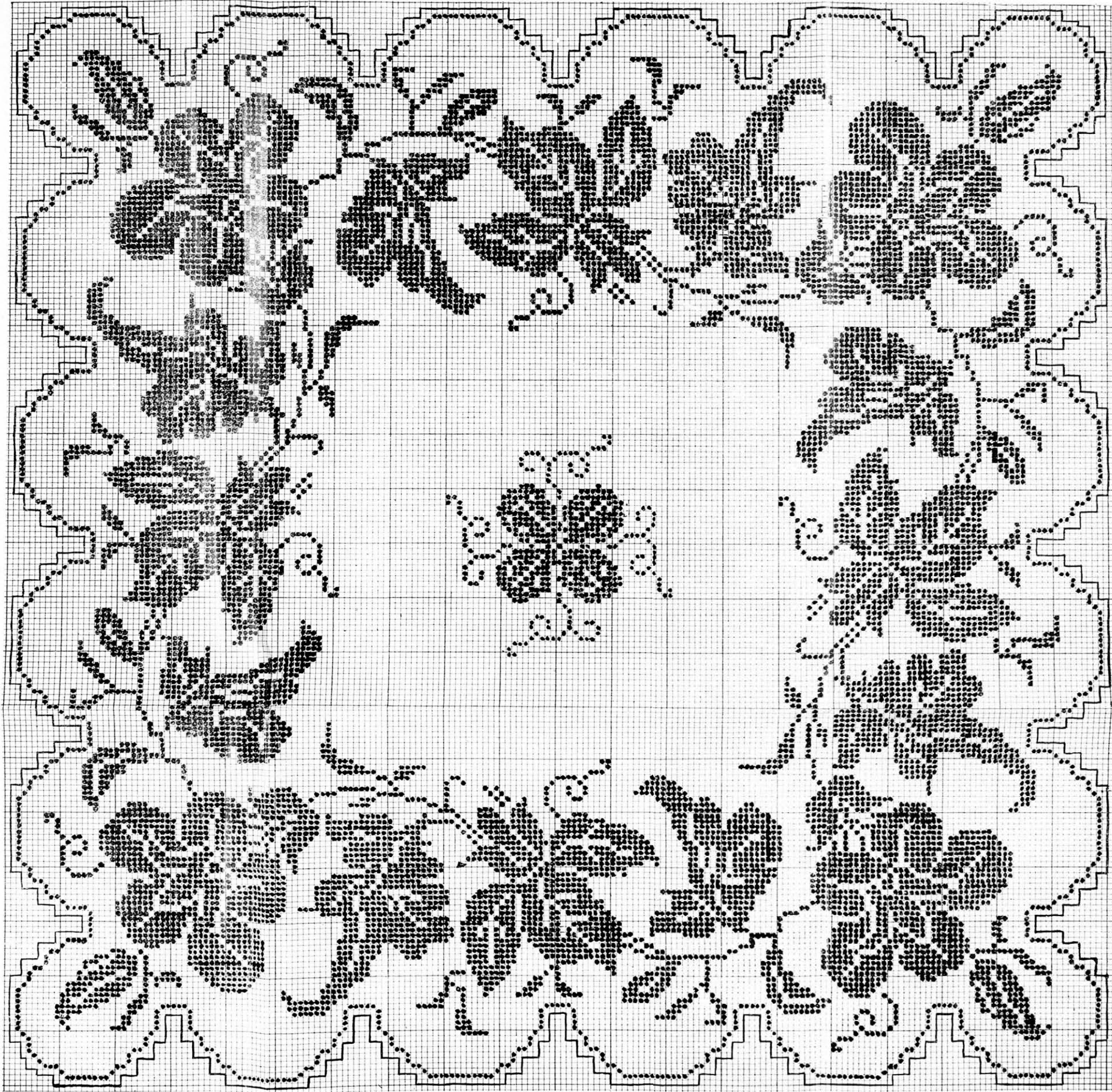
Peritekt felsőruha-, fehérművarrónő házhoz megy. Cím: Molnár-u. 24, fsz. 5.

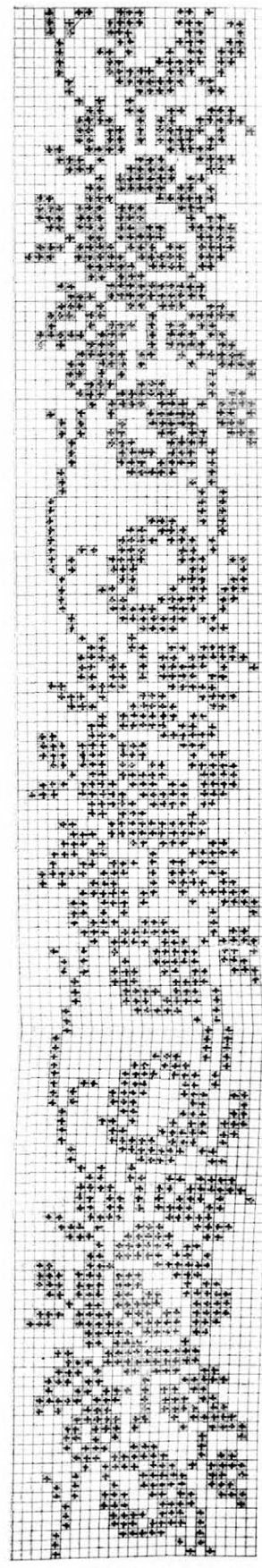
1. Recce, vagy horgolt függöny 160/250 szem nagyságban. Készíthetjük erü színi 10 mm-es reccehalóból. Szükséges anyag hozzá 1.60 m 250 cm széles anyagból és 40 deka fonal. Lapunk előfizetői részére a cég a szükséges anyagot 16 P-ert szállítja utánvétellel vagy az összeg előzetes beutalása ellenében. Ezen függöny horgolással is előállítható. A horgoláshoz használjunk 10-es számú Coats-féle »Lánca« véjújú horgolóernát. ~ *Wieg Testvérek* kézimunka- és függönyspecialisták terve. *Kézimunka-árulház Budapest, IV., Deák Ferenc-utca 23.*

2. Recs, vagy horgolt függönybetét. A 31 lyuk szélességi berét 5,5 mm nagyságú lyukkal készítve, 16 cm szélességet ad. A készítéséhez használjunk Coats-féle »Lánc« vérfegyű selyemfényű horgolócérmát.

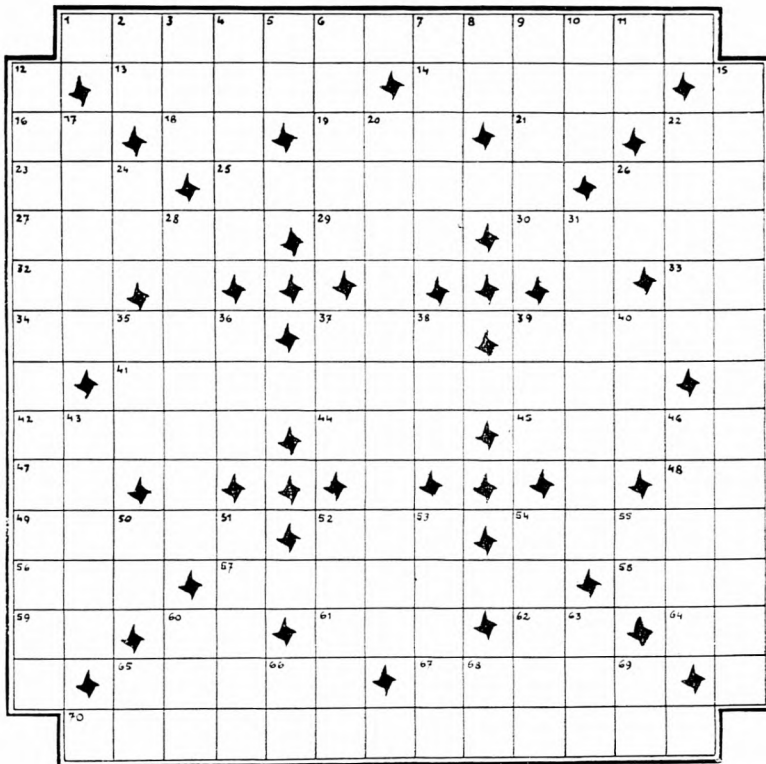

3. Recs, vagy horgolt terítő, 80 cm nagyságú asztalkára. A lyukak 5,5 mm nagyságú asztalkára. Horgoláshoz 20-as számú Coats »Lánc« horgolócérmát használjunk. A recsalaphoz szintén 20-as számú cérna szükséges, a stoppoláshoz 10-es számú cérna.

4. Recs, vagy horgolt eszpebetét, 100-as számú Coats »Lánc«-cérnából készítenek. Horgoláshoz nagyon finom vékony eszpeket kapunk, amellyel díszíthetünk burszabol készült vázalat, felhőminta stb. Mindeket »Kérem«-minta »elín-ott«-essel kerti székerek, vászontümlő és párná díszítésére is alkalmas.

KERESZTREJTVÉNY

Vízszintes sorok :

1. Mauzoleumáról nevezetes kisázsiai város.
13. A juhász teszi.
14. Világháborúból ismert belga város és folyó.
16. Á. Á. Á.
18. Rövidítés számok előtt.
19. Ifjúsági labdarúgó egyesület.
21. Nem éppen szalonképes megszólítás.
22. ... lomp.
23. Főzelék.
25. Nevezetes olasz fensík.
26. Vízi állat.
27. Alsófokú iskola.
29. Szláv nevek végződése.
30. Létezni.
32. Zenei hang.
33. Kötőszó.
34. A rendőr anyalföldi elnevezése.
37. Névmás.
39. Helyhatározás.
41. Birtokbavétel.
42. Estélyi ruhadarab.
44. Mutatószó.
45. Kihúzták ... a talajt.
47. Indulatszó.
48. Mássalhangzó fonet.
49. Az egyik Bacon keresztneve.

52. Államjogvédelem.
54. Növény.
56. Engedély rövidítése.
57. Egy női név, mely már csak regényekben szerepel.
58. Egy — angolul.
59. Tiltószó.
60. Azonos mássalhangzók.
61. Harag — latinul.
62. A Diplomáciai Testület rövidítése.
64. Y. R.
65. A legtöbb újjazdagra illő jelző.
67. Trigonometriai függvény.
70. Redakció.

17. Nem sok.
29. Villásfarkú lény.
22. Evőeszköz.
24. Négylábú.
26. »» közbeiktatásával Attila népe.
28. Közvetlenül, egyenesen — közismert idegen szóval.
31. Királyhágón túli.
35. Árpádházi király.
36. Zalamegyei kisközség.
37. Ugyanaz, mint a 35. függ.
38. Női név.
39. Női név.
40. S. O. — fonetikus.
43. Európai folyó.
46. A fiú ellentéte.
50. Azonos mássalhangzók.
51. Szónok klasszikus nyelven.
52. Filmművészeti keresztneve.
53. Nemzet.
54. Esetleg egy kannibálhölgyre mondható.
55. Görög betű.
60. Három — idegen nyelven.
63. Rajzszó.
65. Petőfi fiának monogramja.
66. Ck.
68. Igerag.
69. Vissza: kötőszó.

Függőleges sorok

2. De — latinul.
3. Ipari növény.
4. Hivatali helyiség.
5. Kicsinyítőképző.
6. Ezt akarja bizonyítani minden vádlott.
7. Bicsérdy kosztja.
8. Apór Péter monogramja.
9. Egy helyen sem.
10. Ferde — jó »magyar« szóval.
11. Könnyű fém.
12. Rodostóban halt meg.
15. A »Ne nyulj hozzá« latinul.

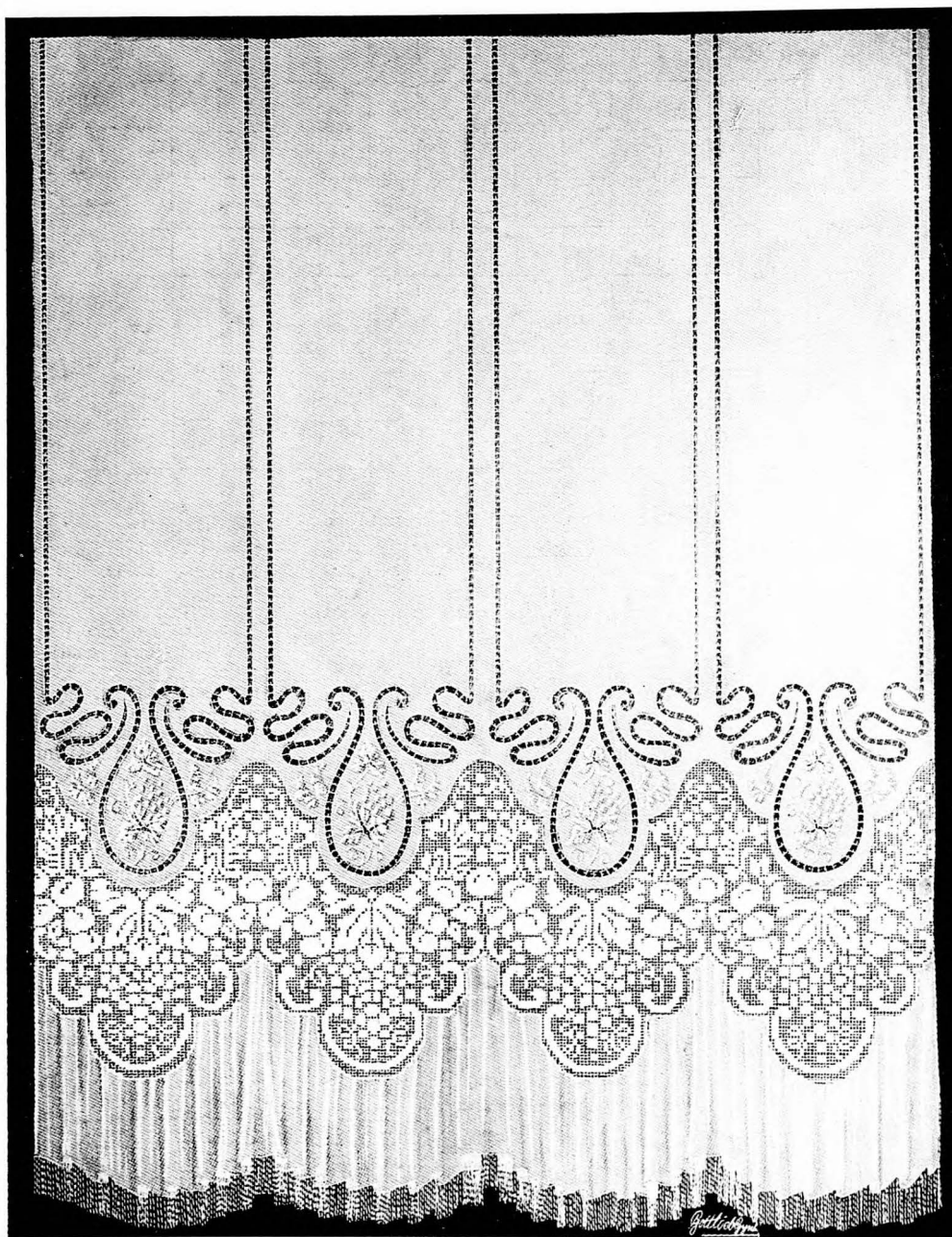
Megfejtési határidő: december 30.

JUTALOMDIJAK:

- I. jutalomdíj: **Heilig Harisnyaház** (Budapest, VII., Kazinczy-u. 7.) egy pár selyemharisnya ajándéka.
- II. jutalomdíj: **Heilig Harisnyaház** (Budapest, VII., Kazinczy-u. 7.) egy pár selyemharisnya ajándéka.
- III. jutalomdíj: **Korányi Lajos** gyógyszerész (Budapest, VIII., Népszínház-u. 22.) Lili-krém, puder, szappan és sampon ajándéka.
- IV. jutalomdíj: **Korányi Lajos** gyógyszerész (Budapest, VIII., Népszínház-u. 22.) Lili-krém, puder, szappan és sampon ajándéka.
- V. jutalomdíj: **Cadeau Csokoládé- és Cukorkagyar R. T.** (Budapest, VI., Izabella-u. 88.) negyed kg-os díszdobozos bonbon ajándéka.
- VI. jutalomdíj: Retikülbe való manikűrgarnitúra.
- VII. jutalomdíj: Retikülbe való fémtükör és fésű selyemtokban.
- VIII. jutalomdíj: Két kg **Hóvirágmosópor** és **Murgács Kálmán** zene-szerző nótáskönyve.
- IX. jutalomdíj: Két kg **Hóvirágmosópor** és **Murgács Kálmán** zene-szerző nótáskönyve.
- X. jutalomdíj: Egy kg **Hóvirágmosópor** és **Murgács Kálmán** zene-szerző nótáskönyve.

A helyesen megfejtők között kisorsolt jutalomdíjakról lapunk 1931. január hó 20-i számában számolunk be és a jutalomtárgyakat ugyanakkor küldjük meg.

MAGYAR URIASSZONYYOK LAPJA

Függöny (Gottlieb kézimunkaspecialista eredeti terve)